

గ్రహలక్ష్మి

15th JUNE 1959

GRIHALAKSHMI

Vol. 28

No. 6

40 nP.

భారత ప్రశస్తి

THE PRIDE of INDIA

LODHRA
FOR LADIES' HEALTH

KESARI KUTEERAM Private LTD.
MADRAS-14.

తో ధ్ర

స్త్రీల ఆరోగ్య భాగ్యానికి

జీవిత చల్లదనానికి....

మన తాత ముత్తానలు కూడా
జీవిత చల్లదనానికి చేనత
వస్త్రాలు ధరించేవారు. చందేరి
చీరలు, మృదువైన మస్తినులు,
ఎన్నో రంగులలో తయారయే
'ముడికట్టా' వస్త్రాలు, డోరియాలు—
ఎన్నో! అన్ని చల్లదనాన్నిచ్చే
జీవిత దుస్తులుగా ఉపయోగించ
వచ్చు.

జీవిత మైన ధరలకు శ్రేష్ఠమైన వస్త్రాలు

జీవితవస్త్రాలపై నాణ్యపుగుర్తులు పేయడానికి, ఎగుమతిగాను ముద్రలు పేయ
డానికి త్వరలోనే ఏర్పాట్లుచేయబడుతాయి. వివరాలకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయండి:

ఆల్ ఇండియా హింద్ లూమ్ బోర్డు

హైదరాబాద్ భవనం, విటెల్ రోడ్, బొంబాయి-1

DA 59/53

అపారమైన శక్తియుత్సాహముల
వా ప్రతిష్ఠను కాపాడగలవు

అమృత మధురమైన పానీయము

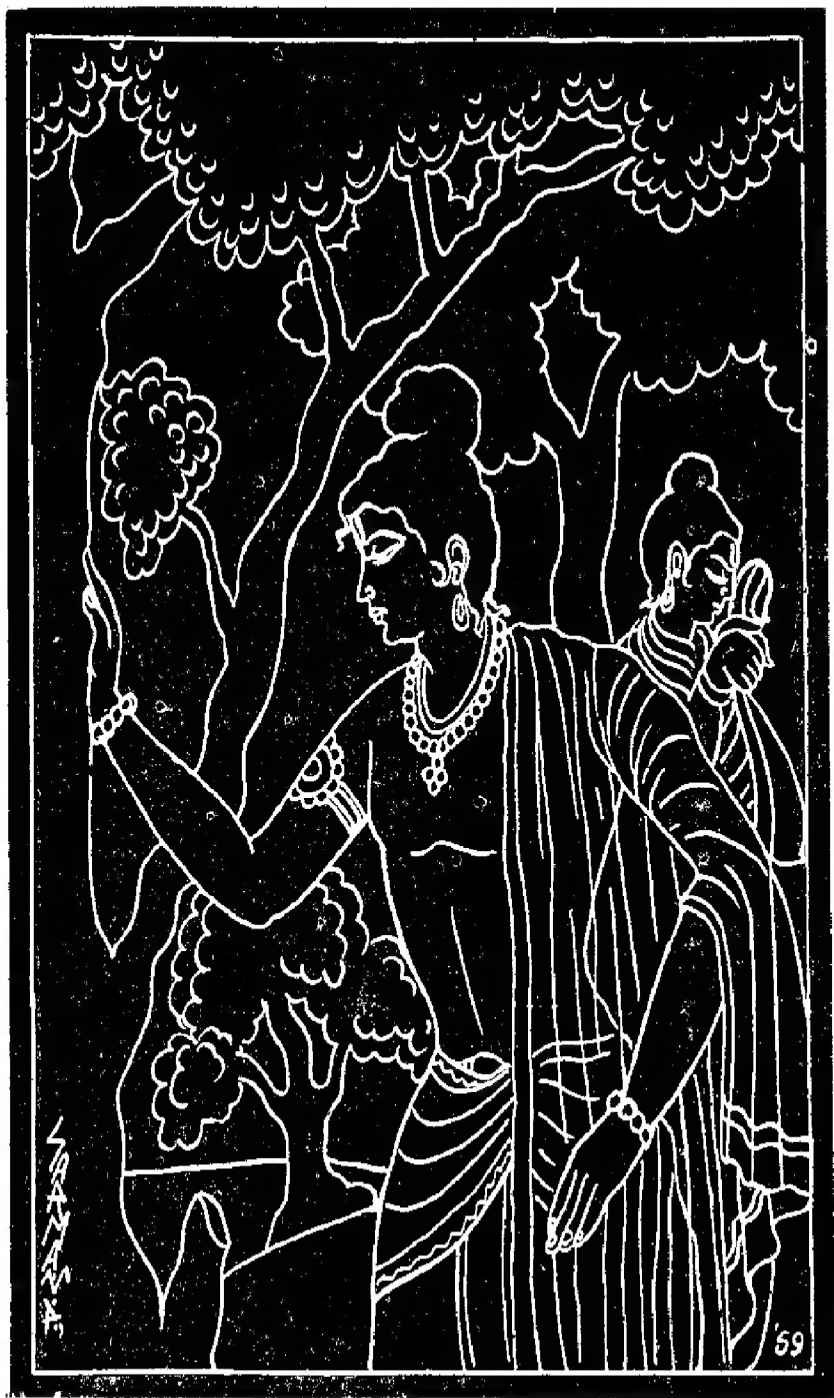
వ్యాధులు క్రిడల్లో శాస్త్రానవారంబరికి అవసరమైన ఉత్సాహ-
శక్తియుచ్చే ముఖ్యసాధనం అమృత - ఆ బాలగోపాలానికి అద్భుతమైన
లానిక్. సేవించడానికి తియ్యగావుండే మాంచి చురుకుదనాన్ని కల్గిస్తుంది.
ఈ అద్భుతమైన పానీయం ప్రసిద్ధమైన మూలికలచేతనూ ఫల యూజ్ నూ
తయారుచేయబడింది. అందరికీ అర్హబంధువు లాటిది.

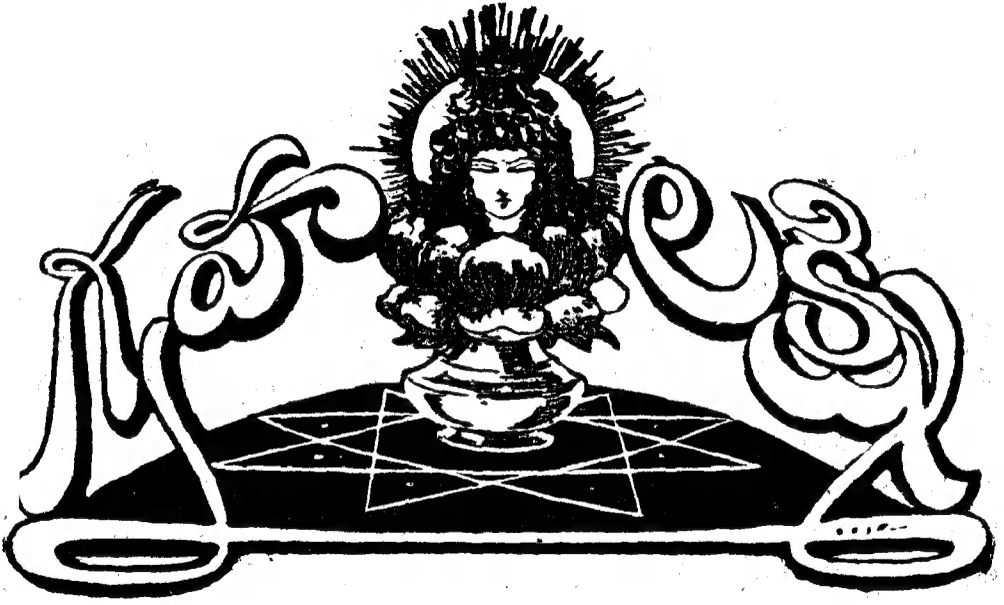
కేసరి కుటీరం వైవేట్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-14

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు, తమిళనాడుకు ఏజెంట్లు :

సీతారామ జనరల్ స్టోర్స్, బెజవాడ, సికింద్రాబాదు, మధుర.

నీలాచలం

జయజయ గృహలక్ష్మీ సఖి! జయజయ లలితాంధ్ర! మధుర సారస్వతీమా!
జయజయ లలనా రత్నమ! జయజయ విద్యాప్రబోధ! జయకల్యాణీ!

వ్యవస్థాపకులు :
డాక్టరు కే. ఎన్. కేశరి

ఆర్టిస్ట్ ఎడిటర్ :
సి. సి. పున్నయ్య

హెచ్చరిక

మన దేశంలోని పార్టీలు ఏవైనా జాతీయ శ్రేయోపురోభివృద్ధుల నుద్దేశించి సమైక్య భారత దేశమునకు భిన్నముగా వ్యవహరించినచో అవి ఆత్మవిధ్వంసకమునకు పూనుకున్నవే కాగలవు. ఆత్మరక్షణకేమి, ఆర్థికపటిష్ఠతకేమి, శాంతిభద్రతలకేమి సమైక్య భారతదేశము చిరస్థాయిగా వర్ధిల్లాలి.

మన దేశం రెండుముక్కలై, పాకిస్తాన్ విడిపోయిన ఫలితంగా ఏర్పడిన పరిస్థితులు, పరిణామాలు, భారతపాకిస్తాన్ల అభ్యుదయ పురోభివృద్ధులకు ఎప్పటికప్పుడు అడ్డుపడుతూనేయున్నవి. ఉభయ దేశప్రజలు సోదరతుల్యులైనా పరస్పర సద్భావ సాన్నిహిత్యాలకు దూరమై అనేక జాతీయ అంతర్జాతీయ సమస్యల పరిష్కారానికి విదేశాల సహాయము నర్థించవలసి ఏర్పడుచున్నది. దాని ఫలితంగా విదేశీయుల జోక్యం మన ఆత్మరక్షణలాంటి సమస్యలను క్లిప్తము చేయుచున్నది.

ఈనాడు ద్రవిడమున్నేట్రకజగంపారు మన దక్షిణ భారతదేశాన్ని ఉత్తర హిందూస్థానీయుల ఆధిపత్యమునుండి రక్షించుటకు దక్షిణ రాష్ట్రాలు విడిపోయి స్వతంత్ర రాజ్యంగా ఏర్పడాలనే నినాదం జాతీయశ్రేయస్సుకుగానీ, దక్షిణ భారతం యొక్క శ్రేయస్సుకుగానీ తోడ్పడజాలవు. సమైక్యదేశానికుండు ఆర్థికస్థామతుగాని, ఆత్మరక్షణకుగల అవకాశములుగానియుండవు. దేనికది విడిపోవడంవలన అన్నివిధాల నిర్వీర్యమయే పరిస్థితులు, పొరుగుదేశాల దయాదాక్షిణ్యాలమీద నాధారపడవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడుతుంది. అంతరంగికంగా సయితము శాంతిభద్రతలు లోపించగలవు.

ఇండియా రాజ్యాంగదేశం మొత్తమునకు సమానావకాశములు, హక్కులు సమకూర్చినది. పార్లమెంటరీ విధానంలో మన లోటుపాట్లను, అసంతృప్తిని పోగొట్టుకోడానికి అవకాశమున్నది. ఈ పరిస్థితులలో దక్షిణ భారతదేశం ఉత్తరదేశంవారి ఆధిపత్యంక్రింద నలిగిపోతున్నదనో, అన్యాయానికి గురియగుతున్నదనో అనడానికి అవకాశములు లేవు.

గత చరిత్రను పారజూచినచో విభక్త భారతదేశం ఏనాడును జాతీయ శ్రేయస్సును ప్రోత్సహించలేదని తెలియగలదు. ప్రజలకు సుస్థిరమైన శాంతి సౌభాగ్యములు కావాలంటే సమైక్య భారతదేశము పరిరక్షింపబడాలి.

నియమబద్ధమైన జాతీయవిధానము, నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమములేని పార్టీవలన ప్రజాశ్రేయస్సు రూపొందింపబడజాలదని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ తమిళ ప్రజానీకము నుద్దేశించి చేసిన హెచ్చరిక గమనించతగినది. దేశ విచ్ఛిత్తి అన్నివిధాల అనర్థదాయకమని ప్రజలు గుర్తించి జాగ్రత్తపడాలి?

—o—

వ్యభిచారము - పోలీసులు

వ్యభిచారిణుల మనస్సుమార్చటంలో పోలీసు ఉద్యోగి కృతకృత్యుడైనట్లు హైదరాబాద్ పార్లమెంటులో చర్చించినదే. అయితే వ్యభిచారమునకు కారణములను దర్శాప్రచేయడంలో వ్యభిచారిణులనే కాకుండా, వ్యభిచారులనుకూడ విచారించాలి. తమ విలాసమునకని నీతి నియమాలనతప్పి విలులు వ్యభిచారమునకు బయలుదేరితే, పట్టపోనుకోడానికి ఏర్పాటుకొని జీవిస్తున్నారు వ్యభిచారిణులు.

వ్యభిచారంవల్ల దుష్ఫలితాలు అనేకం. మృగాలకంటే మెరుగైన నియమబద్ధమైన జీవితానికి అలవాదాలంటే వ్యభిచారమును మానుకోవాలి. స్త్రీలు కూడుగుడ్డల నుద్దేశించి వ్యభిచారమును వృత్తిగా స్వీకరించారంటే వారి కట్టి దెన్యావస్థకు కారణములను పరిశీలించి ఉద్ధరించవలసియున్నది. వ్యభిచారమున కవకాశములు లేకుండా చేయసందర్భమున స్త్రీ పురుషులిద్దరినీ అదుపులోనుంచి వారిని మంచిమార్గంలోకి త్రిప్పాలి.

ప రిణా మ ము

శ్రీ గాడపల్లి శంకరం

(గతసంచిక తరువాయి)

మూడవ రంగము

ప్రదేశం: పోలింగుప్లేషను.

ప్రవేశం: పోలీసులు. పోలింగు ఆఫీసరు.

ఒకప్రక్క వలంటీర్లు బాబుదత్తీర్వి

నిల్చుంటారు- వారివెనుక మూర్తిగా

కుంటారు. ఇంకోప్రక్క జమీందారు.

ఆమన అనుచరులు ఉంటారు. కాం

గ్రెసు ఫలంటీరు - "వోట్ ఫర్ కాం

గ్రెస్" అంటూఉండగా తెరలేస్తుంది

తెరలేచాక కొద్దిసేపటికి ఈ నివాదాలు ఆపివేయాలి.

జ.కొ.: నుబ్బన్నతాతా-ఇలా లోపలికివెళ్ళి-రంగు పెట్టి ఉంటుంది. అందులో వెయ్యి-క్షాపకం ఉంటుందా-మరిచిపోతావా?

సు.తాత.: లేదుండి లేదుండి (అని వెదుతూండగా)

వలంటీరు: నుబ్బన్నతాతా! మామాట మరిచిపోయా

వా? పనులు పెట్టే పరాకుపడకు సుమా?

సు.తాత.: అలాగేనండి అలాగేనండి (అంటూ పోలింగు ఆఫీసరుని సమీపిస్తాడు.)

పో.అ.: నీపేరేమిటి?

సు.తాత.: నాపేరెందుకు బాబూ?

పో.అ.: లిప్టుయాసి-నీకు ఓటుండోలేదో చెప్పాలి.

సు.తాత.: ఉన్నదనే నెప్పారు కాదండీ!

పో.అ.: నేను వెరీఫై చేసుకోవాలి. పేరు చెప్పు

సు.తాత.: ఈ వెరీఫైలోపాటు. నాకు యెర్రెత్తి

పోతా ఉందండి బాబూ. బేగి అదేటో ఇచ్చుకొని

వేగిరం-పంపించండి-దరమరాజా-

పో.అ.: అదికాదయ్యా తాతా-నీపేరుచెప్పితే నీకు

ఓటున్నదీ లేనదీ మానిచెప్పతాను పేరుచెప్ప-

సు.తాత.: నుబ్బన్ననుకొండి.

పో.అ.: అనుకోవడమేమిటయ్యా!

సు.తాత.: అదేనుండి.

పో.అ.: (లిప్టుయాసి) సరే ఇదిగో ఈకాగితం తీసు

ఉంటుంది-ఏదో నీయిష్టము వచ్చినచాంట్లో-

ఒక్కచాంట్లో వేసేసిరా-

సు.తాత.: బాబయ్యా! ఆతనికేలే ఈరికోపం, ఈరికిలే

ఆరికోపం-సచ్చ సావాచ్చింది మారాళా-యా

రికో ఓరికి తమరే యేసేసికుని రక్షించండి

బాబయ్యా (అని అక్కడే పెట్టివెళ్ళిపోతాడు)

పో.అ.: ఎస్ ఈజ్ ఇన్ వేలిడ్ (ఓట్లు లెక్క పెట్టి)

9972 ఓట్లతో శ్రీమూర్తిగారు గెలిచారు.

(వలంటీర్లు జయజయ ద్యానాలుచేస్తూ మూర్తి

గానికి దండలువేసి జండాపట్టుకు వెళ్ళిపోతారు.

జమీందారు నుబ్బన్నతాత నిలబడిపోతారు.

తక్కుతూ తాతతూ పెట్టి నెమ్మదిగా జమీం

దారుని సమీపించి)

సెట్టి: అయిందేదో అయిందిలేండి - విచారించుకండి

బాబూ-మాయిదారియిండాకొడుకులు - మనడబ్బు

తీని మనకే నామంవేసేకారు - కానీండి - మరొక్క

పదివేలు మనవికావంటే మహాసులువుగా అయి

పోయేదేమో బాబూ.

జ.కొ.: ఆధూరించలేకపోయావు. మరొక్క పదివేలట.

పదివేలు-50 వేలని ఒకసారి-50 వేలని మరో

సారి-ఓటుకి 5 చాలని ఓమాటు-10 అయితే

గాని లాభంలేదని మరోమాటు అన్నావు. అంతా

అయిన తరువాత-ఇంకా పదివేలుంటే-అయి

పోయేదంటున్నావా? చాలుచాలు - ఎవడూ

నోటితో నవ్వుడు-ఏమొహంపెట్టుకొని పరా

మర్పించవచ్చావు? డిపాజిట్ కూడాపోయిందే -

నీబోటిగాళ్ళు ఓటైనా పడిందోలేదో!

సెట్టి: ఏమిచెప్పను బాబూ! ఏమిచెప్పను? అందటూ

కాంగ్రెసు కాంగ్రెస్సుని ఒకటేగిలపెట్టేకారు

కాదండీ - ఏమైనా తోచనిచ్చారాబాబూ!

అందరూ ఆరికేయేస్తుంటే-నేనేస్తేమాత్రం లాభ

మేటండీ.

జ.కొ.: ఏడవలేక పోయావు?

సెట్టి: ఇప్పుడలాగే వుందండి మరి.

జ.కొ.: ఎంతమోసం చేశారయ్యా?

సెట్టి: బాబూ-కోపగించొద్దు - ఒక్క మనవి చిత్త

గించండి. ఇది తెలుసుండి-చేసినమోసమంటారా?

జ కొ:- ఏమో. ఎవడికి తెలుసు?

సెట్టి:- ఒక్క పాటికి కాదు - ఈళ్ళకి ఏమి తెలుసంది బాబూ. ఓటు అంటే ఏటో. ఎవళ్ళకేస్తున్నామో! ఎందుకేస్తున్నామో అనే ఆలోచన ఉండే చేకారా? వేలం పెరిగి బాబూ వేలం పెరిగి - కాకిముక కాదు టండీ యే సెయ్యి కాంగ్రెసువాళ్ళ కేసెయ్యి అంటే యే సేకారు - ఆరేకారుని ఈరు - ఈరేకారుని ఆరూ. అంతటా ఆరికేయే సేకారు.

జ కొ:- నువ్వు మాత్రం యే చేకారు?

సెట్టి:- అరూ ఈకూ యేస్తుంటే. నేనూ అరికే యేకా నండి వుంది.

జ కొ:- మహా గొప్ప పని చేకారు. యిక చాణ్ణి దొక్క కుద్దిలేని వాళ్ళతో పని యిలాగే వుంటుంది (వెదుతాడు).

సెట్టి:- అద్దండి - అది భేషేనమాట - ముందు మాట దొక్క కుద్ది చేయించండి మారాజా. అన్నీ సర్దు కుంటాయి. (తెర)

ప్రదేశము: మద్రాసులో ఒక వీధి-ఆగస్టు 15 (1947)

ప్రవేశము: ఉన్నట్టుడు.

[తెరలో పాట

“స్వాతంత్ర్యరథం స్వాతంత్ర్యరథం
అదిగదిగో అజే అజే”]

గండాలగడిచి విండాలు బయటపడేసరికి బ్రహ్మాండాలు బ్రద్దలయ్యాయి - ఆడపిల్లా? మగపిల్లా? అదీ కాదు ఇదీ కాదు కవల పిల్లలు - వహ్వ - వహ్వ ఏమి అనబడం? ఏమి అలంకారాలు - మిసాల పెండ్లివారు ఈ పందిట్లోనూ - గడ్డల పెండ్లివారు ఆపందిట్లోనూనా? బాగుంది, బాగుంది మహా బాగావుంది. భేషుగ్గావుంది.

ఆహా స్పృహవైపరీత్యం - ఓనాడు పీకేపాకేసిన, త్రివల్గపతాకాలు. పోలీసుల తలలమీద, ఘోర్తుపెంటు జార్జికోటమీదా కూడ తాండవిస్తున్నాయిగా! కాల చక్రం కార్పొలేషను భవనమీద - గిర్రున తిరిగి పోతోండే! అందరూ అటువైపే తుర్రున పరుగెడు తున్నారు. ఆగస్టు పదిహేను మహాహడావుడిగా వుంది. అబ్బ! ఏమి జనంరా బాబూ - నేల ఈనింది కాబోలు - హరినాయిల్లు బంగారంగాను! మనలి ముండావాణ్ణి నన్ను తొక్కెయ్యరుగదా?

మొదటి ధనుధమాలో నమ్మించి స్వామిద్రోహం చేసిన ముండావాళ్లు - పంజాబులో దయ్యం చేత పాత కాలుచేయిస్తే - ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో ఉగ్ర సర సింహస్వరూపం దాల్చి - రెండవ ధాంధూంసాటికి

పప్పు సత్యాగ్రహంలో - ప్రభుత్వభవనాలు - తంజి తపాలాలు - రైలుపట్టాలు - పప్పు పప్పు అయినాయి - అహ్మదాబాద్ - కాంతో ఢిల్లీలుకొట్టిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వం - దాసోహం మహా ప్రభో అనవలసినవచ్చింది హే హే హే.

ఓరామక్కమ్మ! ఓవికేకానందా! ఓతిలో మహాశయా! ఓ దాదాభాయి నాటోడి! బాబూ చిత్త రంజనకామా! - నాయనా మోరీభాగ్ నెహ్రూజీ. ఆహూత మదనమోహన మాలవ్యా! బ్లాకీరెబ్బలు తిన్నా బాబూ లజపతిరాయ బాబూ! రండి. రండి - పెట్టినదకలు సాగించకంధయ్యా! రండి రండి త్వరగా రండయ్యా - స్వతంత్రం వచ్చింది. స్వాతంత్ర్యం - పార్లమెంటు పక్కమిట్టగా అస్తమించింది - లిపి వంద్రపాలా - మనమిక భానిపల్లము కావయ్యా - స్వతంత్ర భారతానికి - స్వతంత్ర భారతజాతలం - మోరీలాల్ నెహ్రూజీ - మనం నూతన రాజ్యాంగము వ్రాసుకోవాలి - భూమార్గములూనూ - జలమార్గము లూనే కాకుండా - వాయుమార్గములూ కూడ - ప్రపంచ నుండా అతిసన్నిహితమవుతున్న ఈసమయంలో - సాటిదేశాలతో సభ్యమైనవనివలె - ప్రవర్తించాలి కాదు! మరి దానికనుగుణ వ్రాసుకుందాము - అన్నీ సంస్కరించుకుందాము.

అదిగో! అదిగో! స్వతంత్ర భారతదేశం! అదిగో! అదిగో! స్వతంత్ర భారతపౌరులు - ఓహో! ఓహో! విత్తానికి లాటులేదు. విద్యకు కొడువలేదు. విద్యోదానికి అంతులేదు. కడుపునిండిన తిండి - వల్ల నిండినబట్ట - ఉండటానికి ఇల్లు - చేయనిండినపని - వహ్వ వహ్వ - ఇలామాడండి - ఇలా మాడండి - ఈ వ్యయంపోవక గ్రామాలుమాకారా? ఆధునిక సంపత్తితో అన్ని హంగులు అమర్చబడినాయి - ఆ ప్రజలతో డాబుటు పరికించారా! నీతి నియమం చిత్తగించారా! ధర్మానికి నాల్గుకాళ్లు వచ్చాయి! ధన్యోక్తి! ధన్యోక్తి! రామరాజ్యం! రామరాజ్యం నిత్యకళ్యాణం - పచ్చతోరణంగా ఉంది! కన్నుల వైకుంఠం - బోలా స్వతంత్ర భారతం కై!

(పాట -

ఓహోహో! ఓహోహో!

నీవారాడికి లంకకు నడుమనున్న ప్రజలారా!

వినరారా మీరందరూ వినరండి

ఇది నవవసంత దివసోదయ సమయం

ఇది శాంతి సమరసుస్థిర విజయం.

(నీకేషము)

రాజకుమార్

ఫ్రెంచి మూలం :
అంటూ దెనయింట్ ఎస్పానావేరే

ఆంధ్రానుసరణ :
డాక్టర్ వి. ఎస్. శర్మ

దీపాలలోకం!

[ఈ కథానీతిలో ముఖ్య పాత్ర రాజకుమార్. ఈ అబ్బాయి గ్రహమండలాలలో నొక దానిని చెందినవాడు. ఒక రోజున తెల్లవారిందోలేదో, భూమండలంలో ఎడారి ప్రదేశంలో ఒక వైలట్ మురకర ఈ అబ్బాయి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. వైలట్ ప్రపంచాన్నింతా ఎన్నో సార్లు సునాయాసంగా తన విహాసంతో చుట్టివచ్చిన మనిషి దురదృష్టవశాత్తు ఆయన యంత్రం చెడిపోయింది. ఎంతో కష్టంతో ఎడారి మధ్యభాగంలో దిగగలిగాడు. యంత్రాన్ని మరమ్మత్తు చేయటం సులభమైనదని అయితేగా? అలాటి సమయంలో రాజకుమార్ తనదగ్గర ప్రత్యక్షమవటం. ఏన్నో కబుర్లు తనకు చెబుతూ వుండటంతో ఆ వైలట్ తన బాధనే వూర్తిగామరచి పోయాడు. ఇలా ఎన్నో రోజులు ఆ ఎడారి ప్రదేశంలోనే వాల్చిద్దూ గడిపారు. అలా రాజకుమార్ కబుర్లు చెబుతూ తన వచ్చిన గ్రహమండలాన్ని గురించి, తన మండలానికి చుట్టు ప్రక్కలలోనున్న గ్రహమండలాలని గురించి ఎన్నో వింతవింత సంగతులని వైలట్ కి వివరించ సాగాడు. వాటిలో ముఖ్యమైన సంగతులు అబ్బాయి ఒక సారి అలాటి నక్షత్ర మండలాలలో చేసిన యాత్రకు సంబంధించినవి. ఇంతవరకు మీరు అబ్బాయి మూసిన నాలుగు మండలాల వివరాలు చదివారు. ఇప్పుడు అయిదో మండలం సంగతి చదువుతారు.]

రాజకుమార్ ఇప్పుడు చూడటానికి వచ్చిన గ్రహమండలం వాడు ఇంతవరకు చూసిన నాలుగు గ్రహమండలాలకన్న ఎంతో చిన్నది. అందులో వున్నది ఒక దీప స్తంభం. దీపాన్ని ముట్టిస్తూ, ముట్టిచ్చిన దానిని చప్పుచప్పున ఆర్పేస్తూవున్న ఒకాయన దీపపు స్తంభం ముందరనే వున్నాడు. చుట్టుప్రక్కలా ఇండ్లులేవు. మరి ఇతర దృశ్యాలేమీ కనబడటంలేదు. అలాటి చోట్ల ఎందుకిలా స్తంభాన్ని కట్టారో, ఆ దీపపు గొడవనంతా చూసుకోటానికి ఎందుకిలా దీపాలమనిషిని వుంచారో..... ఇదే రాజకుమార్ ని కలవరబెడుతూవున్న గడ్డు సమస్య.

దూరాన్నుంచి ఆ వింతనంతా చూస్తూ, బహుశా దీపం చెడిపోయివుండవచ్చు, జూనిని బాగు చేయటానికి ఇలా దీపాన్ని

ఆర్చుతూ ముట్టిస్తూ వుంటాడు అనుకున్నాడు అబ్బాయి. దీపాల మనిషిని సమీపిస్తూ, ఆయనకు నమస్కారం చేస్తూ

“ఏమయ్యా! ఎందుకలా ఇప్పుడే ముట్టించిన దీపాన్ని ఆర్చి వేస్తున్నావు?” అని తన సందేహాన్ని తీర్చుకోటానికి అబ్బాయి అడిగాడు.

“అలా చేస్తూవుండాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇచ్చారు” అని అంటూ ఆ మనిషి అప్పుడే ఆర్చేసిన దీపాన్ని మరొకసారి గబగబ ముట్టించాడు.

“ఆజ్ఞ! ఇలాటి ఆజ్ఞలను ఎప్పుడూ కనీ వినీ వుండలేదే” ఆశ్చర్యంతో అబ్బాయి అడిగాడు.

“ఇక్కడి దీపాల మనుషులు చేయాలనిన పని ఇదే. ఇదే! తరతరాలనుంచి

వస్తున్న ఆర్డరు" అంటూ ఆయన తిరిగి తన పనిలో మునిగి పోయాడు.

"అంటే!" ఇంకా వివరాలు తెలుసుకోవాలని అబ్బాయి ఆయన్ని ప్రశ్నించాడు.

"అబ్బాయి! నువ్వు కుర్రవాడివి! ఈ గొడవంతా నీకెలా తెలుస్తుంది! ఆర్డర్ అంటే ఆర్డర్, తు. చ. తప్పకుండా దానిని చేయాలని పని నాది. ఇదే నా వృత్తి కూడా" అని అన్నాడు దీపాల మనిషి అప్పుడే ముట్టించిన వత్తిని ఆర్పేస్తూ. ఈ పని చేయటానికి ఎంత ఓర్పువుండాలి, అతనికి విశ్రాంతి అనేది ఎలా వుంటుంది ఇలా పిచ్చి మనిషికి మల్లె! ఆ గొడవలో మునిగి తెలుతూవుంటే? అలసిపోయి వున్నాడు. మొహమంతా చెమట. దానిని తుడుచుకోలేక తికమకపడిపోతున్నాడు. తిండి తిప్పలు అనేది ఇలాటి వాళ్ళకి వుంటుందో లేదో మ... ఆయనకేసి తడేకంగా చూస్తూ అబ్బాయి ఎంతో బాధపడుతూవున్నాడు. ఆ మనిషికి బాధ అంటే ఏమిటోబాగా తెలిసివుండాలి. అబ్బాయి మనోభావాలని గ్రహించాడు. అబ్బాయి భుజాన్ని ఆస్థాయంగా తడుముతూ

"అబ్బాయి! నాయీ గొడవకోసం ఎందుకలా కలవరపడిపోతావు? పెద్దలు నాకు ఇచ్చిన వృత్తి ఇదంతా. దీన్నంతా ఘాసుకోలేకపోతే ఎంత అమర్యాదో నీకెలా తెలుస్తుంది పాపం! ఈ రోజులు వేరు. పూర్వపు రోజులు వేరు. ఆ రోజుల్లో ఇంత గొడవ వుండేదికాదు. సూర్యాస్తమయానికి దీపాన్ని ముట్టించటం రాత్రంతా

హాయిగా నిద్రపోవటం, తెల్లవారేటప్పటికి నిద్రలేచి దీపాన్ని ఆర్పేసి దినమంతా తనివి తీరా విశ్రాంతి తీసుకోటం." అని ఏమేమో చెప్పబోతున్నాడు. అబ్బాయి తటుక్కున ఆయన చెప్పిదానికి అడ్డువస్తూ "అంటే ఆ రోజుల్లో ఇయ్యబడ్డ ఆర్డర్ ఈ రోజుల్లో చాలవరకు మారిందన్నమాటేనా?" అని ఆత్మతతో ప్రశ్నించాడు.

"అసలు ఆర్డర్ లో ఎలాటి మార్పు లేదు. కాని వాళ్ళని అంటే లాభం వుంటుందా మరి. అంతా కాలచక్రపు మహిమ. అప్పుడు ఈ మండలానికి వుండే ఇప్పుడు వుండే కదలికకు, కదలికకు, ఎంతో మార్పు వుంది. ఈ మార్పును చూస్తూ వుంటుంటే నాకే ఆశ్చర్యం వేస్తూవున్నది." అని ఆ మనిషి నిట్టూర్పు విడుస్తూ అన్నాడు.

"అంటే?" విస్తుపోతూ అబ్బాయి ఆయన్ని ప్రశ్నించాడు.

"ఇప్పటి ఈ మండలపు కదలికలో ఈ క్షణంలో పగలు మరోక్షణంలో చీకటి. అలా మారిపోయింది ఈ మండలపు వేగం. దానికి మనం ఏం చేయగలుగుతాం? నీలితో నడుస్తూ నాపని పాటలని చేసుకోటం నాధర్మంకదూ" అని అన్నాడు ఆయన.

"ఇలా ఎంత కాలమని?"

"ఆ సంగతి నాకేం తెలుస్తుంది? అంతా నూయి - నిజంగా ఇంద్రజాలం! మనం ఇలా మాట్లాడుకుంటూ వుండే లోపునే ఒక నెల అయింది, నా పూర్వపు

లెక్కలో” అని నలుప్రక్కలకేసి ఒకసారి చూస్తూ అన్నాడు దీపాలమనిషి.

“అ! ఒకనెలఅయిందా” అశ్చర్యపడుతూ అబ్బాయి అన్నాడు.

“ఊ! ఒకనెలరా! నెలా ముప్పయి నిమిషాలుఅయ్యాయి. కాలచక్రం ఇలా ఇక్కడ వాయువేగ మనోవేగాలతో గిర గిర తిరుగుతూ వుంటుంది. ఇంకా కొంచెం సేపు వుంటేవా రెండునెలలకు పైగానే అయిపోతుంది...” అని అంటూ చకచక తన పనిని చేసుకోటంలో అబ్బాయి తన దగ్గరవున్నాడన్న సంగతినే మరచి పోయాడు ■ మనిషి.

అబ్బాయి దీన్నంతాచూస్తూ విస్తు పోతున్నాడు. అతను చేస్తూవున్నపనిని చూస్తూంటే అతనిమీద జాలివేస్తున్నది అబ్బాయికి. అలసి సొలసివున్నా ఎంత వోపిక! దాన్నంతా మరో పనికి వుపయోగించుకుంటే ఎంత బాగుండేది! ఏవిధంగా సహాయంచేస్తే ఈ గొడవనుంచి ఇతనిని ఒక దరీదావుకు తీసుకునిరావచ్చు! ఇదే అబ్బాయిలో రేకెత్తిపోతూవున్న ఆలోచనలు. అటు ■ దీపస్తంభాన్నిచూస్తూ వున్నప్పుడు ఇటూ ఆ మనిషి విధివిరామం లేకుండా ఒకక్షణం వత్తిని వెలిగిస్తూ మరోక్షణంలో దానిని ఆర్పేస్తూవుండటం చూస్తూవున్నప్పుడు...చప్పన అబ్బాయి బుర్రలో ఒక ఆలోచనతట్టింది. తనూ తన గృహమండలంలో అస్తమానమూవుండటం అంతగా నచ్చిందికాదు. వాడి కోరికంతా ఎప్పుడూ సూర్యాస్తమయాన్ని చూడాలనే! తన మండలంలో వున్నంత

కాలం ఈకోరికి నెరవేరటం కష్టం. అంచేత తనొక కొత్తపద్ధతిని తెలుసుకున్నాడు. తన మండలాన్నే సూర్యాస్తమయం ఆయ్యే ప్రదేశాలకి బరబర తిప్పుకునివచ్చాడు. ఎంతతమామాగావుంది ఆలాచేయటం. తనకోరిక యథాతథంగా నెరవేరింది. అలా ఈమనిషికూడా చేస్తేనో? అప్పుడు ఈగొడవంతా ఈయనకుండదుగా!

“ఏమయ్యో!... ఈ కష్టనిష్ఠూరాల నుంచి ఒక దరీదావుమాపెడితే దానికి ఒప్పుకుంటావా? ..అప్పుడు కావాలసినంత విశ్రాంతి వుంటుంది” అని అబ్బాయి ఆయన్ని పలకరిస్తూ అన్నాడు.

“అదేమిటో చెప్పు!” అని అబ్బాయి కేసి ఆదుర్దాతోచూస్తూ అడిగాడు దీపాల మనిషి.

“నీ గ్రహమండలము చాలాచిన్నది. నువ్వు హాయిగా కూచోటానికికూడా అందులో తావులేదు. దీనివేగాన్ని ఎక్కువ చేయటం, తగ్గించటం అంతకష్టమైన పని కాదు. నువ్వే పట్టుపట్టి దాన్నంతా నీ చేతుల్లోకి తీసుసుంటే . తిన్నగా నూద్యని కేసి నడుపుతూవుండు ఈ మండలాన్ని, అప్పుడు వెలుతురువుంటుంది. ఇక్కడ దీపాన్ని ముట్టించాలసిన గొడవే పూర్తిగా పోతుంది. పగటిపూటనే నీకు ఇష్టంవచ్చినంతకాలం పొడిగించవచ్చు ఏమంటావు?” అని అబ్బాయి తన ప్లానుని ఆయనకు వివరించబోయాడు.

పెడవిని విరుస్తూ, “నువ్వు చెప్పే ప్రకారం చేస్తావుంటే ఇక నిద్రఎలా పోగలుగుతాను? ఇప్పుడువున్న గొవడ

లోనే వుండిపోనియ్యి. ఇదే ఒకవిధంగా నాకునచ్చింది." అంటూ ఆప్పుడే వెలిగించిన దీపాన్ని ఆర్పేశాడు. మరొకసారి దానిని వెలిగించాడు.

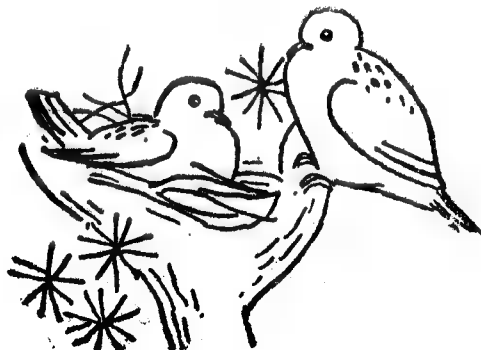
ఈ మనిషి అక్షరాలా పిచ్చి మనిషి. అలాటివాళ్ళకి ఎలాటి సలహాలు ఇచ్చినా ప్రయోజనం వుంటుందా! వాళ్ళపిచ్చే వాళ్ళకి నచ్చుతుంది.

మొదటి తారామండలంలో తను చూసినరాజు, రెండో గ్రహమండలంలో తను ఎదుర్కున్న డుభాచారి, మూడో మండలంలో తను కలుసుకున్న త్రాగుబ్రోతు, నాలుగో మండలంలో తను పలకరించిన పెద్దమనిషి ఈ కోవకు చెందిన వాళ్ళేగా అని అనుకున్నాడు అబ్బాయి. అలాటి కోవలో వుట్టి పెరిగి, వాతావరణానికి దాసాను దాసులయిన వాళ్ళని మార్చటానికి ఎవళ్ళ తరమవుతుంది? ఇతర్ల మార్గాలని తెలుసుకోవాలని వాళ్ళకి ఆశవుంది. కాని వాళ్ళ ఆశలు కొనసాగాలంటే వాళ్ళలోకాలన్నుంచి ఒకనిమిషం బయటికి రావాలిగా! అంతసాహసం,

అంతత్యాగం వాళ్ళకి వుంటేగా.

వాళ్ళదంతా ఒక ఎత్తు. ఈ దీపాల మనిషిది ఒక ఎత్తు. వాళ్ళకన్నా ఇతను అబ్బాయికి బాగా నచ్చాడు. ఇతను వుండే చోటు అంత పెద్దదికాదు. తనే హాయిగా కూర్చుండటానికే తావులేదు ఇందులో. లాలించి పాలించేవాళ్లు ఎవళ్లా ఇతనికి కనబడటంలేదు. ఇతను ఎందుకీలా ఇక్కడే, ఈ ఇరుకుచోట వుండిపోయి తికమక పడుతూవుండాలి. తానే కొంతకాలం ఏదో విధంగా ఇతనిదగ్గరే వుండిపోయి, నయన భయాన తన మార్గంలోకి త్రిప్పుకుంటేనో.

అలాటి ఆలోచనలు మంచివే కాని ఇలాటి స్థలాలు, ఇలాటి స్థలాలలో ఇలా తికమకపడుతూవున్నవాళ్లు మరెంతమంది వున్నారో పాపం! ఈమనిషిదగ్గర వుండి పోవటానికి ముందు, వాళ్లనందరిని ఒక సారి చూసిరావటం మంచిదికదూ అనుకుంటూ అబ్బాయి ఆ మనిషిదగ్గర సెలవు వుచ్చుకొని తిన్నగా ముందుకు బయలుదేరాడు.

‘పాపం బ్రద్దలైంది’

‘రాఘవ’

(గతసంచిక తరువాయి)

అప్పుడామె, తనయందూ - తనకుమారుని పోషణ
యందూ ఎంతో ప్రేమాభిమానాలు కలిపున్నాయని
నమ్ముతుంది. అప్పుడు యిక మనం కొరకుందానే,
అరెండేకరాలూ, అకురవాడికి చెండేటట్లు ప్రాస
యిస్తుంది. నాడు మనిల్చేవుంటాడు. ఆపాలం
కూడా మనచేతిలోనే వుండేనటుంటుంది. వీరైతే
కవులుకి నేనే తీసుకొని దుస్తులాను. దానిమీద
వచ్చే అయిదేబారో, కొంతదబ్బుని నిల్వ చేయవచ్చు.
“నాపాలంమీదవచ్చిన దబ్బేదీ?” అని ఒక వేళ
పిన్ని అడిగిందనుకో - మామవూస కంటున్నాను -
“మానాన్నని మోసంచేసి, మీ ఆయన గుంజాకొన్ని
దబ్బుకి వడ్డీతీసుకొంటున్నాం” - అని నేను సమా
ధానమిస్తాను. అప్పుడికేంచేస్తుంది! అందుకని,
ఆ పాలాన్ని, ఆ కొడుకు పేరుపెట్టి, దానిమీద ఆజ
మాయిషి మనకిచ్చి, మన చెప్పేచేతిలో వుండేలాగు
చేసుకోవటం ఎందుకై నా మంచిది. లేకపోతే, మన
ఆస్తి మనకు, ఎలా తిరిగి వస్తుంది? ఏదో ఒకటి
చెయ్యి పోతేనేగాని, యీలోటుతీరదు. అందుకని,
ఆ కారదపిన్నిని, కొడుకుతో, సహ వచ్చేలాగు చెయ్య
దమే, ముందు ముందు సాగబోయే మన ప్రయ
త్నానికి లాభసాటియైతేపని. ఏమంటావ్?”

దుర్గమ్మ తెలబోయింది. కొడుకింత ప్రయోజన
దనుకోలేదు, కొద్దిపాటి చదువు చదివినా, బుద్ధి
వాత్రం బృహస్పతికన్నా ఎక్కువగావుందని సంతో
షపడింది. సరేఅని తలవూపుతూ లేచి. చరచరా
మంటూ, మండువాగుండా నడిచినట్టి, భర్తమందు
నిలబడింది. ధర్మా రావు గొడ్డనావిడిలోకల్సి, ఎడకు
వరిగిడి వేస్తున్నాడు. జయలక్ష్మి మెలిగా వాకిట్లో
కొచ్చి. ఆరబోసిన ధాన్యాన్ని దగ్గరకు ప్రోగు
చేయసాగింది.

అంతవరకూ భార్యకోసం ఎదురుదూసిన జగ
న్నాధం కుర్చీతోందిలేచి, - మెట్టుదిగుతూ - “ఏం
చెప్పదబ్బుకున్నావే?” అన్నాడు.

కోడలు జయలక్ష్మి ఎక్కడ వినిపోతుందో అనే
భయంతో - వాకి దురుగులవరకూవచ్చి -

“మీమాటనే నెప్పుడు కాదన్నాను చెప్పండి? ఎవరికైతూ కనబడనూవుంటాయి. అయినాళ్ళం
మనబోటివాళ్ళకు ఆడుకోకపోతే. మాలోటి కొడలికి
యింకేవగడకుంటారు? ‘నా’ అని ఎవరాశ్రయ
మిస్తాడు? పాపం! చంటినాడు “నాన్నా -
నాన్నా” అంటూ ఎంతగా తపించి, ఏడుస్తూ
వున్నాడో! మీరెలాగైనాసరే వాణ్ణి పెంటబెట్టు
కొనిరండి! మీరే “నాన్న”నకాని, పూరుకోసన్నా
పూరుకొంటాడేమో! అయిందేదో అయిపోయింది.
గతాన్ని యింకెందుకూ తర్చుకోవటం? వీరైతే
కారదకూడా, తీసుకొనిరండి. కొన్నాళ్ళుడిపో
తుంది యింతమందివండికూడా, దిక్కులేనిదాన్నిగా
చేసి, ఒంటరిగా చేడ్చించటం భావ్యంకాదు. మాయ
దాలోకం మనల్నే ఆడిపోసుకుంటుంది. కాబట్టి,
ఎలాగోలాగు నేచెప్పినట్లుచేసిరండి! కారద ఒకవేళ
రానంటుండేమో! పూరుకోకండి. ఎలాగైనా, నే
చెప్పిననిచెప్పి, ఒప్పించి తీసుకురండి! నాకూ
వాల్లిదర్జి మనస్ఫూర్తిగా చూడాలనేవుంది. భర్త
పోయి ఆరెంత కుమిలి. కుమిలి ఏడుస్తోందోపాపం!!
చిన్నతనంకూడా ఏనుగుకుంటోందో ఏమో” -
అంటూ కళ్ళోళ్ళు పెట్టుకొని, జగన్నాధం నిశ్చల
పోయాడు. “తన భార్యలో యంతమార్పు ఒక్క
సారిగా ఎలా కల్పించోనని ఆశ్చర్యచకితుడై
పోయాడు. “తన ఉద్యోగ ఆక్రమణాన్ని
మృదయాన్ని కుదటపర్చుకొన్నాడు. ఇక ఆటే
నేపు నిబ్బండటం యివ్వంతేక, చేతిగా గొడుగుని,
చంకతోపెట్టుకొని నొడ్డెక్కాడు. దుర్గమ్మ కెడు
తున్న భర్తవంకచూస్తూ - “తెప్పకుండా తీసుకు
రండి” - అంది. ఆ మాట, మలుపుతిరుగుతున్న
జగన్నాధంకి వినిపించి, ఒక్క చిరునవ్వుని తెప్పించింది.

అప్పటికి ప్రొద్దు నాటారబోతోంది. ఆకాశం
పొగమబ్బులతో ఆవరించుకొని పోతోంది. జయ
లక్ష్మి ఆరబోసిన ధాన్యాన్ని బహుకరుతోంది.
దుర్గమ్మ లాపలికొచ్చేసింది. గంపెడు దుఘాన్ని
నెత్తుకెత్తుకొని జగన్నాధం చేరేటప్పటికి, నారాయణ

రావు అత్తయ్యలూ - బావ మరదులూ - వీర భద్రం - కాండను ఓదారుస్తూవున్నారు. పెళ్ళి పెళ్ళం గానీ, జగన్నాథంకి మాట పెగలేదు. ఎట్లా పరామర్శించాలో, అంతవయసువున్నా అర్థంకాలేదు. కారదకు మరింత దుఃఖం పెట్టబికింది. చంటినాడు 'నాన్నా-నాన్నా' అంటూ వచ్చి రాని మాటలతో, తల్లి నేడ్చినాడు. ఆమె వాడి ఏడ్చునిధరించలేక, చేసినచీటి పాపాన్ని తప్పుకొంటూ, ఏడ్చుడిన పరిస్థితికి, కుమిలిపాతూ కల్లి, కల్లియేడుస్తూవుంది... వీరభద్రం మాత్రం జగన్నాథాన్ని మూసేసరికి వణకి పోయాడు. ఎదురుగా నిలబడచేక, అక్కడక్కడకు తప్పుకు తిరుగుతూ, కలతతో ముఖాన్ని చూపుచుకొనటం సాగించాడు. నెలరోజులు గడిచింది. కాండ విషయం పరిష్కారానికొచ్చింది. ఎక్కడ వుండి, ఆమె బతుకుని గడపాలనేది ఒక నాడు చెప్పి నీయాంశమైంది. కాండనుకూడా ప్రశ్నించారు. ఎక్కడవుండి కాలాన్ని వెళ్ళుబుచ్చేదీ తెల్పనున్నారు. మొదట్లో ఆమె ఏమీ సమాధాన మివ్వలేక పోయింది. జగన్నాథం, తన భావాన్ని వ్యక్తం చేయకముందే, ఆమె తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు, జగన్నాథంతో - "కారదని కొన్నాళ్ళు పాలు మాయంటికి తీసుకొని వెడదామనుకొంటున్నాం... యిక్కడ ఒంటరిగావుంటున్న కొద్దీ, ఆవేదన కడటమేగానీ, యింకేముంది?" - అని తమ తమ మనోభావాల్ని తెలియపర్చారు. కాండకూడా వెళ్ళాలనుకొంది. జగన్నాథం తన అభిప్రాయాన్ని వెంటనే విరమించుకొని, 'సరే! అలాగే చేయండి'. అని చెప్పి రెండురోజులుండి, తన స్వస్థానానికి చక్కా పోయాడు. తరువాత తరువాత, కారదని తీసుకొని, ఆమె వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. వీరభద్రం వుచూచుచున్నాడు. నారాయణరావు చెప్పిట్లు, యిక తానీ - చేయగలనని, నిశ్చయపడ్డాడు. తన ప్రయత్నం విఫలమైనందుకు చిరాకుపడ్డాడు. తన మాస్తా - మాస్తాండగానీ, కాండయింటికి తాళం పడిందని, కన్పించులు ముడివేస్తూ, పిడికిలి బిగించాడు. ఎలాగైనాసరే, తాళాన్ని బ్రద్దలొట్టి, తీయించాలని, బిగించిన పిడికిలిని తెంచాడు. వీరభద్రంకి, నారాయణరావు పోయిందనుకు ఏ విచారమూ లేకపోగా, కారద, తప్పకొని పోయినందుకు విపరీతమైన ద్వేషం కల్గింది. ఎట్లాగైనాసరే కారదను, తిరిగి, చేతుల్లోకి, లాక్కోవాలని, నిర్ధారించుకొన్నాడు.

కారద పుట్టింటివారు మధ్యరకం కుటుంబీకులు. పెద్ద సంపారం. తెల్లవారివదగ్గరునుంచి అధికమైన ఖర్చేగాని, రాబడి బహుతక్కువ. నిశ్చలంగా కాలం గడపటమనేది ఎన్నడూలేదు. కారద తండ్రి ఒక హైస్కూలు మేష్టరు. స్థిరమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నా, కారద విషయం ఆయనకు శ్రంగతీసింది. కారద, వైద్యంతో పుట్టింటికొచ్చిందని తెలియడంతో, ఆమె చిన్ననాటి స్నేహితురాలింద్రంతా చూడటానికొచ్చి, కళ్ళనీళ్ళ పెట్టుకొన్నారు. యింత చిన్నవయసులోనే యీరాత ఏమిటని? 'కొందరు విధిని తిట్టిపోకారు. ఎవరుమాత్రం యిప్పుడు చేయగలిగేముంది? క్రమక్రమంగా, కారద విషయం ఆవుల్లో పాతపడిపోయింది. వీధిముఖం చూడని కారద, మెల్లిగా, యింటిపనులుచేస్తూ, ఎండపొడని చూస్తూవుంది. కుమారుడితో, కాలక్షేపంచేయటం కొంతవరకు గడిచిపోతోంది. తీవ్రమైన వృద్ధి, భర్తని తప్పుకొని కుమిలి, కుమిలి ఏడుస్తూవుండేది. తల్లిదండ్రులు భగ్యంనూరిబోస్తూ, ఓదార్చేవాళ్ళు. అన్నదమ్ములతోనూ - వదిలా మరదళ్ళతోనూ ఎంత సేపు మాట్లాడినా, మనస్సు కాంతంగావుండేదిగాదు. ఏదో తీరినవాడ హృదయాన్ని కలచివేస్తూండేది, పడేపడే పాతతలపులు గుర్తొచ్చి, మధురస్మృతుల్ని రచ్చగొట్టింది. ఏపనిచేద్దామన్నా, వుచూరుపుట్టేదిగాదు. పూరికే కూర్చోనివుండటమంటే, అతిష్టమనిపించింది. ఎవరితో ఏం మాట్లాడుదామనుకొన్నా, తన జీవితసంగతులే ప్రస్తావనకొస్తుండేవి. భరించలేనంత ఆవేదన, దుఃఖమూ పొంగుకునచ్చేవి. అందరూ ఓదార్చేవారు. ఏంలాభం? సుదుటికుంకుమ చెరిగిన తరువాత, మార్పుబ్రతికినా, ప్రయోజనమేమిటి? కారద విచలిత హృదయంతో, కుర్రవాణ్ణి కాగిలిచుకొనేది. యిట్లా యెంతకాలం గడపాలోనని వున్న రెండునెలలూ కారద తీవ్రంగా యోచించింది. దిక్కుతోచలేదు. వున్నట్టుండి, ఒక్కనాడు, తల్లి తండ్రులతో - "నాకిక్కడేమీ తోచటంలేదు. అక్కడవున్న యిల్లు పాడుపడిపోతోంది. పొలం విషయం ఏమైందో తెలియటంలేదు". అంటూ చెప్పకొచ్చింది. వాళ్ళు, చేసేదిలేక, "నీయిష్టంవచ్చినట్లు వెడతానంటేవెళ్ళు. అభ్యంతరమేమీలేదు". అన్నారు. ■ కారంచినరో, కారద, క్షమారణ్ణి ఎత్తుకొని, తన సామానుతో, స్వగ్రామంకివచ్చింది. వున్నపొలం తిరిగి వూడ్చిద్దామనుకొని, కవులుచేసే రైతునిపిల్చి, వూడ్చుచునెప్పింది. మొగడిక్కు లేక

పోవటంతో, కారదకు అన్ని విధాలా చిక్కులేస్తున్నాయి. చేతిలో కానీలేదు. ఉన్న ఆస్తులు వడ్డీతో పెరిగిపోతున్నాయి. తీర్చటమనేది కుదరటంలేదు. యిలాంటి విషమస్థితిలో, వీరభద్రుని పాముదగ్గర తప్పలేదు. అతను ఎరిగి గంతేసాడు. తను, నారాయణరావువల్ల పొందిన, సాయాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని, కారదను, అనుసయపరుస్తూ. “నువ్వేమీ డబ్బు కోసం యిబ్బంది పడవవునరలేదు. నావద్దవుంది. దాన్ని, నీక్షేమకోసమే. వినియోగపరుస్తాను. కొంగారుపడకు”. అంటూ, తనవద్దవున్న అయిదు వందల్ని ఆమెకిస్తూ, నవ్వాడు. ఆమె, ఆ పెళ్ళాన్ని తీసుకోకతప్పలేదు. పరిస్థితులలా చేసినయి. వీరభద్రునికి ఆనాలోచితంగా లొంగిపోయింది. అతను, ఆమెను వశీకరణ చేసుకున్నాడు. తనమకాం, ఆమె వద్దేపెట్టాడు. కాలంగడుపుతున్నాడు. కారద చెప్పిన పనిల్లా, తలవంచుకొని చేస్తున్నాడు. ఎదురుమాట లేదు. పిల్లకాడిమిద, నారాయణరావు కంఠటి అనిర్వచనీయమైన, మమకారంవుండేదో, అలాగే, తనకూవున్నట్టుగా చూడసాగాడు. కారద రెండు పూటలా వుడకేసిపెడుతోంది. కాలం ఆక్షేపణగానే గడుస్తోంది. పూరు రకరకాలుగా ఆపనాదులు వేస్తూ, వింతవింతగా చెప్పకొంటోంది. ‘వీరభద్రం, కారదని వుంచుకున్నాడని,’ పూరుచివరకు, ఒక నెల-రెండు నెలలు గడిచాక, త్వణంగా తీర్మానించి వేసింది. కారద ఆమాట విన్నకోణాన తలెక్కుకోలేక పోయింది. వీరభద్రం, ఎంతోనేపు ఎదురుగా కూర్చొని, “కారదా! నువ్వేమీ భయపడకు-భావం ఆనేక రకాలుగా అనుకోవటం పరిపాటి. తెల్లచేయ కూడదు. ఒకరికోసం మనం ఏమీ బ్రతికటంలేదు. ఒకళ్ళసొమ్ము మనం ఏవిధంగానూ తినటంలేదు. ఎవరేమనుకున్నా ఫర్వాలేదు. నువ్వు నిస్వయంగా వుంటేచాలు. నీకున్న ఆస్తులన్నీ నేను తీర్చేస్తాను. నీకోడుకు విషయంతో ఏ ఆడుర్తాపడకు వాడికి నేను చదువుచెప్పి, బాగుచేస్తాను. ఉన్న, ఆ పొలాన్ని చూచుకొంటూ, కేవిస్తే, మనకేలాటూ లేదు.” - ధైర్యంగా అన్నాడు. కారద కామాటలు నమ్మలేకనట్టుగానే వున్నాయి. కాని, ఏదో అనుమానం ఆమెను చిత్తవద్దచేయటం మొదలెట్టింది. కోణాకోణాకీ, పూరికాలు కూతలు భరించలేంతిగా వున్నాయి. మనసు ఆకాంతిలో కల్లాలిల్లమై పోసాగింది. ఎక్కడికన్నా పోవాలనిపించింది. ఎవరు ఆక్రయంయిస్తారో? పూహించలేకపోయింది. మూడు

నాలు నెలలనంతరం, ఒకనాడు. కారద, సాయానంతా సర్దుకొని, కుక్కివాడెక్కుకొని, బయలుదేరింది. వీరభద్రం ఆశ్చర్యచకినడయ్యాడు. ఎక్కడికో తెలియలేదు. ముఖమంతా చెమటలుపోసినయి. గుండె గుటగుటలాడుతోంది. కాద, నమ్మడిగా, యింటికి తాళంవేసి, మెట్టుదిగబోతోంది. వీరభద్రం, ఆమె వెనకగా నిలబడి—

“ఎక్కడి కారదా?” తెల్లబోతున్న ముఖంతో ప్రశ్నించాడు.

“నూ బావగారింటికి?” - దృఢసంకల్పంతో చెప్పింది.

“నాతోమాట వరుసకై నా చెప్పకుండా వెళ్ళి పోతున్నావా?”

“యిందులా ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిందేముంది?”

“నన్ను ఒంటరిగా విడిచి వెళ్ళిపోవటం న్యాయమేనా?”

“యిక్కడ వుండటంవల్ల నా మనస్సేమీ బాగుంటుందేదు.”

కోణా కోణాకీ, ఏదో అకాంతి సన్నుకలచి వేస్తోంది. పాతకోణాలన్ని, గుర్తున్నాయి. చేసిన పాపం నన్ను భయపెడుతోంది. ఒంటరిగా వుండలేక పోతున్నాను.”

“నేనున్నానుగా” - ఎంతో ధైర్యంతో అన్నాడు.

“నేనుండలేను...” - ఖచ్చితంగా తెల్పిచెప్పి సింది.

“కారదా!” - ప్రాణేయపూర్వకంగా పిల్చాడు. కళ్ళుచెమ్మగిల్లినయి. కంఠం రుద్దమైంది. వివక్ష వదనంతో—

“నన్ను దిక్కులేనివాణ్ణిగా చేసిపోతావాకారదా! నేను నీకేకష్టమూ రాకుండా కాపాడాలనుకున్నాను. నాయావచ్చకీ నీకు ధారపోసి, నిన్ను నుఖపెట్టాలనుకొన్నాను. నీబాధల్ని, నావిగా యెంచుకొని, బ్రతుకుదామనుకొన్నాను. యీ చంటివాణ్ణిమాస్తూ, చేసిపాపాన్ని త్రిమించమని, దేవుణ్ణి కోరదామనుకున్నాను. నిన్ను కనిపెట్టుకొని వుండమని నారాయణరావు చెప్పటమే, కలుకద. కుండావున్నాను. నీబాధ్యతల్ని నేనేగూస్తున్నా. నువ్విట్లా వెళ్ళి పోవటం, నన్ను ఏడ్చిస్తున్నట్లే. కారదా! పూరు

కదలకు వుండిపోతూ!" అతిమిలాదాడు. శ్రమ పడ్డాడు వుంచటంకోసం. కాని, కారడ, వుండదల్పు కోలేడు, వెంటనే, ఆతనిమాటల్ని, పెడచెవివిట్టటి, పాడుపడిన దేవాలయం గోడలపక్కనుంచి నడిచి, నడిచి, బిక్కుకోసం కోడ్లెక్కింది. నానామణిరావు గర్హించాడు. వీరభద్రం ఏడ్చాడు. మాతాకుగా వచ్చిన కారదని మానేసరికి, జగన్నాథం నివ్వెట పోయాడు. దుర్గమ్మ - ధర్మారావు తెల్లపోయారు. జయలక్ష్మి చిరునవ్వుతో కళ్ళునులుముకొంది. బారె డెక్కినపాద్మ - ఒక్కక్షణం ఆగి, ముందుకడిలింది. జగన్నాథం, కారదని పక్కరిస్తూ, గతాన్ని ఒక్క పర్యాయం పునశ్చరణచేసాడు. దుర్గమ్మ కాసమయంలో పాతనాదాలన్నీ, ఏమైనయ్యానరి, తెలియదు. చక్కగా పక్కరించి, కోడిలిచేత నుంచి నీళ్లు, కాలుకడుక్కునేందుకు నీళ్లు యిప్పించింది. ధర్మారావు 'పిన్న' అంటూ పక్కరించాడు. 'నన్నెప్పుడైనా మళ్ళావురా!' అంటూ, జయలక్ష్మి, రామ కృష్ణుణ్ణి ఎదుకొని ముద్దాడింది. పది సంవత్సరాల నంతరం, కారద జీవితం యిలా మారినందుకు, అంతా సానుభూతిని కనపరచారు. ఎంతో ఆప్యాయితో, కారద కన్నులుఖాల్చి అడిగాడు. ఆమె చెమర్చిన కళ్ళతో, గూడుకట్టుకున్న దుఃఖంతో, కకాలికలైన హృదయంతో, భారమైన నిట్టూర్పులతో, తన జీవితాంధకారాన్ని గూర్చి, చెప్పకొంది. అంతరాత్మ ఆశేదన కొంతవరకు తీరినట్లునిపించింది. ఆయన వాళ్ళతో, యిలాంటివి చెప్పకొంటే, కొంత తీరిని బాధయేదో తీరి, తేలికపడటంగా వుంటుంది. కారద కావేళ, అలాగేవుంది. తన కుటుంబంలో, కారద పట్ల యింత ఆన్యాజమైన ప్రేమాభిమానాలు.

ఆదరణ. ఆశ్రయం మూర్తిభవించి వున్నందుకు. జగన్నాథం ఎంతో ముచ్చటపడిపోయాడు. లోగడ లేగిన కలతలన్నీ మాపోయినందుకు సంతోషించాడు. సమిష్టి కుటుంబంగా బ్రతకటమనేది, యిన్నాళ్ళకు యేర్పడిందని తృప్తిపడ్డాడు.

కారద జీవితానికి, కొంతవరకు కాంతి యేర్పడింది. పిలవాడిపట నెరవేర్చవలసిన విధులన్నీ జయలక్ష్మి చూసావుంది. ఆమె కొంతవరకు పిల్లలు లేకపోవటంతో, కొంతకొరత తీరినట్లునిపించింది. దుర్గమ్మ ఎక్కువగా యింటిపనుల్లా జోక్యం కల్పించకపోవటం లేదు. కారద ప్రేమసంతా చేస్తావుండేది. వంటపని జయలక్ష్మి చేసేది.

కారదకి, జయలక్ష్మికి మాటామాటా కలియటమే కాకుండా, మనసుకూడా కలిసింది. యిద్దరికీ, చిన్న వయస్సే. వరుసకీ, అత్తా - కొడళ్ళయినారుగాని, వాస్తవంగా, ఆయింటా, అక్కాచెల్లెలులాగా మెదులున్నారు. 'తనయిలే' అనే దృష్టితోనే, కారద, నడువంచి, చాకరీ చేస్తూండేది. జయలక్ష్మికిప్పుడు, కొంచెం విశ్రాంతి లభించింది. వూపి-పీల్చడానికి, తావుచిక్కింది. దుర్గమ్మతోయిగా, రెండు వూటలూ భోంచేసి, మంచంవిగేవరకూ మగత నిద్రపోతూండేది. కారద, జయలక్ష్మి రధచక్రాలాగా, యిల్లంతా తిరుగుతూ పనిపాటలు చేస్తూండేవారు. ఎన్నడూ లేని, హాయి, జగన్నాథానికి కారదవచ్చిన జగ్గరు నుంచి లభించసాగింది. వేళపట్టిన భోజనాలు ఆవు తూండేవి.

(సశేషము)

డాక్టరు కే. యన్. కేసరిగారి

'నా చిన్న నాటి ముచ్చట్లు'

కల రు. 2.00 లే — పోస్టేజి ఉచితం

హిస్ బాదమ్మ ప్రాల్మ్యూ దొరుకుతుంది

హిత రత్న ము లు

శ్రీ హాలాకి శ్రీనివాసరావు

(గతసంచిక తరువాయి)

ప్రేమింపుము జీవుల గని

ప్రేమించిన నవియు నట్లే | ప్రేమించును, నీ
ప్రేమకు బ్రతిఫల మలరుచు

సేమము లందెదవు మిగల | శీఘ్రము,
హితుడా |

నీతులు విన్నప్పుడు దమ
మూతులు త్రిప్పంగ దలచు | మూర్ఖులు
బడసే

యారనల నరసి విడువక
నీతికి దానుండ వగుచు | నెగడుము,
హితుడా !

గటికిని మేయును గాడిద ;
గటికే చిగురెత్తి బ్రతుకు | గాడిద చచ్చున్,
సిరికై పేదల గుంజిన
ధరలోపల బాగు పడునె | ధనికుడు,
హితుడా |

తీటిక సమయము లందున
జేరి పరిశ్రమలు జేయ | జెల్లును, దానన్
వారి దరిద్రము వాయును,
కోరుచు సోమరులు బుద్ధి | గొనవలె,
హితుడా !

ధరలోన నేతి బీటను
దొంగడి ఘృత మెంతో యంతె | దొర
యను బేరన్
బటగెడు నీచుని పొంతను
దొరగుణములు నెన్నుటకును | దొరకును,
హితుడా !

మితి మీటి ధనము జెటుపక
మితముగ వెచ్చమును జేసి | మిగిలిచి
దానన్

గతి కొఱకు దాచి పెట్టిన
వెలలకు లోబడక బ్రతుకు | వెలయును,
హితుడా

కొంచెంబని యెంచక రా
ముంచెడి దెల తేనిచాల | యుపయు క్తంబా;
కొంచెము, గొంచెము ధనమే
యుంచుచు నున్నపుడు పెరుగు | నుర్విని,
హితుడా !

సిగరెట్లను, బీడీలను,
పొగ చుట్టల దగుల బెట్టి | పొట్టకు కఱవై
యగ చాల్లు పొందు పెల్లను
నగు బాటుల పాలుగాక | నాడెమె ?
హితుడా !

గింజల నేరే కోడికి
రంజన గల విలువయైన రత్నములేలా ?
గంజాయి మత్తు వానికి
వింజామర విగడు లేల | వృథాకే, హితుడా !

దండను శిష్యుల జేరిచి
దండిగ తన పిద్య నిడక | దాచుట వలనన్
పండితు బాండిత్యము కడు
దండుగ యని దలప వలయు | ధరలో
హితుడా !

తన పొల్లు మాటలే కడు
ఘనమైన వటంచు బల్కి | కయ్యము సేసే
మనుజుని నెడబాయట న
జ్ఞునకు విధియండ్రు బుధులు | జగతిని,
హితుడా !

వర విజ్ఞానము కొఱకై
సరిగా మేడన్పు బఱపి | చరియింపని చో
బరువైన మట్టి తలయను
వరిహాసము పాలు గాక ! బాగా ! హితుడా !

మొద్దునకు నుద్దు గూర్చిన
హద్దును విడనాడితిరుగు | నట్టులె వుడమిన్
బుద్ధి విహీనుని బోధకు
ఖద్దరు గట్టించి బంపు | గతియూ, హితుడా !

తమ దేహము, తమ గేహము,
దమ ప్రాంతము శుభ్రతకును | దావొస
గిన చో

దమ యారోగ్యం బెంతో
విమల వికాసమ్ము గాంచి | వెలయును,
హితుడా !

ఘోరంపు టంటు న్యాధులు
చేరిన నవి దాచి బెట్ట | చెడుగే కూడున్
గ్రూరముగ దలచి వానికి
దూరముగా నుండు తెంతో | దొడ్డు,
హితుడా !

చేతి దమాలను బలుమరు
మూతియు, శేతులను దుడిచి ముఱికిని
గొనుచున్

బ్రీతిగ జేబున నిడుకొను
సేత లనాచార మందు | జేరును, హితుడా
వేసము వేసుక తిరిగే
మోసపు మనుజులను జేర | మోసము
ప్రేమన్

బోసిన పాలను ద్రావుచు
మోసము దలపోసి పాము | పోడవదె ?
హితుడా !

ఎఱిగియు బలవంతుని తో
సరిగా దులదూగ నెంచ || సాధ్యం బగునా ?
త్వరగా బోయెడి మోటరు
పరుగిడి దా నెక్కబోవు | పగిదిని,
హితుడా !

జాతుల, మతముల నెంచుచు
ఘాతకులై నీతిమాలి | కలిహించుట చే
ఖ్యాతిని జెడి బాధల గని
గోతిని పడు గొడ్ల రీతి | గుండరె ?
హితుడా !

మోసము జేయగ కవటవు
వేసములను వేసిగొనుచు | భిక్షకుల
క్రియన్ !

దోసిలి యెగ్గెడి చోరుల
మోసము సవరింప లోక | పూజ్యము,
హితుడా !

విరివిగ సంపద గాంచియు
ధరలో దా దినక లోభి | దాచుట యెల్లన్
చెఱకుల బండిన్ గూర్చొని
కొఱుకుట మునికోల కాదె | గోరిక,
హితుడా !

మొద్దునకు నుద్దు గూర్చిన
హద్దును విడనాడితిరుగు | నట్టులె వుడమిన్
బుద్ధి విహీనుని బోధకు
ఖద్దరు గట్టించి బంపు | గతియూ, హితుడా

కే నో వ ని వ దు

మూలం :

స్వామి చిన్మయానందజీ

అనువాదం:

డాక్టరు W. రాధాకృష్ణయ్య

(గత సంచిక తరువాయి)

కనుక, ఆభీక్షయు అనుపదము అతినిరాడంబర పదముగనున్నను, మిక్కిలి ప్రాముఖ్యత, అర్థభావము కలిగియున్నది. మరయందు అనుభవమునగల ఇట్టి నూత్న అంశమువలన, ఆత్మదృశ్యమును, ఆత్మ అదృశ్యమగుటను ఉదాహరణముతో తెలుపబడుచున్నది. ప్రారంభదశధ్యానమందు, ఆత్మానుభవము ఆకస్మికముగను, మెరుపువలె అతిక్షణికమును కలుగుటను అందరికిని సన్నిహిత అనుభవమునయుండు చక్కని ఉదాహరణముతో తెలుపబడుచున్నది.

తద్ధి తద్వననామ తద్వన మి త్యుపాని తవ్యం
స య ఏత దేవం వేదాభిప్రాయం సర్వాణి భూతాని సంవాంఛంతి ||

బ్రహ్మము తద్వనమనబడును. అతడు సర్వభూతాత్మ అని ఉపాసించవలెను. బ్రహ్మము తద్వనం అని ధ్యానించవలెను. ఇట్లు తెలిసినవానిని సర్వభూతములు ప్రేమించును.

ఈ ఉపనిషత్తునందు ఇదివరకు తెలిపబడియుండు విశేషములను గ్రహింపజాలని యందాధికారులకు, ఇచ్చట గురువు ఒక ఉపాసనా విధానమును తెలుపుచున్నాడు.

శేటికాలమున, మతవిషయములలోగాని, పారమార్థిక విషయములలోగాని, ఉపాసనాక్రమములు అరుదుగనున్నవి. శేడకాలమునందు, ప్రతిసాధకునకును ఉపాసన క్రమము చక్కగ క్షింపబడియుండెను. ఉపాసకుడు తన మనసును ఏకభావమున నియమించి, భూతములను ఉపాసించుచుండెను. అలా చలనన్నిటిని తొలగించి, ఏకవిషయమున ధ్యానము చేయుటవలన, ఉపాసకుడు త్వరలో ఫలితంపొందుచుండెను. శేదాంతమున తెలుపబడు ఆత్మవిషయములను తెలియగోరు సాధకునకు ఉపాసనవల్ల, ఏకాగ్రత, అంతరాభివృద్ధి అను సంపద చేకూరుచున్నది.

శేటికాలమున హిందువులలో ఉపాసనచేయు వారు అతిస్వల్పముగనున్నారు. పూర్వకాలపు జ్ఞాన సాధనతోచేయు కాంతధ్యానమునకు బదులు, శేడు భక్తిమార్గముకంటే ఏర్పడియున్నది. ఇది ప్రేమభావములుపొంగి, మనసుకు ధ్యానమువంటి ఏకాగ్రస్థితికి తెచ్చుచున్నది. వ్యాసులు, పురాణముల మూలమున భక్తిమార్గమును ప్రపంచమునకు కలిగించెను. పురాణములు ఏర్పడుటకుమందు, ఆర్యులు అంతర విమర్శను, ప్రకాంత ఆవరణమున, నిర్మలజ్ఞాన సాధనవల్ల నిరంతర మధ్యస్థించుచుండిరి.

ధ్యానమువలెనే, భక్తిసాధనవలన కూడా ఉన్నత విచారము పరమాత్మ చింత ఏర్పడుచున్నది. పరిపక్వ దశపొందని సాధకులు ఇట్టి మార్గమున క్షణపాండి, మరల నిర్దుఃఖ నిరాకార బ్రహ్మమును ధ్యానించవలెను. ఇందునిమిత్తము, క్రిందిఅంతస్తులలోనుండు సాధకులకు ప్రాథమిక క్షణపాండి, ఒక ఉపాసనవిధమును మిక్కిలి ప్రేమతో శ్రుతినిర్దేశించుచున్నది. పరమాత్మను సర్వభూతాంతర్యామి తద్వనం అని పారమార్థిక సాధకుడు ఉపాసించవలెను.

ఈ శ్రుతియందు పరస్పర విరోధ భావములున్నట్లు విమర్శకులకు తోచగలదు. ఈ కేనోపనిషత్తునందలి ప్రథమభాగమున విగ్రహారాధనను ఖండించబడియున్నది. దీర్ఘవిమర్శనలక, ఈ ఖండన విగ్రహారాధనను ఖండించుటగాదు. సాధకులు విగ్రహారాధనయే పరమపద ప్రాప్తి అని భ్రమించుకూడదు. ఆరాధన, ఉపాసన గమ్యస్థానములుకావు. సాధకుని అంతఃకరణములగు మనోబుద్ధులను నిర్మాల్యముచేసి, పరిస్కరించుటకు ఇవి సాధనలు. ఈ కారణముల సంస్కారము పూర్తి కాగా, సాధకుడు వీటిని ఉపయోగించి, తీవ్రధ్యానము చేయుగలుగుచున్నాడు. సామాన్యముగ వివేకము, విరాగములేని మానవులు, పారమార్థిక మార్గమున జీవించి, తమ ఇష్టసిద్ధి కొరకు తమ సాధనను వ్యయముచేయుచున్నారు. ఉపాసనవల్ల పొందగల ఉన్నత పదవులను కోలు

పోవుచున్నాడు, “మీరు ఉపాసించునది చక్కని మార్గము కాదు” అని శ్రుతిహేచ్ఛరించుచున్నది. ఇంద్రియానందములు, ఇహపనుభములు ఆశించి ఉపాసన చేయుకూడదు.

“నీ ఆలోచనల మేరకు నీవు పరివర్తనము చెందుదువు” అనునది ఆమర కాసనముగనున్నది. ప్రపంచమునగల స్వయంతములు ఈ ప్రకృతి సిద్ధాంతముమీద ఆధారపడియున్నవి. ఇందుకు శ్రుతిమూలముక భావస్వయము తెలుపుచున్నది. పరమాత్మ స్వభూతాంతర్యామి అని ఉపాసించు సాధకుడు తాను భ్యాసించు భేద్యులవస్తువుగనున్నాడు. అందువల్ల తన తిరమునందలి మానవసమాజమంతయు అతనిని ప్రేమించి గౌరవించుచున్నది.

“తమేవ శరణంగచ్ఛా”

-o-

ఆత్మసంస్కార విధానము

ఉపనిషదం భో బ్రూహీత్యుక్త త ఉపనిషద్ బ్రాహ్మం వా తత్ ఉపనిషద మ్ బ్రూమేతి॥ 7,

శిష్యుడు:- స్వామిక్ తరింపజేయు జ్ఞానము బోధించుడు.

గురువు:- తరింపజేయు జ్ఞానము నీకు బోధించియున్నాము.

ఇంతవరకు తరింపజేయు బ్రహ్మజ్ఞానమును నీకు బోధించియున్నాము.

ఇందుగల ప్రశ్నయొక్క భావము, ఉపనిషత్తు బోధపొంది దానిని చక్కగ గ్రహించజాలనందున శిష్యుడు ప్రశ్నించుచుండుటకాదు. కాత్రము పూర్తిగ విమర్శింపబడినది. ఇక ఇందు తెలుపవలసినది ఏమియు మిగిలియుండలేదు అను భావమును తెలుపు సాంప్రదాయము ఇందు కనబడుచున్నది.

మరియు, గురువు చరమోపదేశముగ నేమైన తెలుపనున్నాడా అను ఆతురత శిష్యుని భావమున కనబడుచున్నది. అట్టిమాటలు శిష్యుని హేచ్ఛరిక భావములుగ నుండవచ్చును. వాటినికూడ వినవలె నను కుతూహలము తెలియుచున్నది.

మరియు, ఇదివరకు తానువినిన ఉపనిషత్ బోధ చక్కగ తెలియుటకు అంతరాభివృద్ధిపొంది తన

యందు ఆత్మదర్శనము పొందుటకు యోగవిధాన మేదయినయన్న తెలిసికొనుచున్నాడు. ఈ భావము ముందు రాగల మంత్రమున తపను, మొదలగు విధానములు ఉపనిషత్ మంత్రములను గ్రహించుటకు అనవరమని తెలుపుటవల్ల అనుమానించవలసియున్నది.

తస్యై తపో దమః కర్మేతి ప్రతిష్ఠా వేదా సర్వాంగాని సత్య మాయతనమ్॥ 8.

తపను, దీపము, నిష్కామకర్మ, ఇవి తరింపజేయు ఉపనిషత్తు జ్ఞానమునకు గూడాది వేదములు దాని అంగములు. సత్యము దాని నిలయము.

ముందు మంత్రమున ఉపనిషత్తు ముగిసిన దీని గురువు తెలిసియున్నాడు. అట్లుండేయు, శ్రుతి యందింకను మంత్రములు చేర్చబడునందలి భావమేమి? సంవాదరూపమున నెలకొనియుండు ఉపనిషత్తు రూపములకు ఇదొక లాపముగా కనబడజాలదు. శిష్యుడి “స్వామిక్! తరింపజేయు జ్ఞానమును బోధించుము” అని కోరియుండెను. ఈ వాక్యముల భావములు రెండు రీతులనుండగలవు.

(1) గురువులు ఉపనిషత్తు భాగము పూర్తియైనదని స్పష్టముగ తెలుపవలెనను ఆశయము. (2) శిష్యుడు ఆత్మసంస్కార విధాననూచనలు ప్రత్యేకముగ తెలియగోరు అభిలాష - తెలుపుచున్నది. గురువు జ్ఞానేంద్రియముల, మనోబుద్ధుల నియమించు ప్రభువును విప్రులముగ వివరించియుండినను, అజ్ఞానదళయందుండువారు అట్టి పరమాత్మజ్ఞానమును పొందగల సాధనలను వర్ణించియుండలేదు.

ఇట్లు శ్రుతులు తెలుపు పరిపూర్ణి పదవిని పొందగల విధానములను తెలియగోరుట హిందువుల వేదాంత సిద్ధాంతమునగల ప్రత్యేక సౌశీల్యము. ప్రపంచమున ఏ ఇతర జాతియందును ఆర్యవంశ పితామహులు పోషించు కళాసంస్కృతి కానరాదు. ఋషుల ఆలోచనా విధానములు కడువిశాలమయినది. తర్క సమృద్ధిమయినది. వారు స్థాపించిన వేదాంత సిద్ధాంత మతము సత్యప్రేమ సిద్ధాంతము. బహుసహన భావము గల మతము.

ఆర్య సంతతివారికి సుతమనగా జీవితదృక్పథము కాదు. నిష్కామ కర్మయోగులకు జీవితదృక్పథ స్వప్నములు నల్పంపక వ్యవహారములుగ నుండెను. పాశ్చాత్య దేశములయందు నేడుకూడ మతసిద్ధాంతములెల్ల జీవిత దృక్పథములుగ ఎన్నుకొనబడుచున్నది. కనుక వారు మగుణసంపదల ప్రకటించలేకున్నారు. తరతరమునను

జీవిత దృశ్య భావములు మారుచు, కాలానుగుణముగ పరివర్తనము చెందుచున్నది.

ఆర్యపితామహులకు మతమనగా, జీవితదృశ్యము కాదు. జీవి విధానముగనున్నది. సంస్కృతమున మత సిద్ధాంతములను “ధారణ” అనబడును. అనగా తెలుసుకొనుట అను భాకువునుండి ఉత్పత్తిపొంది యున్నది. సత్యవ్యర్థరూపమా ఎంతటి నూత్నమయినను దానివర్ణన తెలిసినంతటితో ఋషులు తృప్తిపొంద లేకుండ్రిరి. ఒక దృశ్యభావము వారిబుద్ధికి తెలిసిన వెంటనే, దానిని జీవితమున అనుసరించి జీవాంశముగ ఉపయోగ పెట్టుచుండిరి.

అదేవిధముగ సత్యవిచారమునకూడ, పరమాత్మ తత్వము తెలుసుకొనిన వెనుక, ఒక ప్రతీకమును తెచ్చి, దానికి పూజచేసి, మ్రోక్కి నమస్కారములు చేయుటతో వారికి తృప్తి కలుగకుండెను. ఆర్యుల సనాతన ధర్మ ఆశయము ఆత్మసాక్షాత్కారముగ నుండెను. కథా, కావ్యములు, కవిత్యము, కవితా చాతుర్యములు వారికి పసిబాణర ఆటలవలెనుండెను. వారి సంస్కృతి జీవతకళగా ఏర్పడుచుండెను. స్వప్న దృశనహారములుగ నుండలేదు.

ఇట్లు శిష్యుని ప్రశ్నయందు మాటలతో తెలుపని భావార్థము విశేషముగా దాగియుండెను. అతడు కాలానుగుణముగ పరిపక్వదశపొందిన శిష్యుడుగ నుండెను. తదనుగుణముగ గురువును శిష్యుని ఆకురిత బాగుగ తెలిసియుండెను. శిష్యుడు పూర్ణజ్ఞానము పొందుటతో తృప్తిపొందజాలడు తాను విమర్శించిన ఆత్మజ్ఞానమును, జీవించి, అనుభవించి, తాను ఆత్మగ యుండవలెనని కోరుచున్నాడు. కనుక గురువు సనాతన ధర్మమునకు గుణాదిసాధనములను ఈ మంత్రమున తెలుపుచున్నాడు.

పరమాత్మ తపను, దమము, నిష్కామకర్మలమీద ఆధారపడియున్నాడు అని ఉపనిషత్తు తెలుపుచున్నది. నూత్నాతి నూత్నమగు ఆత్మతో ఐక్యము పొందుటకు పై అంశములు ఆత్మావశ్యకమని సామాన్యముగ ఊహించగలుగుచున్నాము. ప్రపంచమున మతముగాని, ఈ గుణములను తృప్తికరించజాలదు. నేటికాలమున ఇట్టి గుణములను వదలి వీటికి వ్యతిరేకముగ జీవించుచుండుటవల్లనే, నవినజీవితమున విషము వ్యాపించియున్నది. వ్యక్తిగతముగగాని, సాంఘికముగ, జాతీయమున, అంతర జాతీయమున గల దుఃఖములకు, ప్రమాదములకు కారణము ఇట్టి

నుగుణసంపత్తిని దూరముచేసియుండటమే అని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది.

సాధకుడు తన మానసిక కోరికలను తిరస్కరించగల ధైర్యసాహసముండినచో, పారమార్థిక మార్గమున అభివృద్ధి పొందగలడు. మనసుయొక్క కోరికలను ఎదిరించగల ధైర్యములేని అబలాస్వరూపునికి మతము సహాయ మొనర్చదు. విషమరగానులయందుగల రుచిని ఫదలలేక కడుకట్టములను సహించు మనసును అరికట్టి, సత్యమార్గమునకు మరల్చి, ముందు బోగలగిన సాధకునికి ఫలము త్వరలో చేపాడును. అందువలన శ్రుతియందు తపను ఆత్మసంపరమని తెలుపబడుచున్నది. పరమాత్మయొక్క దేవళమునకు తపను గుణాదియని శ్రుతి తెలుపుచున్నది.

తపను అనగా, ఇహలోక నుబానందములకోరు ఇంద్రియములు విషయ సంపర్కములను పొందనీక చేయుగలుగుట తపను అనబడును. మనసునందు కోరికలు ఉత్పత్తి పొందనీయక అణచివేయుట దమము అనబడును. రెండు కార్యములును ఆత్మ నిగ్రహముగ పరిణమించినను, తపను అనునది, శారీరక నిగ్రహము, దమము మానసిక నిగ్రహము.

ఆత్మ నిగ్రహములేక ఆత్మసంస్కారము లభించదు. స్వప్నతుల్యగును. గ్రుడ్డివాడు తన కుమారుని ఒక్క పర్యాయయైన చూడవలెనని కోరుటగా నుండును.

సాధకుడు, శారీరకముగ, మానసికముగ నిగ్గులత పొంది అభివృద్ధిపొంది, దైవీగుణముల పాదగలిగిన పిమ్మట, అతడు నిష్కామకర్మ చేయుచుండవలెనని శ్రుతి ఆశించుచున్నది.

పై వివరములు సరియని తలచినచో, శ్రుతి “పరమాత్మపదవికి కర్మగుణాది” అని తెలుపుచున్నాడే, దాని భావమెట్లు సరియగును అను సందేహము కలుగగలదు. బ్రహ్మవిద్యయందు కర్మ అనగా, పారమార్థిక సాధనలన్నియు చేరుచున్నవి. పూజ, ప్రార్థన, సత్సంగము, జపము, ధ్యానము, మొదలగు భక్తి సాధనములన్నియు కర్మయనబడుచున్నవి. మరియు, సాధకుడు, ఇహలోక నుఖములు పరలోక నుఖములు ఆశక్తించి పూజాప్రార్థనలు చేయుకూడదని శ్రుతి హెచ్చరిక జేయుచున్నది.

స్వాధీనహిత గోపితాప్రేమవంటి భక్తికలిగియుండుటవల్ల, పరమాత్మ మన పరిసరములయందే క్రిడ

సలుపుచు మన అజ్ఞానమువల్ల మనలో చేరియుండు వాసనలెల్ల హరింపజేయగలడు.

భావ్యాతపస్సు, అంతరదమమును, శ్రద్ధావిశ్వాసములతో అనుష్ఠించగలిగిన సాధకుడు, కర్మచేయుటకు యోగ్యత పొందుచున్నాడు. అతడే కర్మకు అధికారి. అతడే బ్రాహ్మణుడు. అట్టి కర్మయోగి, చక్కని శ్రద్ధాభక్తులతో, హిందూమతమున తెలుపబడియుండు మార్గమును అనుసరించగలిగినను, తత్ఫలితముగ ప్రాథమిక ధ్యానశిక్షణకు అర్హుడగుచున్నాడు. పిమ్మట సాధనవల్ల ప్రకాంత దీర్ఘధ్యానమునల్ల పరమార్థము తెలుసుకొని, సాక్షాత్కారముపొంది అతనియందే నివసించగలడు.

ఈ ఉపనిషత్తునందు ఇది చివరిమంత్రముగా నున్నది. అయినను, ఈ ఉపనిషత్తునందంతటికీ, జీవిత మార్గమును అనుష్ఠించు విధానము తెలుపు మంత్రము ఇదియొకటియేయున్నది. కనుక దీనియందలి ప్రతి పదమునకును అధిక భావార్థము, ప్రాముఖ్యతకూడి యున్నది. విచక్షణతో వాటిని పరిశీలించుకొలది విశేషఫలము కలుగుచున్నది.

ఆత్మకు వేదములు అంగములు అని ఈమంత్రమున తెలుపబడుచున్నది. వాస్తవముగ పరమార్థము అంగములులేవు అంగములుండిన నామరూపములు కలుగుచున్నవి. అనగా, ఆరు ఉపవేదములు సాధకునికి ఉపకరించి, తనయందు ఆత్మను కనుగొనుటయందు సహాయపడుచున్నదని భావము. నవీన విద్యానంతలు, శాస్త్రజ్ఞానములేని శిక్షకునికి ఆత్మ సాక్షాత్కారము కలుగజాలదు. కలుగుట అతిదుర్లభమని యెంచవచ్చును.

కాని ఈ మంత్రమువల, పగమార్థ సాధకులకు ఎట్టి శిక్షణ ఆభ్యాసము, సంస్కారము వృధాయగుటలేదు. ఎట్టి అల్పజ్ఞానముగాని, నిష్ప్రయోజనకరము కాజాలదు. అని ఈ మంత్రము నొక్కి తెలుపుచున్నది. ప్రతిజ్ఞానసాధనము పరమార్థిక మార్గమున ఉపయోగపడుచున్నది.

• చివరన, “సత్యమాయతనం” అను భావమును గూర్చి గ్రంథములు వ్రాయవచ్చును. సత్యమునకు సత్యమే నిలయము అని దీని అర్థము. సత్యవాక్కురి పాలనయను దీక్షలేనిది సత్యనిలయమును ప్రవేశింపజాలము. ఒకసాధకుడు, భావములు, కోరికలు,

కర్మలు ఒకటి కొకటి అనుగుణముగ నుంచుకొనవలెను. అట్లు అనుగుణముగ లేక, పరస్పర ద్రోహములుగనుండిన, భావములకు వ్యతిరేకముగ కోరికలు, కోరికలకు వ్యతిరేకముగ కర్మలు యుండినయెడల వారిని చందాలురు అని ఉపనిషత్తుల ఆచరిణమున యెంచబడుచున్నారు. వారు సత్యధామమును ప్రవేశింపయోగ్యులుకారు.

సత్యమునకు సత్యమే నిలయము అని ఉపనిషత్తు తెలుపుచున్నది. వ్యావహారికమున కళంక రహితముగ నుండకపోయినచో, పారమార్థికమున అభివృద్ధిదొరకదు. సాధకుడు సంసారావ్యవహారమునగాని, దైవిక పరిశ్రమయందుగాని అనుమానమునకు పాత్రుడు కాకూడదు.

యోవా ఏతా మేవం వేదాపహత్య
పాప్మాన మనన్తే
స్వర్గేలోకే జ్యేయే ప్రతిత్తివృత్తి, ప్రతి
తివృత్తి|| 9.

ఇట్లు తెలిసినవాడు పాపములనెల్ల పహరించిబ్రహ్మమున, అనంత, ఉత్కృష్ట, ఆనందలోకమున ప్రతిష్ఠితుడగుచున్నాడు. ప్రతిష్ఠితుడగుచున్నాడు.

ఓం శాన్తి: శాన్తి: శాన్తి:

ఈ కేసోపనిషత్తునందలి కడపటి మంత్రమున ఇంత వరకు విచర్చించియుండు సిద్ధాంతమును గ్రహించగలిగిన వ్యక్తి పరిపూర్ణ పరమపదవి చేరగలిగి యున్నాడని గురువు దృఢముగ తెలుపుచున్నాడు. బ్రహ్మను తెలియునతడు బ్రహ్మమగుచున్నాడు. అను నూత్రమునకు గురువుయొక్క అభిప్రాయము అనుకూలముగనున్నది. మన నిజస్వరూప జ్ఞానములేని దోషమువలన నిర్వీర్య పరిమితులలో ఉపిరితిప్పుకొనలేకున్నాము. మన స్వరూపము కోలుపోయియున్నామను భావముతో సర్వదుఃఖములను అనుభవించుచున్నాము. ఇది కేవలధ్రువు, మనకు ఎట్టి నష్టమును కలిగియుండలేదని తెలుసుకొనవలెను. తేక్షణమే పరిపూర్ణ ఆనందమగు మన నిజస్వరూపమును అనుభవించగలము. అజ్ఞానలోకమునకు జ్ఞానమే చక్కని ఔషధము. పగ్గమును తెలుసుకొనుటవలన పాముకాటు నివారణ పొందుచున్నది.

(సకేషము)

టమాటో పండ్ల వాడకం

మనం ఆనుదినం ఆహారమును అమద్దుకునే ముందు మనము సేవించనున్న ఆహారపు విలువనుకూడ తెలిసికోడం మంచిది. మన ఆయురారోగ్యాలకు ఉత్తమమైన ఆహారమును అమద్దుకోడానికి ఏదార్థ విజ్ఞానముతో బాటు, రుచికరంగాను, స్వయం సమృద్ధంగాను నుండునట్లు ఆహారమును రూపొందించుకోడం తెలిసి యుండాలి. మనము స్వీకరించేకాయలు పండ్లు, ఆకుకూరలు సంవత్సరంలో ఋతువులవారీగా నేలభిస్తుంటవి. వానిని మన ఆవరణాలకు ఎప్పటికప్పుడు వినియోగించుకోకలుకాలి. కొన్ని కాయలు, పండ్లు ఉడికిస్తే ఆహార విలువలను కోల్పోతవి. కాబట్టి సాధ్యమైనంతవరకు ఉడికించకుండా శాకపాకములు చేసికోవచ్చును. ఇందులో టమాటో పండ్లు ప్రధానములు.

టమాటోలను రామమునగ పండ్లు అంటారు. అవి ఆహారంగా అనేకవిధాల ఉపయోగపడతవి.

టమాటో పండ్లను ముక్కలుగా తరిగి చక్కెరచల్లి తింటే చాల రుచిగా నుంటవి. ఎండాకాలంలో టమాటో పండ్ల రసం చాలయింపుగాను, ఆరోగ్యముచేకూర్చునదిగానుంటుంది.

టమాటో పండ్లను సన్ననిముక్కలుగా తరిగి, తగుమాత్రంగా ఉప్పు, కారము వేసి చంచాతో బాగాకలిపి అందులో మంచి పెరుగును వేసి కలిపి తిరుగపోతపోసి భోజనంలో ఉపాహారంగా వాడినచో చాల రుచికరంగా నుంటుంది.

రొట్టెల్లోకి, దోశలలాంటి పలహారములలోకి టమాటో పండ్ల పచ్చడి చాల రుచిగా నుంటుంది. టమాటో పండ్లను సన్నగా తరిగి ముక్కలను గిన్నెలోనుంచి, అందులో తగుమాత్రంగా ఉప్పు, కారం, కావలసియున్నచో ఇం గు వ పాలు వేసి చంచాతో బాగా కలిపి, కొంచము సేపయిన తరువాత తిరుగపోత పోసిచో అమృత తుల్యంగా తయారగుతుంది. అది ఫలహారములకు ప్రత్యేకమైన రుచిని యింపును కలిగిస్తుంది.

ఇంతవరకు టమాటోలను పొయిమీద పెట్టకుండా తయారగు అన్న సాధకములు, వీని సేవనము ఆరోగ్యప్రదమైనది. టమాటో పండ్లలోని ఆహారవిలువలు (విటమినులు) పొయిమీదపెట్టి ఉడికించకపోయినచో తగ్గి పోవు.

ఇక సాధారణంగా టమాటో పండ్లను సాంబారు (పప్పుపులుసు), చాదులోముక్కలుగా తరిగివేసి చేస్తారు. టమాటోపండ్లు పులుసు, చాదు, కూటులాంటి వంటకములకు ప్రత్యేకమైన రుచినికలిగిస్తవి.

బెండకాయ, వంకాయ, సొరకాయల లాంటి ముద్దపులుసులలో టమాటోలవాడకం చాల రుచిగానుంటుంది.

వంకాయకాల్చి పచ్చడి నూరే సందర్భమున టమాటో పండ్లముక్కలను సయితము చేర్చినచో మరింతరుచిగా నుండును.

వంకాయకూర వండునప్పుడు, వంకాయముక్కలతోబాటు, టమాటో పండ్ల

ముక్కలనుకూడ కలిపి తిరుగపోతలోవేసి
మగ్గించినచో చాలరుచిగా నుండును.
మామిడికాయ, దోసకాయ, పొట్ల
కాయ పప్పుకూరలో టమాటో పండ్ల
ముక్కలు చేర్చి వండినచో చాలరుచిగా
నుండును.

టమాటోలు పుష్కలంగా, నారికే
కాలంలో చొక్కూడకాబట్టి సద్విని
యోగంచేసికొని చక్కని ఆరోగ్యకరమైన
ఆహారమును అమద్చుకొనుట విజ్ఞాత.

‘కాంతి’

—(0)—

“మనయింటి మహాలక్ష్మీ!”

శ్రీ సురభి నరసింహము

వరగుణమ్మల ప్రాపు-వరలక్ష్మీ మనగోవు!
మాతృభావము నుదిని-మెదలంగ మాదమనన్
వాత్సల్యమూర్తియై-పరలుచున్ మనయిండ్ల
మహిత సంపదలిచ్చు-మహనీయ సచ్చరిత్ర||
ఊరివెలుపల తిరిగి-పూరిమేయుచునుండ
పొడుగుపాత్రల పాలు-పొంగగా, అంకెలన్
పరువెత్తి, బహుక్షీర-ధారలన్ కురియించి
బిడ్డలకు, మనకెల్ల-కడుపునింపెడి తల్లి||
ఇలువేల్పుగానుండి-బాలవృద్ధులగాచి
పాలవెల్లిగ నిండ-పావనత్యముగూర్చి
పకుసంపదలనిచ్చి-పుణ్యముల్ గలిగించి
కల్పభూజమువోలె-కళలగూర్చెడి తల్లి||
పసుపు కుంకుమలూని-పూలమాలలువేసి
పూజించు పడగులన్-పుత్రపతులనుండేసి
కామి తార్థములిచ్చి-కామధేవువోలె
దీపించి, మనయిండ్ల-తేజరిత్రేడి తల్లి||
పుడమిదున్నట కోఆకు-కోడెదూడల నిచ్చి
పాడి సంపదకలుగ-లేకలన్ కలిగించి
రైతు జీతికినిచ్చు-రతివాల రానులన్
నుదలి జగతికినిచ్చు-సౌభాగ్య గరిమలన్||
గమనింపు దోకసారి-గోపూర్వచరితము!

ఆకామనము, యందు-కాశికుండను-తొడు
వాసిష్ఠవనిఁజొచ్చి-భాసించు “సురభి”గని
బలయుక్తుడై పట్ట-బోవగా, పోరాడి
మాహాత్యమును జాపి-మరలి వచ్చినధీర||
అలదిలీపుడు నాడు-కలము నిల్పెడి కొడుకు
కలుగనందుకు, వగచి-కులగురుని ప్రార్థించి
జాయా సమేతుడై-త్రద్యతో భక్తితో
“నందిని” నేవించి-నందనుని కనగల్గి
ప్రేపరెవీధులన్-విష్టుడేపుడు నాడు
గోపాలుడై వెలిగి-గోవిందుడైమెలగ
అమృత ధారలవంటి-క్షీరవర్షము నొసగి
తృప్తిగూర్చినమాత| తృప్తదీర్చిన మహిత||
“కపిలా”భ్యయగు గోవు-కాననంబునకేగ
అనువులను హరియింప-వెసరాగ వ్యాప్రమ్ము
సత్యకపడమునిచ్చి-సత్యరమ్మువచ్చి
కూరసత్యపు నుదిని-కరుణించిన చరిత||
ఓ పుణ్యపతులార! ఓ పూతమతులార!
సౌభాగ్యసౌఖ్యాలు-సమహర్షగానెల్ల
మనయింటి మహాలక్ష్మీ-ధేనువై వెలసినది
నేవించి, పూజలన్-సత్సలములఁ గొనుడు||

హిందూ సంఘము - వివాహము

కంచి కామకోటి పీఠాధిపతులు, శ్రీ శంకరాచార్యస్వాములు హిందూ సంఘములోని వివాహవ్యవస్థనుగురించి తెల్లడించిన అభిప్రాయములు శ్రీ అబ్దుర్ రాజ్ శ్రీనివాసమూర్తి బోటివారికి కటువుగా కనుపించినా విమర్శనలు మాత్రము వాస్తవికతను ఎదుర్కోలేక పోయినచో నిర్మాణాత్మకములు కాజాలవు.

ఈడు బోడు పారమాదళకుండా ముక్కుపచ్చలారని వయస్సులో వివాహములు తలపెట్టడం ముమ్మాటికి అవాంఛనీయమే. కాని ఏదో కారణములవల్ల, అసాధారణ పరిస్థితులలో అలా జరిగిన వివాహములను ప్రేరేపిస్తూవుతూ పూర్వకాలములో వివాహములు చాల చురుకైనగా దూడబడినవనడం సమచింతకాదు. ఆ నాడు, యీ నాడుకూడ ప్రపంచమంతటిలోను పవిత్రమైనదిగాను, పరస్పరవిశ్వాస, ప్రేమానురాగ, చిత్తశుద్ధి, సద్బాధములమీది నేనున హిందూ సంఘంలో వివాహవ్యవస్థ ఆధారపడి యున్నది. ఇంకా యీ నాడు వివాహసంబంధములు చురుకైనగానున్నవి. అభ్యుదయం, పురోభివృద్ధి పేరుతో ఎన్ని వేమాల వేసి, ఎన్ని పోకడలు పోయినా చిత్త శుద్ధి, నైతికస్థాయి లోపాలవల్ల యీనాటి వైవాహిక సంబంధములు మునుపటికంటే మెరుగైనవికాకపోగా అనిశ్చిత పరిస్థితులు ఏర్పడినవి.

హిందూ ధర్మం అనాదినుండి శ్రీ పురుషులను క్రమబద్ధమైన, శుశిక్షణాయుతమైన జీవయాత్రకే ఆయత్రిము చేయుచున్నది. దానిసపాదార్థం చేసి కొని విచక్షణారహితంగా కొందరు స్వార్థపరులు, ఛాందసులు వ్యవహరించిన ఫలితంగా కారదాచట్టము ఆ సోజులో అవసరమయింది. కారదా చట్టం అమలులోనికి వచ్చినతర్వాత ఏ పరిస్థితులైతే మెరుగుకాగలవని యూహించబడిందో కాలక్రమాన అంతకు మించిన క్లిష్టసమస్యలు తలచూపినవి. ఆడపిల్లల వివాహమయీ పరిమితి పెంచినతర్వాత వివాహసంబంధములు సమకూర్చుకొనుటలో తల్లి దండ్రులబరువు భారములు తగ్గలేదు. భార్యా భర్తలు మునుపటికంటే ఆరోగ్యసౌభాగ్యములు కలిగియున్నారనలేదు. మునుపటికంటే వైద్యవ్యయనకు గురియైనవారు

తక్కువయని అనలేము. పోనీ కలిగే సంతానమైనా మునుపటికంటే ఆరోగ్య, బలములుగలిగి ఉపయుక్తముగానున్నదా అంటే - అది చెప్పజాలము.

ఈ నాడు మాత్రం అవివాహితులైన ఆడపిల్లలు 25, 30, 35 ఏండ్లవయసువారు సయితము విరివిగా కనుపిస్తున్నారు. అట్టిది పూర్వకాలంలోలేదని ఆధారాలతో రూఢిచేయవచ్చును. ఈ నాటి ప్రజలలోని అభివృద్ధి అభ్యుదయాలు సకాలంలో ఆడపిల్లల పెండ్లిళ్ళకు తోడ్పడుటలేదేమో యనిపించుచున్నది. బాలవిశ్రంతువులకైతే పునర్వివాహములు చేసివా సబబనిపించుచుంటుంది కాని వయసుమీరిన విశ్రంతువులకు వివాహములు తలపెట్టడం కంటే వారు పారమార్థిక, నేనా, త్యాగచితులతో జీవయాత్ర సాగించడం సంఘమునకే కాక వ్యక్తిగతంగా సయితము పవిత్రతను సమకూరుస్తుంది. ఇది గౌరవప్రదం, వాంఛనీయముకూడాను.

అఘాయిత్యము, అక్రమము, స్వార్థము, అవినీతితో సాగుతున్న మానవజీవయాత్ర వెనక్కు తిరిగి క్రమశిక్షణ, నీతి, నిజాయితీలు, పారమార్థికమవైపు పారజూచి దిద్దుకోక పోయినచో యింకావిచారకరమైన పరిస్థితులు, పరిణామాలు ఏర్పడగలవు. కాబట్టే శుశిక్షణ, నీతినియమాలు, నిజాయితీలకు విద్యావిజ్ఞానములలో ప్రాధాన్యమిచ్చి బాలబాలికలకు చిన్నప్పటినుండి తయారుచేసేవారు పూర్వము, దాని ఫలితంగా వారి జీవితం ఇహపరాలలో శుఖసౌభాగ్యముల కవకాశమని వారిభావన. తమబిడ్డల శుఖసౌభాగ్యముల నుద్దేశించి తలపెట్టే వివాహసంబంధాలు II ఏండ్లవయస్సులో చేసివా, 16 ఏండ్లవయస్సులో చేసివా తల్లిదండ్రుల బాధ్యతలు ఓకే విధమైనవికాబట్టి కారదా చట్టము ననుసరించేసా సాధ్యమైనంతతర్వరలో ఆడపిల్లలకు వివాహంజరుగడం మంచిదని శ్రీ స్వాములవారి అభిప్రాయము.

శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారి వాదనననుసరించి నవీన నాగరికతా వాతావరణంలోని వివాహసంబంధములు పరస్పర విశ్వాస, ప్రేమానురాగాలతో సమకూరి వర్ధిల్లుతున్నవనిగాని, అవి పదిలమైనవిగా నున్నవనిగాని, శుఖప్రదములనుటకుగాని అవకాశ

ములు చాల స్వల్పమునది వివాదరిహితమైన విషయము. శ్రీ పురుషులలో కష్టముఖములని గ్రహించు శక్తికాని, ఓర్పుకాని నానాటికి తగ్గుతుండుటకు కారణము ఏమనాలనో! బహుళ యానాటి ఆభ్యుదయ బాహులు, నడకకావుగదా!

పూర్వకాలపు ఆచారాలను, నమ్మకాలను గుడ్డెద్దు చేలో పడ్డట్టునన్ని అనుసరించుచుని ఎవరు వాదించుట లేదు. కాని దేశకాలపాత్రల ననుసరించి మంచి చేడ్దలను గుర్తించుకుండా అంతా ఆచరణ కనువైనది కాదని నిర్ణయించడం పొరబాటు. ఈనాడు ఆడ పిల్లలకు సకాలంలో వివాహములు కానందుకు పూర్వాచారాలు, నమ్మకాలుమాత్రము కావు. అభివృద్ధి ఆభ్యుదయాలపేరుతో సంఘంలో ఆవాంఛనీయంగా వ్యవహరిస్తున్న స్వార్థపరులు మాత్రమే.

ఈనాడు వయస్సుమీరిన ఆడపిల్లలకు సకాలంలో వివాహములు జరుగకపోవుటకు వరకట్నాలపట్ల పేరాళ, యాడుజోడుఅయిన సంబంధాలు సమ కూరకపోవుట కావచ్చును; కాని తల్లిదండ్రులు యాడుజోడుమాచి 12 ఏండ్ల వయస్సున ఆడపిల్లలకు వివాహములుచేస్తే వైవాహిక జీవితం యింతకు ముందు తృప్తికరంగా లేదనికాని, యికముందు తృప్తికరముగా నుండదని గాని వాదించుట పొరబాటు.

బహు భార్యాతత్వం, బహుభర్తాతత్వం. రెండు ఆవాంఛనీయములే, వీని నరికట్టడానికి చట్టములే అవసరమునుటకంటే ప్రజలు నీతి, నిబాయితీలకు కట్టుబడుటవలన చాలమేలు జరుగగలదు.

మతములు మానవకల్పితములేకావచ్చు. కాని అవి మానవ ఆభ్యుదయ అభివృద్ధిలకు కుడ్డేకించినవిగాని వికటఅట్టహాసానికికాదు. అయితే కాలక్రమేణా వచ్చిన మార్పుల వృష్టి మత ధర్మములను విచార దృక్పథంతో పారజూచి అర్థంచేసికోకుండా మానవులు వ్యవహరిస్తే ఫలితాలు అకాలి, స్పర్ధలు, క్షోభము యిత్యాదులయితే దానికి మతధర్మములు కాని, ప్రవక్తలుకాని కారణముకానేరరు. మతముల పేరుతో స్వార్థపరులుగాను, దుర్మార్గులుగాను రూపొందితే మానవలోకమే దానికి కారణము. మతముల దృష్టిలో శ్రీలు బానిసలుగా భావించబడ్డారనడం తొందరపాటునే నూచిస్తుంది. హిందూమతం వరకు శ్రీకి గౌరవప్రదమైనట్టి, పవిత్రమైనట్టి స్థానముకేయింది. పురుషుడు చేస్తున్న ప్రతిపని

యిప్పటిలాగ మునుపు శ్రీలుచేయుట కవకాశము లేకపోవడం బానిసత్వానికి చిహ్నముని భావనయే నచో యీనాడు ఒకటటుంబములో భార్యాభర్తలు ఎవరి యిచ్చనచ్చినట్లు వారు పేరుపేరు మార్గాలలో నడుస్తుంటే కుటుంబపరిస్థితులు ఎలా పరిణమిస్తున్నవో చూడవలసియున్నది. అందుకనే పూర్వీకులు భార్యాభర్తలకు బరువు భారములను, బాధ్యతలను న్యాయంగా, నమానంగా విధించి కుటుంబ సౌభాగ్యము నకు మార్గముచూపారు. మతములనేకాదు; పురాణోపదేశములనుకూడ మానవ సౌభాగ్యమునకు విజ్ఞతతో వినియోగించుకుంటే శ్రీ పురుషుల శ్రేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములు కుటుంబద సవసరములేదు. ధర్మబద్ధమైన జీవయాత్రకు మతము ఏదైనా మూలనూత్రాలు ముమ్మాటికి తోడ్పడుచు నేయుండును.

శ్రీ స్వాములవారు శ్రీలదై న్యావధకు సంబంధించిన సమస్యల పరిష్కారమునకు సంఘంలో వాస్తవిక పరిజ్ఞానము, మనోపరివర్తనము, సానుభూతి, సద్బావములు లేనిదే నేవాసదనంలాంటి సంస్థలు కాశ్యతంగా, తృప్తికరంగా పరిష్కరింపజాలవనడం శ్రీ శ్రీనివాసమూర్తిగారికి విష్ణురంగా కనుపించినా అందులో యదార్థములేకపోలేదు. ఆదర్శలక్ష్యాలను గురించి గంభీరోప న్యాసాలిస్తూ మత మూలనూత్రాల సవగాహనము, చేసికోలేకుండా ఏ నాటినుండో శ్రీలకు అవచారము చేసిన దంటున్న సంఘములోని వ్యక్తులకంటే మెరుగుగా నడచుకోలేని యీనాటి సంఘములోని వ్యక్తులు సంఘంలోని ఛీడను, కుట్లను తీసెయ్యగలమని ఆర్పాటంచేయుటం ప్రయత్నించింది. వాస్తవిక పరిజ్ఞానం, మనోపరివర్తన లేకపోతే నేనా సదనంలాంటి సంస్థలమాత్రము కాశ్యతముగా శ్రీల సమస్యలను పరిష్కరించగలవని ఎలాగ నూహించడమో అర్థము కావడములేదు.

ఇక భగవంతుడే యిచ్చాడు - భగవంతుడే తీసి కున్నాడనే భావము మానవునిలోనే లేకపోయినచో నేటికంటే రేపు మెరుగుగా నుండగలదనే ఆకాశిరజాలనే అవకాశముండదు. ఆయాశి కిరణములే లేకపోయినచో మానవుడు నిరాశ, నిస్పృహలతో ఒక్క అడుగైనా జీవయాత్రలో ముందుకు పోవులేదు. కుప్పకూలిపోయిన మానవుడు కలకలీకట్టలో లీనమైపోవలసినదే. వైగా భగవంతుని ప్రస్తావనయే లేక ఘనతంతా తనదే; తాననుభవించే నుఖ సౌభాగ్యములు స్వయంగా తనవల్ల నిర్మితములయిన

పనే భావప్రబలితే స్వార్థానికి, స్వాతిశయానికి, మాట అవరిస్తున్నా స్వధర్మ నిర్వహణను ఏమరక ఆహంకారమునకు పరిమితంబుటా యుండవు. దాని నేటికంటే రేపు మెరుగుగా నుండగలజేమానని ముందుకు నడుస్తాడు.

ఏదెట్లున్నా కుటుంబసౌభాగ్యము నుద్దేశించిన విద్యావిజ్ఞాన, నుశిక్షణలు బాలికల కత్యంతఅవసరము. వాని ననుసరించి సకాలంలో బాలికలకు వివాహములు జరుగవలసియున్నది. అందుకుగాను ప్రజాబాహుళ్యము ఆశక్తి మాపవలసియున్నది. ఇది జాతీయ విశిష్టత కెంతైనా తోడ్పడగలదు.

— పున్నయ్య.

అంకురార్పణ

“సస్యశ్రీ”

—o—

ఉలుముల భేరిలు, మెరుపు దీపాలు,
పాడుకోరా, పెల్లి పందిటిలోకి
తల్లి తొలకరితోటి తరలి వచ్చింది,
ముఖసిరు లీనగా మృగశిరా కన్య;
నేలనల్మూలలా పాలికల్విచ్చి,
నీ వుగోహితునిగా నిలిచెను ప్రకృతి;
అంకురార్పణ వేళ ఆసన్నమయ్యె
కంకణ మూని, సంకల్పించు సుకృతి;
ఫల దేవతకు బీజ ప్రాణప్రతిష్ఠ,
హలపరిగ్రహణాని కంకురార్పణము,
సలుపరా పాడి పంటల పెండ్లికొడుక
నవ ‘సస్యశ్రీ’ లతో నవ్యాంధ్ర సీమ.

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి
బలానికి

అయ్యర్వేదాశ్రమం(ప్రివేట్)ఎమిటెడ్,
మదరాసు-17.

మ నో ర థ ం

“ల తి క”

—o—

పూజలు చేసెను

పాప కోసమై

పట్టెను నోములు

పాప కోసమై

నిద్దురలో కన

మధుర స్వప్నాలు

పలు రాత్రుమ్ములు

పాప కోసమై

నిర్మించెను భా

వాల సాధములు

భవిష్యత్తులో

పాపకోసమై

తాను చేసెను

దీర్ఘ నిరీక్షణ

జన్మకు వరమని

పాప కోసమై

వరమిచ్చిరి తా

మొక్కిన వేల్పులు

ఫలమిచ్చెను తా

పట్టిన నోములు

నిజమైనవి తను

కన్న కలలన్ని

నిలిచెను స్థిరముగ

గాలి మెడలే!

కలిగింది వరము

కల కాలమునకు

అంత మందింది

దీర్ఘ నిరీక్షణ

వనితా మనోరథం

తీరింది ఒకపాప

పుట్టింది, బ్రతుకులలో

వెల్లింది ఒక జ్యోతి!

అంతరించాయి

అంధకారాలు

వెల్లి విరిసాయి

వెల్లు కిరణాలు

నాతి బ్రతుకులో

ప్రసరించిన వొక

నవీన కాంతిని

కిరణ పుంజాలు

వెలుగులో వనిత

జీవన శకటం

నడచె నెట్టి ఒడు

దుడుకులును లేక!

బూ లె ట ర్

శ్రీ అయ్యగారి విశ్వేశ్వరరావు B. A.

(గతసంచిక తరువాయి)

ఎగదిగాయాళాడు కృష్ణారావు, ఎక్కడినుంచి వచ్చిందండీ అంటూ అననూయవచ్చి అడుగుతూంది. అదే చూస్తున్నాను. ఇనిగో నవ మద్రాసునుంచే లోకలు పోవు, అన్నాడు బాహుంగా కృష్ణారావు. ఎవరండీ వ్రాసింది? అని అడుగుతూండగానే కృష్ణారావు గబగబా ఆ బూకవరునుంచి లోపల వుత్తరాన్ని తీసి చూశాడు. కళ్లు నమ్మలేక పోతున్నాయి. ముత్యాలు మూటకట్టడమారీ! అమృత గుళికలుపంటి మాటలు. పండిన ఫలం! నిజమైన స్వప్నకథ! హద్దులులేని ఆనందం! ఎక్కడన్నదీ తెలియటంలేదు. మనిషి యెదురుగా నుంచుని మాట్లాడుతున్నట్టేవుంది వుత్తరం. వెన్న పూసలాంటి మనసు! ఏమో అనుకున్నాను! అని వుత్తరాన్ని అప్రయత్నంగా గుండెకి హత్తుకున్నాడు కృష్ణారావు - పరవశత్వంతో.

అదేవిటండీ - అలావుత్తరాన్ని కా గ లిం చుకుంటారు? ఆడాళ్లు వ్రాశారా? అని అడిగింది ఆకర్షణంగా అననూయ.

ఆనందం ఒకప్పుడు చాలా ప్రమాదాన్ని చూపెడుతుంది. అననూయ ఎదురుగుండావుండగానే యితరపని చేశాను - యేంచెప్పకొను - నా తెలివి అని 'మను' అనుకొని లెంపలువేసుకున్నట్లు బుద్ధి చెప్పకున్నాడు కృష్ణారావు. ఇంతలోనే మళ్ళీ అడిగింది అననూయ. అదేదయినా రహస్యం వుత్తరమా? అని. ఆచ్చే - రహస్యానికేముంది. మా అసీనుగూడవరే! యిది! ఒక స్నేహితుడు రానున్న పైలుమాసి - ఆవ్యవహారం తెగిన భోరణిమాసి - బురదతోంచి బైటపడ్డట్టుంది అననూయ! అన్నాడు కృష్ణారావు దబాయంతు మాటలతో.

అలాగయితే ఏ పూరి స్నేహితుడండీ యాయన? అంది మళ్ళీ అననూయ. ఆచ్చే - విజయవాడ! అన్నాడు భసీలుమని, మరి - మద్రాసునుంచి వచ్చిందన్నారుగా యిందాకా - లోకలుపోవు అన్నారుమాడా. ఇప్పుడు యిలా అంటున్నారే! నిజంచెప్పండీ! నన్నాడించటం దేనికి! ఇలాయివ్వండి నేనే మానుకుంటాను - అని అననూయ అడిగేసరికి కృష్ణారావు కొంచెంకంగారు పడి - తనతప్పును కప్పి పుచ్చడానికిని విజయవాడ ప్రెండులే - లోకలు పోవు! పోతూపోతూ రాసి పోయాడు, అననూయా - అసీను విషయాలు ఆ డాళ్ళకేందుకు చెప్ప? ఎన్నో రహస్యాలుంటాయి. ఆడదాని నోటిలో నవ్వు గింజమాడా ఆగడగదా! అని సముదాయించి - భోంచేసి - ద్రమ్మువేసుకొని కొండెక్కి పిండికొట్టినట్లు గర్వంతో - కృష్ణారావు అసీనుకు పోతున్నాడు.

అలా ఆనందంగా పోయే కృష్ణారావుని చూసి - తలపంకించి ఒంటివేలును ప్రక్షాల్నికంగా పూపుతూ - యింతేగామగాళ్లు! అని హేళనచేసి - చూద్దాం! అని తాను సంతోషంగా వంటింట్లోకి పోయింది అననూయ.

అసీనుతో అడుగు పెట్టేసరికి రోజూ మునీసునీ నవ్వులతో తన పక్కనుంచే పోవడం కృష్ణారావు కనిపెట్టాడు. తన్నుతానే మఱిది పోయాడు. వుత్తరం అందిందికదా! అశేనా ఆ మునీసునీ నవ్వుల తాత్పర్యం! అనుకున్నాడు కృష్ణారావు. అతను మాత్రం పూరుకున్నాడా - చిన్న చిరునవ్వు - చిద్విలాసంగా వదిలాడు, ఇదంతా చూచున్నారతోటిగుమాస్తాలు - ద్వేషంతో - రోషంతో!

కృష్ణారావుకి అఫీసులో తోచటంలేదు. ఆ బ్రూలెటరుని ఫ్రెండ్లులా పెట్టి చదువుతున్నాడు. ప్రతి అక్షరాన్ని పదిసార్లు చదువుకుంటున్నాడు. లాలోపల మునిసిపాల్ నున్నాడు, రోజూ లేఖ రోజూ లాగే గుబాళిస్తోంది. మరి పోగొడుతోంది. ఇంకేం చేస్తాడాఫీసులో.

అంతా లంచానికి పోయారు. కృష్ణారావు మాడా విడిగా ఒక యిన్నాండు కవరుమీద చలాకీగా వ్రాస్తున్నాడు. పెదముఖానికి కడం - కనుబొమ్మల్ని మీటడం - ఒక్కొక్కసారి ఆలోచించడం - పంటి దళావతారాల్ని చూపెడుతున్నాడు కృష్ణారావు. మొత్తానికి వుత్తరం వూర్తిచేళాడు. తృప్తిపడ్డాడు. యద్రస్సు ఎందుకనో కట్ చేసింది - రోజూ! అనుకుంటూ గొణుక్కున్నాడు, కాని ఆలోచించి - అదీ ఒక వుపాయమే. రహస్య ప్రేమలేఖల్ని విత్తనాల దళాలోనే బహిరంగ పజచడం వివేకం కాదుగదా! అనుకున్నాడు. రోజూ C/O పోస్టు మాస్టరు అని యద్రను వ్రాసి తానే స్వయంగా పోస్టు చేశాడు.

సాయంత్రం యింటికి వచ్చేసరికి కృష్ణారావు అదోమాదిరిగా వుండడం అననూయ గ్రహించక పోలేడు. అంతా ఆలోచనమయం. పరధ్యానం. లాలోపల మునిముసిసవ్రులు. ఏదో వ్యక్తపజచ లేని తృప్తి. తిండిమీదగాని - తిరుగుడుమీదగాని - వేషభాషలమీదగాని - డెకరేషను మీదగాని ఆతనికి తహతహ లేదు. అంతా మాన్తూంది అననూయ.

ఆ రాత్రి అననూయ మాన్తూంది భర్తను నిద్ర పోతూంటే. కృష్ణారావు కలవరింతులు. అస్తమానం రోజూ! రోజూ! అనడం. అననూయ తిట్టిలేసింది. ఏమిటండీ కలవరింతులూ మీరూనూ. ఎక్కడైనా దడుకుతున్నారా? అని అడిగింది. చ. ఛా! చిన్న పిల్లాడినా? దడుకుకొనడానికి? గడ్డం మీసం వచ్చిందే - దేవుడు కనికరించలేదుగాని - ముగ్గురు పిల్లల తండ్రిని కావలసిన వాడిని - నేనెందుకు దడుకుకుంటాను - అననూయ! అన్నాడు. అది కాదండీ - అస్తమానం కలవరించడం. రోజూ! రోజూ! అనటం ఏమిటో అయోమయంగా వుందండీ! అంది అననూయ. అదా! యివాళ సాయంత్రం వచ్చేటప్పుడు రోజూలు తెచ్చి నీ నీగని సింగారిద్దా ముఖాన్నానులే. ఎక్కడా దొఱకలేదు. నిద్ర

పోతూ - పోతూ నా "అనూ"కి రోజూలు లేలేక పోయానే! అనుకున్నాను. పడుకోపోయేటప్పుడు యేమనుకుంటామో - అనేకలలుకునూ! ఇంతెందుకు? ఈ రోజూలే ఎలా కలలోకవచ్చాయో చూడు! అని దబాయించాడు అననూయతో. కాని ఆవిడ మాత్రం నమ్మిందికనకనా. తూకొట్టి పూకుంది. కొంచెం నిద్రనాటకం వడిపిస్తుంది అననూయ. కృష్ణారావుకి మరి నిద్రలేదు. కిటికీలోంచి చూశాడు. పిలాల ఇంకితో పొంగిపోతున్నాడు చందమామ. నైటుక్వీసు నూనాసల్ని కరిపిస్తోంది. దూరాన ఎవడో తంబురామిటి తత్వగీతికపాడు తున్నాడు. వెన్నెలరాత్రి - ఎలక్ట్రిక్ దీపాలు ఆరిపోయాయి. కృష్ణారావుకి తోచటంలేదు. రోజూకి బదులు రాకాను. తెల్లారేలేగాని అందదు. వెంటనే జాబువ్రాస్తానంది. బ్రూలెటరే వ్రాస్తానంది. అనవాలువుంచుకోమంది. అనేకపడవద్దంది. అనురాగం పరిల్లాలంది. ఆనందం వర్షించాలంది. ఆమర ప్రేమ సాధించాలం! ఎంత సినిమీడ్రిప్టిల్ - అనుకుంటూ కృష్ణారావు టేబిలు దగ్గజకుపోయి - ఆ లెటరుని - ఆ బ్రూలెటరుని తడిచి తడిచి చదువు కుంటున్నాడు. అననూయ - మాతాత్తుగా లేచి - కృష్ణారావు దగ్గజకు పోయి - ఇదేమిటండీ? యీ సీరింగు వుత్తరాన్ని యింతగా చదువుతున్నార - మరి చిత్రం - ఏది నన్ను చూడనివ్వండి - అందులో వున్న దేవిటో అసలు? అంది. పెద్ద పెద్ద సమస్యలు గల యీ అఫీసు వుత్తరం అంత తేలికగా అర్థం కావటంలేదు అననూయ! ఒకే మాటకి అనేక అర్థాలువచ్చేటట్లు వ్రాశాడు నామిత్రుడు - పీడిలు బంగారంగాను ట్రిపిల్ M.A. లే. కొంచెం ఎనాలిసిస్ సింథసిస్ట్రాచేసి నిగ్రుతీస్తున్నా అన్నాడు కృష్ణారావు. అనిగోదో - తెల్లారాక తీయచ్చు కాని యింక - పడుకోండి! అంది అననూయ. తప్పనిసరిగా పవరించారు.

ఆ మర్నాడు కృష్ణారావు ఆకురత యింకా తెరిగింది. అఫీసులోనూ అంతే, ఇంట్లోనూ అంతే. తొందరగా తెల్లారాలి. వెంటనే పోస్టురావాలి రోజూ ప్రేమ లేఖ అందుకోవాలి. వస్తూ - వస్తూ పోస్టుమాస్టర్ని కలుసుకున్నాడు కృష్ణారావు! ఏవండిసార్ - రోజూ C/O పోస్టుమాస్టరు అని వుత్తరాలు వచ్చాయో మీ దగ్గజకు అని అడిగాడు. ఆహా! అన్నాడు ఆ పోస్టుమేస్తారు. ఎవరైనావచ్చి డెలివరీ తీసుకున్నారా? సార్? అని వెంటనే అడిగాడు కృష్ణారావు. క్రిమితి

రోజుగారే వచ్చి స్వయంగా తీసుకున్నారండీ అన్నాడు పోస్తుమేస్తరు. ఎప్పుడుసార్ - తీసుకుంటా? అన్నాడు కృష్ణారావు. ఒంటిగంటకు వచ్చి తీసుకున్నారండీ? అన్నాడాయన. కొంపతవ్వండి! ఒంటిగంటకు రోజు ఆఫీసులోనే వుండిగా! ఎలా తీసుకుంది? రోజు పేరు చెప్పి మరనరైనా తీసుకున్నారా? ఈ బ్రహ్మరహస్యం మా అవిధగ్రహించి అనిదే తీసుకోలేదుకదా! అని ఆతని మనస్సు ఆలోచనతో. ఆంధోళనతో ఉయ్యాల లూగింది. కొంచెం మనవిసార్! అన్నాడు కృష్ణారావు పోస్తుమేస్తో. ఏమిటి! అన్నాడు ఆయన. ఏమీలేదుసార్ - అవిధ ఎలావుంటుందంటారు? అని అడిగాడు కృష్ణారావు. ఎలా వుండటం యేమిటి అచ్చు రోజులాగవుంటుంది. అన్నాడు ఆయన. తమరు శ్రీమతి రోజును ఎటుగుదురా సార్ అన్నాడు కృష్ణారావు. ఎటుగుదునండీ - యీలాంటి యద్రస్సుగల పుత్రురాలు వస్తాయి - భద్రం అని ముందేవచ్చి చెప్పిందండీ! అన్నాడు పోస్తుమేస్తరు. ఇంక ఫరవాలేదు. మన ప్రేమలేఖ భద్రంగానే అంది వుంటుందని ధీమాగా యింటికి వచ్చాడు కృష్ణారావు క్రితంసాయంత్రం. ఆకురతతో ఎదురుచూస్తున్నప్పుడు పనిగట్టుకొని ఆలశ్యం అవుతూంటాయి కొన్ని. మనం వెళ్ళాల్సిన రైలు తేటయినట్లుగా, గడియారం మాత్రం నిజాయితీగా తొమ్మిదికొట్టింది. పోస్తుమేను వస్తేగా కృష్ణారావుకి అనుమానంవేసింది. కొంపతవ్వ రోజు రెక్కెనగా యీ ప్రేమలేఖను తలుపులుతని బీజుకాతో వుంచలేదుకదా! అలా వుంచగా ఏ ఘటోత్కణమూ తలపంకిస్తూ చదవలేదుకదా! అలా బయటపడితే - ప్రణయప్రళయం ఎంతవఱకా వ్యాపిస్తుంది? అని అనుకోగా వాడిట్లు బంగారంగానూ! పోస్తు అంటూ చక్కావచ్చి బ్లూ రెటర్ కృష్ణారావు చేతిలోవుంది అన్ పెయిడ్ రెటరు సార్ అంటూ ఆరునయ్యపైసలు పనులు చేసుకుపోయాడు. పుట్టె మునిగినట్లు ఉత్తరంబింది కృష్ణారావు చదువుతూండగానే అననూయతయారు. అమాయకంగా ఆ ఉత్తరంలో లీనం అయిపోయాడు. కృష్ణారావు. డిప్టర్ను చేయకుండా దర్జాగానంచుని చూస్తుంది ఆ ముఖభావాలను - ఆముద్దరాలు. ఉత్తరం చదువుతూ కృష్ణారావు చూపే ఆ ఆనంద ప్రకటన చూచి పకపకవ్వింది అననూయ. ఆధ్వనికి అంత మనిషి అదరి - ఏమిటా వెకిలినవ్వు!

అన్నాడు కృష్ణారావు. అంత ఉడుకుబోతుతనం ఎందుకండీ - యీ బ్లూరెటరు గొడవఏమిటి అని అడిగానా? రోజు విడిచి రోజువస్తున్నాయి! ఏమిటి? అన్నాను కనకనా? నవ్వురావడంతప్పా? నవ్వులే తప్పా? ఏడుస్తూవుండమంటారా? ఇల్లాలు కలకలలాడుతూంటే యింటికే జయం అంటారుగా! అంది సాగతీస్తూ అననూయ. నీరియన్ గా ముఖం పెట్టి! ఆదాభ్యుతేం తెలుసాయి అవీను గొడవలు. పోలిటిక్సు తెగపెరిగి - అసీసంతా అయోమయం లాగ చీకటదని అయిపోతోంది. యీ ఉత్తరంలో ఏమందో తెలియక ఆలా నవ్వుతున్నావ్ - అన్నాడు కృష్ణారావు. మొన్నటి బ్లూరెటరులో యేంవుందో - దాని బ్రాటోవరే యిందులో వుంటుందేమో - అంది అననూయ. అంతేలే! అన్నాడు కృష్ణారావు అప్రయత్నంగా.

అయితేకాని - యీలా చూడండి! అంది అననూయ. ఏం అన్నాడు కృష్ణారావు. ఏమీలేదు. ఇవాళ మా ఫ్రెండు పేరంటానికి పిలిచింది. సాయంత్రం ఆరుగంటలకి. నాలుగింటికే యిలు బయలుదేరి - మధ్యవారితో మా వద్దనగారింటికి పోయి పేరంటం ముగించుకొని వచ్చేసరికి రాత్రి ఏడుగంటలవుతుండేమో! యీ రెండో తాళం బిబి మీదగ్గలవుంచుకుంటారా? అంది అననూయ.

వెరిగడే! అలా చెప్పకేం! నాకూ చిన్నపని వుంది సాయంత్రం. ఇంటికివచ్చేసరికి రాత్రి ఎనిమిది కావచ్చు. అలాంటప్పుడు నువ్వే నాకన్న పీగంట ముందుగా యింటికి వస్తావ్. మొదటి తాళంచెబి - రెండోతాళంచెబి నీదగ్గటవుంచుకో! అన్నాడు కృష్ణారావు.

అంత ఎనిమిదివాకా - యేం రావకార్యాలున్నాయి బాబూ! పెండరాళే రాకుడదూ, ఎక్కడ మానీనా దొంగతనాలుట! అంది అననూయ.

నీకేం తెలుస్తుంది అననూయ మగాళ్ళగొడవలు. ఇండియాలో యింకా ఆదాళ్ళ రిఫార్మకానాలి. మొగుడుతోపాటు ఆడదీ అసీసువపోలే ఆర్డనలో వుండే. అసీసుల్లోవుండే అచ్చకమ్మలూ అవగాహన అవుతాయి. రెక్కలాడించుకుంటూ ఒక్కడే సంసాదించడం, చక్కగా మిగతావాళ్ళు మెక్కడం, కాయకష్టం ఒకళ్ళదీ. భోగశీవనం మిగతావాళ్ళదీ - యేం చెప్పమంటావ్! అన్నాడు కృష్ణారావు.

సరేలేండి ఆ గొడవలన్నీ నాకెందుకు! అంటూ

అనూయ వెలింది. భోంచేసినదాగా కొత్తరకం పోజుతో. పెద్దపైజా అనందంతో కృష్ణరావు అసీనుకుపోయాడు. రోజు బలహీనుడుగా చిరునవ్వు బాణంవదిలింది. ఆడవానికే దానుడయ్యాడు బ్రహ్మదేవుడు, అందుకనే మగ్గున్నావా నాలాగే దానులు కమ్మన్నాడు. ఆ కాలుమాపులముందు యే యాటంబాంబులు ఆగుతాయి. ఆ సింగారాల నీసింద్రీ ఓరమాపుతో. మందస్మితంతో. ఆ నవ్వున నవ్వు. చూడడానికి చిన్నదయినా అర్థంతో తాత్పర్యంతో ఎన్నో డిక్క నరీలకు పనిచేయుతుంది. అనుకున్నాడు కృష్ణరావు.

అంతా లందికిపోయాడు. పైల్లుమధ్య బూరెటరు. అక్షరాల్ని ఆరాధిస్తూ. అనందంగా కృష్ణరావుగారి మానసపతనం. సాయంత్రం ఆరు గంటలకు. టిప్లికేను బీచినద్ద సమావేశం, మనములు విప్పి మాట్లాడుకోవడం, ప్రణయప్రణాళిక తయారు చేసుకోవడం. మునుపూర్తం. ఫలానాచోటు! అని ఆనవాలు! యింకేంకావాలి. శపథ్ను ఫలించింది: తమన్న విడిపోయింది: హాయి! హాయి! అనుకుంటూండగానే చరచరా అసీను మారతపడే గంటలు సమీపించాయి. మరికొంత నేడటికి తనన్న ముందు రోజు తనవైపుమానూనేపోయింది. తెలుసు నుగా కార్యక్రమం, తానూ అసీనువదిలాడు. వదిలే ముందు పర్వమానుకున్నాడు. కొంతదబ్బు స్నేహితుణ్ణి అడిగి తీసుకున్నాడు. బమ్మలూపోలే యివ్వట్టు, అట్రోక్టాఅయితే 9000దర్బాపుండదు. బేబీటాక్సీ - యానాటి కార్యక్రమానికి ఎంతో శీవి అనుకున్నాడు. అక్షరాలా బేబీటాక్సీలూ టిప్లికేను బీచికి పోకున్నాడు కృష్ణరావు. మధ్యలో పెలూకాకి పోయి హెయిర్ డ్రస్సుచేసుకుని. టాయిలెట్ చేసుకుని - యింకోచోట కారుఅవీ మంచి నిల్పుచీర కొన్నాడు. ఫ్లవరు మార్కెట్టులూ రోజూని అలంకరించడానికి పెద్ద దండవోకటికొన్నాడు. అత్తరులతో ఘమఘమలాడుతూవున్న ఆకృష్ణరావు కొత్త పెళ్ళికొడుకులావున్నాడు. సరిగ్గా రోజుచెప్పిన ఆనవాళ్ళప్రకారం టాక్సీని పంపించాడు. నీమెంటు బెంచీనులిపి సిగరెట్టుపెలిగించి - మార్పుని అలా సముద్రంవైపు చూస్తున్నాడు. కొత్తఊరినుండి, పాత వినుగె తిస్తుంది. విరాగంతో పాతతో కీచితాన్ని పాతచేసుకుంటారు కొంతమంది. నావంటి రనీకుటు కొత్తతో కలుసుకుంటారంటారాగ, భోగంకూడా వారక

బలం అని అనుకుంటూ తలెత్తినానేసరికి బ్రదరిస్తా అంటే బావమరిది. గడిచినింగులు కొడుకున్నాడు ప్రశ్నమీద ప్రశ్నవేసి వినుగె తిన్నాడు. రోజు వస్తానన్న టైమయింది: ఈ పికాచంపోడే. పైగా ఆకళ్ళు చీరమీదకి. ఆవులదండమీదకి పోనిచ్చాడు. పోనిచ్చి పూరుకుంటేగా ఎవరివి? ఎందుకు? అంటున్నాడు! మీడిమీడికేవచ్చి ఆచీరనివిప్పి బావుండచీర మాశలాయయేదంటాడు! పాపం. కృష్ణరావుకి పెద్ద ఆకాభంగం. ఈఫుటం కదిలేటట్టులేదు. బతికిందింది రోజు ఆలస్యంచేయడంవల్ల నా పరవు నిలబడింది. అవిడివస్తేనేను. నాపరువు యీబంగారామాతంతో కుంగినట్టే అనుకుంటున్నాడు కృష్ణరావు, బ్రదరిస్తా పూరుకున్నాడా! తిద్దవేసి బాతాఖానీ లంకించుకున్నాడు, రోజు మంచియహూరమ్మే పెల్లెట్టచేసింది. వట్టియమగందంకాలం. అయినా కిరస్తానీవాళ్ళకి రాహుకాలం - యమగందం ఎందుకులే, అనుకుంటూ రోజువస్తానన్న టైముదాటింది. వీడువదలడు, ఏం చేసేదిరా! అనుకుంటున్నాడు కృష్ణరావు. ఆచీర మాచెల్లెలికేనా! చాలాబావుంది! మనూ! వెలయింత! అంటూ బ్రదరిస్తా బాతాఖానీ బ్రహ్మాండంగా పొడిగించాడు. కృష్ణరావుకి తలనొప్పి సాచుకుంది. తానొకటితలిస్తే దైవం యింకోటి తలుపాడంటారు యింతే. ఈ కీచకణ్ణి, నన్నుచూసి రోజు యింకేంవస్తుంది! అని డీలపడాడు కృష్ణరావు. ఉపాయంతో వీడిసీద తప్పించుకోవాలని కృష్ణరావుయత్నం. బావా! అలా పెళ్ళి ఒకనీవిట్ సిగరెట్టుపెట్టి తెచ్చిపెడుదూ అని కృష్ణరావు రూపాయనోటు యిచ్చాడు బావకి, బావ అలా పోగానే కృష్ణరావు అసీమెంటు బెంచీవదలి యొక్కడికో పోకున్నాడు. బావవచ్చేసరికి అక్కడలేడు కృష్ణరావు. బావమాత్రం తక్కువా! అంతాగాలింది ఆఖరుకు కృష్ణరావుని పట్టుకున్నాడు. మళ్ళీ అక్కడా ఆరంభించాడు బావ తన బాతాఖానీ. కాని ఖానీగావుంది కృష్ణరావుకి.

దురాశుంది వస్తోంది ఒక వయారిభాను. అచ్చు రోజులాగేవుంది. బీచ్ పెల్లు వెలుగుకున్నాయి. ఫేలయిన విద్యార్థి ముఖంలాగ. ముఖంకిసించ్చ పోయినా. అందాలుచిందే ఆ సింగారం. అనడక. ఆటాకూ. టీకూచూసి - పెరిగిందే! రోజునిగ్గులేయింది అని అనందిస్తూ - ఓసారి బావపైపుమాసి ఆవదంతాగిన ముఖంపెట్టాడు కృష్ణరావు. బావ కూడా ముఖముట్టింది నోరులేలేకాడు. అనుందరి

తెచ్చవడ స్నేహుతో వస్తోంది. ముఖం కిసిదలావుంది. చలాకీతనం పరుగుతెడుతోంది. ఆవిడ కృష్ణారావు తైళ వస్తోంది. బావ గొంతుకమార్చి - ఆవిడ ఎవరు యిలావస్తోంది! నీకోసమా - నాకోసమా? అన్నాడు. ఆవిడ రమ్మని తప్పట్టుకొట్టి పెగలేస్తోంది. కృష్ణారావునే వుడ్డేసింది. ఈ బావకు సావాసం కోసమా యీ చీటికి గావడం - యీ చీరలు కోవడం - యీ పూలమాలలు పట్టుకోవడం! చెబుతానుండు మాచెల్లెలితో అన్నాడు. బావ ఆవసరమైతే అయిదు రూపాయలినిగో తీసుకో - అల్లింమాత్రంచేయకు - బావశ్రుకదూ అన్నాడు. కృష్ణారావు. తేగతప్పట్టు కొడుతూ - డబ్బున రమ్మంటుంది అనిసింద్రీ: లంచం అంటే నాకు దోత. లంచగొండితనాన్ని కూకటి క్రేళ్ళతో నిర్మూలనం చేయడానికి నీ. ఐ. డి లకు మనం బలం. అవినీరిని ఆరికట్టడం నాకు అనందం. అన్నాడు బావ. ఆవిడ తిప్పట్టుకొడుతూంది. వీడు చెప్పినమాటవినడు. చిక్కుగావుంది. చొఅవచేసి కృష్ణారావు ఆవిడిదగ్గతకు పోతున్నాడు - చీరతో - పూల మాలతో! బావా! బావా! అంటూ వెన్నంటాడు బ్రదరిన్లా. ఆవేళతో - ఆకిసిదలా - ఆవిడ మెడలా పూలమాలకేకాడు కృష్ణారావు. వెరిగుడే అని తప్పట్టు చరిచాడు. వెనకాతలేవచ్చి బ్రదరిన్లా. చప్పన. చీరను చేరిలావుంచాడు కృష్ణారావు. యేమనుకోవ కోవా! ఇది ప్రధమ పరిచయసమయంలో నా బహుమానం - అని కృష్ణారావు అంటూంటే - కోవా! ఎవరు కోవా! అని బ్రదరిన్లా అంటూంటే - ఆది బ్లూలెటరు కోవా! నీకేం తెలుస్తుంది అన్నయ్యా. అని ఆ ఆడ గొంతుక. ఆం ఎవరునువ్వు? యిలా వెలుతురు లోకిరా! అన్నాడు కృష్ణారావు. ఆరే! మా అననూయ! యెలావచ్చింది? అన్నాడు బ్రదరిన్లా.

అందరం చీకటిలోంది వెలుతురులోకి పోదాం రండి! అని అననూయ. ఇన్నేళ్లువచ్చి యిదేంపని! అన్నట్టు కుర్రకురమాకాడు బావ. వేసివడంద అలాగే వుంది. కొత్తచీర ధగధగ మెరుస్తూంది. ఆదో మాదిరిగా కృష్ణారావు అగాధంగా అలాచిప్తున్నాడు. ఘరజాలేదండీ! బాధపడకండీ! అంది అననూయ. వేవీటాక్సీతో ముగ్గురూ యిట్లు చేరుకున్నారు. ఎందుకు బావా! యిదవుతావ్! అని బ్రదరిన్లా ఓచార్చాడు. రాత్రి నిద్రపోలేదు కృష్ణారావు. మర్నాడు ఆఫీసుకు పోయాడు. అదేసమయంలో కోవా "వెలిసిలుపు" కుధిలేఖల్ని అందిస్తూ తప్పకరండి నాపెళ్ళికి అంటూంది. అంటూనే కృష్ణారావుకిమాడా యిచ్చింది.

బ్లూలెటర్ మూట ఆడిగి యిదేంపని అంచామను కోన్నాడు. కాని వీలుచిక్కలేదు. తిరిగి సాయంత్రం యింటికిపోయేసరికి - కృష్ణారావు తండ్రి యీతడై యిరులావున్నాడు. డ్రమెటిక్ పోజులుతెడు కున్నాడు బ్రదరిన్లా.

మీ అబ్బాయిగారి ప్రణయలేఖలు అంటూ ఉత్తరాలకట్టతెచ్చి దగ్గరవుందింది అననూయ. కన్నీటి చుక్కలు ముత్యాలలాగ పడుతున్నాయి. కృష్ణారావు తెల్లబోయిమానున్నాడు యిదంతా? బ్లూలెటరు తెచ్చిన భూకంపం అనుకోని తన ప్రళయప్రణయాన్ని తలుచుకొని తన ఆపరాధాన్ని గుర్తించి లెంపలు వేసుకున్నాడు కృష్ణారావు ఆ బాల్ రూమ్ లో.

కందిపోయిన ముఖంతో - వచ్చేకోపాన్ని మింగుతూ ఆ ముసలితండ్రి - కొడుకునుమాచి - ఏవిట్రా! అబ్బాయి! పుచ్చపువులలాంటి వంశానికి మచ్చ తెస్తావుట్రా? ముదివయస్సులోవున్నవన్ను ముప్పల్లో ముంచుతావా? యిదేనా వీచదువులసారం? అని కోపింది. కొడుకు చెయ్యిపట్టుకొని చేరుకున్నాడు ఆ వృద్ధమూర్తి.

నాన్నా! క్షమించు. బాధపడకు. ఇదిరుదిగేరం. ఇలాంటిది నాకంతలో ప్రాణం వున్నంతకాలం జరగదు. నీకు అకాంతి కలిగించినందుకు మన్నించు నాన్నా. గతాన్నిమరిచిపో, నన్ను క్షమించు నాన్నా! అన్నాడు దీనంగా కృష్ణారావు.

బాధపడకండి మామగారూ అంది అననూయ. బ్లూలెటర్లను అగ్గిపుల్లతో అంటిస్తూ.

క ట క ర సా య నం

బావ్యా, అంతర్గత మూలవ్యాధి చికిత్సకు దివ్యోవధము. ఇందులో ప్రమాదకరమైన నట్టియు, అలవాటుకలుగజేయు ఓషధులేవియు చేరియుండలేదు. రుచికరంగాను, సులభముగా నేవించుట కవవుగానున్నది. వివరములకు:

కేసరి కుటీరం పై వేటు లిమిటెడ్

మద్రాసు - 14.

స్లాస్టిక్కుల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

వాటి బహుళ ప్రయోజనాలు

—(౧)—

నేడు స్లాస్టిక్కులు ప్రజా జీవితంలో పెనువేసుకొని ఉన్నవి. గృహాలలో, పనుల్లో, ఆటల్లో - అంతటా స్లాస్టిక్ మయమే. స్లాస్టిక్కుల బహుముఖ ప్రయోజనం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. చిన్న సీసా తయారుచేయుటానికి ఉపయోగపడే స్లాస్టిక్కు పదార్థం ఉపరితల వాతావరణ పరిశోధనకు పెద్దపెద్ద గాలి గుమ్మటాల నిర్మాణానికి సైతం పనికివస్తుంది. స్లాస్టిక్కు సామాన్లను ఉక్కు అంత గట్టిగానూ, రబ్బరువలె సాగేలాగా ఈకలంత తేలిక, మృదువుగానూ తయారు చేయవచ్చును.

గృహోపకరణాలు, భవన నిర్మాణ సామగ్రి మొదలు, డంపర్లు, శస్త్రచికిత్స పరికరాలు, బొట్లు, శారు విమానాలు, కృత్రిమ ఉపగ్రహాల భాగాలు ఒకటేమిటి స్లాస్టిక్. పదార్థం ఉపయోగపడని సందర్భం లేనేలేదనే చెప్పవచ్చును.

ఇరవై అయిదు సంవత్సరాలక్రితం వరకూ స్లాస్టిక్ పదార్థం సహజ వస్తువులకు బదులుగా చౌకపాద వస్తువులు తయారు చేయుటానికి పనికి వచ్చేదిగా పరిగణింపబడేది. దీనిలో కొత్తకొత్త వస్తువులు, ఉపయోగాలు కనిపెట్టుటతో దీని ప్రాధాన్యత అద్భుతంగా పెరిగిపోయింది. మానవుని సౌఖ్యానికి రసాయన శాస్త్రం ప్రసాదించిన గొప్ప వరాలలో ఇదొకటైంది.

స్లాస్టిక్ పుట్టుక

స్లాస్టిక్ పదార్థాల పుట్టుక 1846 నాటిది.

స్విట్జర్లాండ్, బెసల్ విశ్వవిద్యాలయంలో జర్మన్ రసాయన శాస్త్రవేత్త క్రిస్టియన్ షోయన్ బీన్ గంభకీ కాప్లము, నత్రీతాప్లములలో చూచిన తడవగా గన్ కాటన్ అనే తీవ్రమైన ప్రేలుడు పదార్థం తయారైంది. ఆయన ఈ పరిశోధన ఫలితంగా శాస్త్రవేత్తలంతా సెల్యులోజ్ లో ప్రయోగాలు మొదలు పెట్టారు. అదే సంవత్సరం ఫ్రాన్సు దేశస్థుడు లూయీ మొనార్డ్ సెల్యులోజ్ లో కొద్దిగా నీనత్రి తాప్లము కలిపి కొలోడియన్ అనే ఒక జగట పదార్థం తయారుచేశాడు. రెండేళ్ల తర్వాత ఒక అమెరికన్ విద్యార్థి డెపార్కర్ మొనార్డ్ జగట పదార్థాన్ని చిన్న చిన్న గాయాలకు వేసినప్పుడు అది గాయంమీద నన్నని, గట్టి పొరగా ఏర్పడి, దాన్ని అంటుకోకుండా చేస్తుందని కనుగొన్నాడు. తత్ఫలితంగా ఈ కొలోడియన్ ద్రవరూపంలో "కోల్డ్ స్లాస్టర్" అనే పేరుతో వాణిజ్య స్థాయిలో ఉత్పత్తిజరిగి అనుకోని విజయం సాధించింది. పదిహేను సంవత్సరాలు గడిచిన తర్వాత ఒక అమెరికన్ యువ ముద్రాపకుని పావులో కొలోడియన్ తో తయారైన ఒక స్పిల్డ్ బాటిల్ (నన్నని రంధ్రాలు గలసీసా) వెలిసింది. నేటి స్లాస్టిక్ యుగపు అద్భుతాలకు అదే నాంది ప్రస్తాపన.

■ ముద్రాపకుడు జాన్ వెస్లీ హైట్, ఒక కుమ్మరి యువకుడు. అతడు స్పిల్

కొలోడియన్ కనుగొన్న సమయంలోనే బిలియార్డ్ బంతులకు ఉపయోగించేదంతానికి ప్రత్యామ్నాయ పదార్థాన్ని కనుగొనే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు. ఈ ప్రత్యామ్నాయ పదార్థాన్ని కనిపెట్టిన వారికి ఒక న్యూయార్కు వ్యాపార సంస్థ 10,000 డాలర్లు బహుమానం ప్రకటించింది. కాలోడియన్ ను దంతంలాగా గట్టి పగచటం జరిగింది. హైట్ ఇంటిదొడ్డి అద్దకు తీసుకొని అందులోకొలోడియన్ లో ప్రయోగాలు ప్రారంభించాడు.

హైట్ గన్ కాటన్ తో ప్రయోగాలు చేస్తున్నాడనీ, అది ప్రేలి పరిసరాలకు నష్టం కలిగించవచ్చుననీ పుకార్లు పుట్టినవి. చివరకు అతడు ఒక మారుమూల చావడికి తన సరంజామా మార్చి తలుపులు బిగించుకొని ప్రయోగాలు కొనసాగించాడు. 1863 లో ఆ చిన్న పెద్దలో 'సెల్యులాయిడ్' పుట్టింది. ఇది తొలి కమర్షియల్ సింథటిక్ ప్లాస్టిక్.

ప్లాస్టిక్ అవతరణకు, ఫోటోగ్రాఫీ అభివృద్ధికి సన్నిహిత సంబంధమున్నది. ఈ సంబంధం చాల ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది.

సెల్యులాయిడ్ న్యూఆర్క్ (న్యూ జెర్సీ) నగరంలో ఉత్పత్తి అయింది. ఆ నగరంలో హనిబాల్ గుడ్విన్ అనే ఒక మతాధిపతి వారంవారం రాత్రుల్లు జరిగే ప్రసంగాలలో పైడ్లను చూపించేవాడు. తనకు కావలసిన కొన్ని పైడ్లు ఆయనకు లభించకపోవటం వల్ల పుస్తకాలలో, పత్రికలలోని బొమ్మలను ఫోటోలుతీసుకోటంద్వారా తనేస్వయంగా తయారు చేసుకోటం ప్రారంభించాడు. స్థానికంగా

దొరికే వస్తువు సెల్యులాయిడ్. అప్పట్లో ఫోటోలు తీయటానికి ఉపయోగించే గ్లాసు ప్లేటులకు బదులు సెల్యులాయిడ్ ఉపయోగించటానికి యత్నించాడు. ఇదే రోల్ ఫిల్మ్ పుట్టుక ప్రారంభం. దీన్ని తయారు చేసింది బార్న్ ఈస్ట్ మన్. ఈయన ఒక పుడు బ్యాంకు గుమాస్తా. గొప్ప సాహసికుడు, ఛాయా చిత్ర ప్రియుడు. ఆ అభిరుచే ఆయన చిన్న హాండ్ కెమెరా కనిపెట్టడానికి కారణమైంది. తొలి పలచని ఫ్లేక్సిబిల్ ఫిల్ములను 1889 లో ఈస్ట్ మన్ తయారు చేశారు.

అదే సంవత్సరం ఒక బెల్జియన్ కెమిస్టు డాక్టర్ లియో సెచ్. బేక్లాండ్ అమెరికా వచ్చాడు. ఆయనకు అమెరికాలో సంచార ఆచార్యత్వం లభించింది. అమెరికా ఆయన్ను అక్కర్లే అంది. అక్కడే ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నాడు, ఒక ఫోటోగ్రాఫిక్ పేపరు కనిపెట్టాడు. ఈ పేపరులో ఎకాయెకిన ఫోటోగ్రాఫులను ప్రింటు చేయవీలవుతుంది. ఈయన ఈ పేపరును కొన్ని లక్షల డాలర్లకు ఈస్ట్ మన్ కు అమ్మాడు.

దానితో బేక్లాండ్ ఆర్థిక స్థామత ఏర్పడింది. ఇక తన తొలి అభిమాన పాత్రమైన రసాయన పరిశోధనకు ప్రక్రియించాడు. ఒక పక్కామపు వెనక భాగంలోనూ, తన ఇంటి అడుగు భాగంలోనూ, ప్రయోగాలు సాగించాడు. బాగా పనికివచ్చే కొత్త లక్షణాలు గల మేలు రకపు రెజిన్ యాంబర్ (నర్బరసపు కర్పూర పూస) తయారుచేయాలని అతడి ఆశయం. 'బేక్లైట్' ను సృష్టించాడు. అమెరికన్

ఆర్థిక వ్యవస్థలో అత్యద్భుత ప్రభావంగల గట్టి, విరగని ప్లాస్టిక్ పదార్థమిది. రేడియో టెలిఫోన్, మోటారు కారు, వగైరా వస్తువుల అవతరణలో ఈ కొత్తవస్తువుకు గిరాకీ మెచ్చింది.

అపారంగా లభించే మామూలు ముడి పదార్థాల మాలిక భాగాలను ఉపయోగించుకొని మానవుని అవసరాలు తీర్చగల కొత్తకొత్త వస్తువుల తయారీలో తొలి సోపానాలే సెల్యులాయిడ్, బేక్లైట్.

ప్లాస్టిక్ ల వుట్టుక నాటినుండి నేటికి ఎన్నో పరిణామాలు సంభవించినవి. పోలి మెరై కేపన్ పద్ధతి ద్వారా ఈ పరిణామం జరిగింది. అంటే అనేక చిన్న చిన్న మోలిక్యుల్స్ (అత్యంతల్ప పరమాణు సమూహాలు) సంయోగం ద్వారా ఒక పెద్ద మోలిక్యుల్ తయారు కావటం.

ఉదాహరణకు, ఈ నాటి ఒక ముఖ్యమైన ప్లాస్టిక్ పదార్థం పాలిస్టిరీన్, బాగ్స్ పెట్రోలియం ద్వారా తయారు చేస్తున్నారు. మోలిక్యుల్ స్వరూపం మారుకుండా ప్రక్రియను శ్రీఘ్రతరం చేయగల రసాయన పదార్థాలు, వేడి పీడనం ద్వారా మోలిక్యుల్స్ సూక్ష్మకణాలుగా గుట్టలు గుట్టలుగా పొడవు పాటి గొలుసు కట్టుగా ఏర్పడుతవి. వీటిని వేడిలో ప్రిసెస్ చేయగా అవి చిన్న పెళ్లలుగా రియారయ్యేవి. వాటినే మోల్డింగ్ పొడకు అంటారు. ప్లాస్టిక్ వస్తువులు ఉత్పత్తి చేసే సాధారణ పదార్థాలలో ఇదొకటి. బాగ్స్,

పెట్రోలియం నుండి వుట్టిన ఈ ముడి పెళ్లలనుంచే గృహోపకరణాలు, అటవస్తువులు, ఫోనోగ్రాఫ్ రికార్డ్స్, యంత్ర విభాగాలు, ఇంకా అనేక రకాల వస్తువులు తయారౌతున్నవి.

మంచి సొగసైన, ఉపయోగకరమైన ప్లాస్టిక్ లలో ఒకటి యాక్రిలిక్ రెసిన్. ఇది పరిశుద్ధంగా గ్లాసువలె ఉంటుంది. కళ్లద్దాలకు ప్లాస్టిక్కుల ఉపయోగం పెరిగిపోయింది. ముఖ్యంగా పిల్లలకు ఇవి ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతున్నవి. గనులలో పని చేసేవారికి గ్లాసులు, నేత్ర కవచాలు, రెండు అవసరం.

సెల్యులోజ్ ప్లాస్టిక్ లలో ప్రశస్తమైనది. సెలోఫేన్ అనే పల్పుని ఫిలిమ్. 1924 లో జాక్వెస్ ఎడ్. బ్రాండెన్ బెర్గర్ అనే ఒక స్విట్జర్లాండ్ వాసి దగ్గర దీని పేటెంటును కొని అమెరికాలో తొలి సారిగా దీన్ని తయారుచేయటం జరిగింది.

అమెరికా పాకేటింగ్, క్రియ పద్ధతుల మీద ప్లాస్టిక్ ఫిలిముల ప్రభావం అపారంగా ఉన్నది. ఆహార పదార్థాలు చెడిపోకుండా పాకేజీ చేయటానికి ఇవి వీలు కల్పించింది.

నైలాన్, రేయన్ వంటి సింథటిక్ రబ్బరు నూలు, వస్త్రాలు ఉత్పత్తిచేయటం ద్వారా సాంప్రదాయిక పదార్థాలను ఉపయోగించటంలో ప్లాస్టిక్ పరిశ్రమ గొప్ప విప్లవం తీసుకొచ్చింది. భవిష్యత్తుకు అపార అవకాశాలను కల్పిస్తున్నది. అందుకే ఇది ప్లాస్టిక్ యుగం అనవచ్చును.

జ్యోతిష తి

మూలం :

అనుసరణ :

శ్రీ జయశంకర ప్రసాద .

శ్రీ కొంపెల్ల సోమేశ్వరశర్మ.

గాఢతమః పరివృతమైన నికాదేవి మృదయ పూన నక్షత్రకణాలు మిలమిల మెరుస్తున్నాయి. కాంతిమండలాన్ని కప్పుజూచే చీకటి తెరలను నక్షత్రకాంతులు భేదించుకొని వస్తున్నాయి. అందు వల్లే కాబోలు ఆకాశంక్రింద ఆవరణఅంతా చిద్రమైంది.

హిమవత్సర్యత శ్రేణులనుభ్య నొక చిన్నతొయ శైలసంకులమైన ఆవస్య ప్రదేశంలో వనస్పతులూ గడ్డిమొక్కలూ గుబురుగా పెరిగిఉన్నాయి. వసంత వన్యలతలు నలువైపులా ఆవరించినాయి. అత్యున్నత ప్రదేశంతో ఆతొయ ప్రకృతి పటానికొక సజీవ చిత్రమై భాసించింది.

ఆ పర్వతమార్గాలూ పలుచని కంబళమును కప్పుకొని పయనించుచున్న దొక బాలిక. విరాట్ హిమగిరిమెడలాని ముగ్ధశిశువు క్రిడలను విడం చిస్తున్నాయామె నడకలు. నడకలూ నామె ముంగు రలు చెల్లాచెదరొతున్నాయి. తన ముద్దుబిడ్డ క్రిడి మాస్తూంటే - గాఢచుపు పిల్లనున్న హిమవత్సర్యత మామెను ముద్దుపెట్టుకొనలేకపోయింది. స్వల్పమైన ఆ ప్రదేశమమె గమన సౌందర్యంతో ప్రకాశమును మైంది. ఆమెమనస్సులో స్వచ్ఛశీతల సోతమేదో ఏకాగ్రంగా ప్రవహిస్తోంది. ఆమెకూడా ఏకాగ్ర తతో దేనికోసమూ వెదకుతోంది.

వెదకి వెదకి ఆమె అలసింది. అశ్వేషించిన వస్తువు కనిపించలేదు. కోలుపోయిన వస్తువును దేనినో వెదకు కొంటున్నట్టుమె తీవ్రంగా అశ్వేషిస్తూ ఆమె తనను తానే కోల్పోయింది కాబోలు - చారిత్రప్పి ఎక్కడికో అజ్ఞాత ప్రదేశానికి వెళ్ళిపోతోంది.

ఎదుట నికాదేవి నికృతలను భంగపరుస్తూ నెల యేరు కలవరంచేస్తోంది. అజ్ఞాత ప్రదేశంలో భయ భీతయై - స్వబుర్రాలై నిలచినదామె. నికాదేవి గంభీర స్వయాపంతో ఆమెను భయవిహ్వలతకులాను చేస్తోంది. మాతాళతో ఆమె ఒకరాతిబండమైన కూల బడింది.

కొన్ని క్షణాలూ నామెగుండె దిటవు తెచ్చుకొని

అంధకార సముద్రంలో సంగమిస్తున్న నెలయేటివైపు చూస్తూ విశ్రమించింది. వైనున్న తారాగణాల ప్రకాశమూ - క్రిందప్రవహించే నెలయేటి మురుర ధ్వనులూ ఆమెకోదో అశ్వేషణలూ సాయపడి నూచన రీయజాలకపోయితాయి. ప్రకృతి మానంప హించినందున ఆమె తనకోరిక యేదో ప్రకృతికి తెలుపజాలకపోయింది. ప్రకృతియొక్క మా సంకే తాలనూ అర్థం చేసికొనలేకపోయింది.

ఆకస్మాత్తుగ ఎవ్వరో ఆమెను వెన్నుచరచేరు. వెనువెంటనే కంపిత స్వరంతో ప్రశ్నించిన దామె.

“ఎ...వ...రు?”

“అది నేను నేనువలసినప్రశ్న - ఈనిరస నిశీ ధంతో - క్యారజంతువులు విచ్చలవిడిగా తిరుగాడే సమయానదుర్మార్గలూ-సంఘద్రోహులూ దొంగలూ స్వేచ్ఛగ సంచరించేవేళలూ - నీవు...ఇక్కడి కొందు కొచ్చేవు?” అని ప్రశ్నించే దామెనొక యువకుడు.

■ ముకుమారికి క్యూరమృగాలూ, సంఘ ద్రోహులూ, చోరలూ తలపునకురాగానే మృదయం కపించింది. గుండె బిగబట్టుకొని ఆమె ప్రశ్నతర్ర మొసగింది.

“అశ్వంతాడకక్క మైన వస్తువు నొక దాన్ని సాధించడానికి ఒంటరిగా బయలుదేరెను - నాయీ ప్రయత్నంతో ఎన్నిప్రమాదాలు వచ్చినా సరే జంకను. కాని...నీవెవ్వరవు?”

“నేనా? ఒక సాహసికుడను...”

“సాహసికులూ, సంఘద్రోహులూ దమ్యులూ కడకిక్కడున్న వన్యమృగాలూకూడా కలుపుకొని ఎవ్వరున్నాసరే - ఈక్షణంలో నేనుచెప్పినట్లుచేసి తిరాలి...”

“ఆ! అల్లాగా? నిజమైన సాహసికవు ఏవే నుందరీ! ఇంతమా సీకేంకాబారి? తర్వాత - నీవే రేమిటి? చెప్పు?”

“నాపేగా? వనలత, కాబాలింది వనలత?”

“ఒక్కో వనరాజు కూతురునా నీవు? ■ ముసలి గ్రుడ్డి, వనరాజపుత్రికా నీవు?”

“అవును”

“సదా_నాకు హానితలపోయడమే ధ్యానంగా పెట్టుకొనే వనరాజుకూతురణ్ణా నీవు?”

“అయిన నీకుచేసినహాని ఏదో నాకేంతెలియదు. ఇంతకు నీవిప్పుడు నామాట మన్నిస్తావాలేదా?”

“ఈ క్షణంనుండి నేను నీకర్థంత విశ్వసనీయుడనైన అనుచున్నాను. ఏం కావాలో చెప్పు—”

“జ్యోతిష్మతి’ కావాలి. ■ వనమూలికతోనే నాన్నగారి అంధత్వం అంతమొందుతుంది.”

“సరే వెదకుదాంపద,” అంటూ సాహసీకుడామెచెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

ఇరువురూ శైలవనంలోనికి చరచరా చొచ్చుకుపోయారు. పాపాఘాతాలతో వారి పాదాలనుండి రక్తం ప్రవించింది.

ఇక్కడూ వడివడిగా నడుస్తున్నారు.

“అగు, చూడు - కనిపించేదేమిటో చూడు” అన్నాడు సాహసీకుడు.

కృష్ణుల మేఘాచ్ఛన్నమై - తృణసంకులమైన శైలమంటపం మధ్యన ‘హిరణ్యలత’ నక్షత్రకాంతులతో ప్రకాశిస్తున్న పుష్పాలతో విరాజిల్లుతోంది. మందహాసాలతో హిరణ్యలతాంతిస్తూ వింపిస్తున్నాయి. రాత్రి నాలవయ్యాను. చతుర్దిశ చంద్రుడు క్షీణకాంతులతో మందహాసం చేస్తున్నాడు. ప్రాగ్దిశలో ప్రకృతి స్వప్న ముకుళితనేత్రాలను బద్ధకింపాలెంచి - చూడడానికి యత్నిస్తోంది.

‘వనలత’ ముఖం వికసించింది. బంగారు పూవుల తీవను చూడగనే ఆమె మృదయం ఆనందంలో తన్మయతనొంది నర్తనంచేసింది.

“శి_సాహసీక శోమణీ! ఇదే నాక్కా-కాల్సిన - నేను కోరినట్టి ‘జ్యోతిష్మతి’ - ధన్యురాలను”

విజయోత్సాహంతో - తానిచ్చినమాట సఫలమైనందుకు సంతసించేడు సాహసీకుడు. ఇక జ్యోతిష్మతిని తొడబెడకడం మాత్రమే మిగిలింది. సాహసీకుని కదలికపాటి పని? తక్షణం జ్యోతిష్మతినిపెరకి తీసుకురావడానికి బయల్దేరేడతడు.

“అగు - ఒక్కసంగతి నీకు వివరించాలి” అన్నది వనలత

“ఏమిటని?”

“నీవెప్పుడైనా ఎవరినైనా, ప్రేమించి ఉన్నావా?”

“అయితే...?”

“ప్రేమించిన వ్యక్తినుండి ప్రతిఫలంకోరని నిష్కామ ప్రేమయేనా నీది?”

“పుణ్యధరితం లభించినప్పుడు అనుభవించకుండా నిరాకరించడం పాపమే ఔతుండేకాదా నుండరీ?”

“అసలు నీవెన్నెనా ప్రేమించేవా? నూటిగా చెప్పు.”

“ఏం? అయితే ని...న్నే...ప్రేమించేను.” అంటూ యువకుడు ముందున కడుగుచేసి ఆమెను సమీపించేడు.

“ఐతేవిను. ఎవరైతే రాత్రి నాలుకాములూ నిశ్చల మనస్సుతో ప్రియులను ధ్యానిస్తారో వారే జ్యోతిష్మతిని స్పృశించాలి. అన్యలు స్పృశించరాదు. ఈ వన్యప్రాంతాలలోని పవిత్రప్రేమికులు మాత్రమే ‘జ్యోతిష్మతి’ని స్పృశిస్తారు. అట్టి ప్రణయ సమాధివారికి చిరాభ్యస్తం గనుకవారే జ్యోతిష్మతిని తెస్తారు. అలాగెన్నేనే దానిగుణం నిండు పెన్నెల రాత్రులలో ప్రియులకై వేదననుభవించని వారా మూలికను ముట్టుకోరాదు.”

వనలతచెప్పిన ఈ మాటలను వివకుండానే కత్తిపిడిని గట్టిగాపట్టుకొని వనస్పతివైపునకు పురోగమించేడు సాహసీక యువకుడు.

ఆమె గొంతు చింతమోని ఆరచింది.

“అగు...కన్యపడి కనుక్కొన్నాం. దానిని మాత్రం ముట్టుకోకు వద్దు...ఆహ్...నాన్నగారి కండ్లు.”

సాహసీకుడు జ్యోతిష్మతిని స్పృశించలేదు. కాని పొడుగాటి ఆతనినీడలు జ్యోతిష్మతిపైబడి ఆమూలికమైన ప్రసరిస్తున్న చంద్రకాంతులను నిరోధించేయి.

వనస్పతి ఒక్క దీర్ఘ నిశ్వాసంతో వైరన్యాన్ని కోల్పోయింది. ఆ వనస్పతి లతలనానుకొని విద్యుత్కాంతులను విరజిమ్ముతున్న మెరపుపుష్పాలు మేఘాలల్లా లీ_మైపోయేయి. చంద్రభగవానుడు మెల్లగా పశ్చిమ శైలమాలల్లా దిగజారి కృంగిపోయేడు.

యుం యూమారుతా ఘాతాలవల్ల కొట్టుకుపోయిన వన్యలతవలె ‘వనంత’ శైల నాలింగన మొనర్చుకొంది.

సాహసీక యువకుని ముఖమండలాన్ని అంధకార తిరంగాలు చుట్టుముట్టేయి.

శ్రీ రామ కర్ణామృతము

(ఆంధ్రానువాదము)

తృతీయాశ్వాసము

శ్రీ కల్లూరి అచ్యుతలరావు

(గతసంచిక తరువాయి)

గీ॥

హరి హయ స్వాంత మందా విర్భవంబామై
ఘోరభయంబొండు, తోరముగను
సప్తలోకములందు శబ్దంబు వ్యాపించి
వణకుంబుట్టించె నవ్యాజముగను
సప్తసముద్రముల్ - స్తంభించె; పాతాళ
లోక నివాసులు - వ్యాకులమునఁ
గలఁగఁ జొచ్చిరి; సప్తకుల పర్వతంబులు
కదలి యల్లాడె, నక్కజముగాగ

రామ! నీ బాహుబలమున బ్రద్దలైన
హరుని కోదండమునఁ బుట్టి నట్టి తీక్ష
మైన శబ్దంబుచే, నింతలైన వింత
లుడయమయ్యెను; శ్రీరామ! నడయఁ
గనుమ!

గీ॥

బ్రహ్మాండ భాండంబు - బ్రద్దలైపోయెను
ఖండంబులై పోయె గగన వీధి
ఆది కేషుండు, భయమంది నడంకెను
అల్లకల్లోలమై, యాడెవనధి
దిక్పతుల్ క్షోభించి, దిశలను వీడిరి
కులపర్వతంబులు గ్రుంగెభువిని
చుక్కలన్నియు రాలె జూర్ణ మూర్ణంబులై
గ్రహము లన్నియుఁడను గతులఁడపై

శ్రీ రమేశ! నీకోదండ నారి యొక్క
ధ్వని, దశాశలఁ నిండి, విధ్వంసకాండ

జరిపె నీరీతి, శ్రీరామ చంద్ర! శాంత
మూర్తిని ధరించి, కాపుమాభువనములను

౬౦

సత్య మూర్తివి! చండ ప్రచండమైన
నిండు కోదండమును దాల్చి, నిత్యజయము
గొన్నవాడవు; భూమాత పున్నెమెంతో!
పూర్వ రామావతారంబు బొందినావు!
ఇంద్రుఁడాది, దేవతలతోనెపుకుసేవఁ
గొనుచు నున్నావు; రామ! మా కొలము

దైవ

తమపు సేవ! నీధ్యానంబె, తపను మాకు;
దండములఁగొను మయ్య! కోదండపాద!

౬౧

మందారముల తోటయందుండు, చంద్ర
కాం

త గృహంబు, దానియంతరము నందు
బంగారు పీఠంబు రంగారు; దానిపై
సీతాసమేతుడై - శ్రీ శుభాంగ!
కూర్చున్నవాడవు; కొలువగా భరత ల
క్ష్మణులు మారుతియును-మమతతోడ
ఇందీ వరశ్యామ! ఇనకుల భూషణ!
శ్రీరామ చంద్రమా! కేషశాయి!

నీలమేఘశ్యామ! వరద! నిత్యమంద
హాస భూషితవదన! జోహారునీకు!
నాదు తాపత్రయంబుఁ బోనాడఁజేసి
చిత్తశాంతిఁ జేకూర్చుమా! శ్రీరమేశ!

౬౨

రత్నకంకణహస్త! రామచంద్రప్రభా!
మందారవనములో, సుందరాంగి
భూజాతయొడలిపై - పులకాంకురములంకు
రింప నామెను కాగిలించినావు
మణిపాదుకాద్యుతి మహిమతో నీ పాద
నఖములు గాంతితో నాట్యచూడె;
నట్టి పాదములతో - యానంద రూపుడై
సంచారమును సల్పు సార్వభౌమ!

రామచంద్ర! దయాసాంద్ర! రక్తితోడ
దర్శనంబిమ్ము; శ్రీవాక్సుభారసమ్ము
కొంత నాపై నజిల్కమ్ము; శాంతమిమ్ము!
అచ్యుతానంద! శ్రీరామ! హరి! ముకుంద!

౬౩

సీతాకుచద్వంద్వ సీమలో శ్రీరామ!
సతము, సీహస్తముల్ - సంచరించు,
భూజాత ముఖపద్మమును, నీదు కెమ్మోవి
భృంగంబు తమిని - చుంబించుచుండు
కంకణ ధ్వనులతో - 'నాంకార' శబ్దంబు
హెచ్చుప్రతిధ్వని నిచ్చుచుండు,
రామచంద్రుండ! శరత్కాల చంద్రిక
బురుడించు సేనవృత్తులు పుణ్యపురుష!

రామ! తారక మంత్రమై - రక్తితోడ
జెలంగ నీ ముద్దు నామంబు; చిత్త శుద్ధి
నిన్ను నేవించు భక్తుల కెన్నడని
భయము గల్గునే శ్రీరామ! భద్రమూర్తి

౬౪

భరతశత్రుఘ్నులు - భక్తితో నేవింప
లక్ష్మణుండు, గరంబురక్తిగొలువ
నీలి, నలాంగదుల్ - నిష్క్రమింపుచు
నుండ

రావణానుజాడు, గరములు మోడ,
సుగ్రీవుండనయంబు - జోహారుల్పింప
శ్రీ భరద్వాజు లాశీర్వదింప
గాఢేయుడు, వశిష్టగాతమ మునివరుల్
నిను సదాప్రార్థింప - నెమ్మితోడ
రామ! సీతాసమేతుడై - రక్తిచలంగ
అమర సామ్రాజ్య పీఠస్థుడైన తరుణ
మందు, నన్నొకింతగఁ జిత్తమందుండలచి
ననుఁ గృతార్థుని నల్పమానాగశయన!

౬౫

ఛత్రచామరములు - సామిత్రి సోదరుల్
బట్టి శుశూషలు - భక్తిసలుప
సామీరియును, విభీషణుడు, సుగ్రీవ్వన
లాంగదాదులు, సేవలందజేయ
డా తోడపైనున్న - సీతామహాదేవి
గౌరవించుచు, సహకారమొసంగి
జ్ఞానముద్రికను, హస్తంబునఁ ధరించి
పరతత్వ బోధల బరగఁదెల్పి
నవ్య సామ్రాజ్యసింహాసనమున, ముదముఁ
జెలంగ వసియించియున్నావు; శ్రీ సమేత!
వరద! శ్రీరామచంద్ర! నాపైయొకింత
కరుణఁగల్గి రక్షింపుము; శరణ! శరణ!
(నశేషము)

కడుపునొప్పి, నోట నీరూతుట,
త్రేపులు, వాంతులు, మలబద్ధకము
లాంటి అశర్ల లక్షణములకు

కేసరి గారి

ఆదిత్య లవణము

దివ్య ఔషధము

జల ద. 1-75 స.పై.

కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

మద్రాసు 14.

బొమ్మ - బొరుసు

శ్రీ నాయుడు వెంకట సీతారామమూర్తి

—(౦)—

నిర్మల నవ్వింది.
అ నవ్వులో ఎంతో ఆకర్షణ ఉంది.
అ నవ్వులో ఎంతో అంతరార్థం ఉంది.
“ఎందుకు నవ్వుకున్నావ్?”
ప్రకాశరావు ప్రశ్నించేడు.
నిర్మల సమాధానం యివ్వలేదు
మళ్ళీ నవ్వింది.
విరగబడి నవ్వింది.
“మరి గాని పోయిందా?”
“అది కాదండీ?”
“ఏది కాదు?”
“నేను చెప్పను”
“పోనీ మా నెయ్యి”
నిర్మలముఖం చిన్నబోయింది.
ఉత్సాహం దిగబారిపోయింది.
“రిక్కముఖం వేళావేం?”
ఓ దార్యబోతున్నాడు ప్రకాశరావు
“చెప్పిద్దన్నారగా”
“పోనీ చెప్పయాద్దాం”
చెవిలో ఏదో చెప్పింది నిర్మల
అయితే మా నవ్వాగలేదు
నిర్మలకూడా నవ్వింది.
“అదా సంగతి?”
“మరేమిటనుకున్నార?”
“అబ్బాయా? అమ్మాయా?”
“సీమ! నాకేం తెలుసు!”
“పోనీ నీకెవరు కావాలో చెప్పు”
“అమ్మాయి కావాలి.
మరి మీలో?”
“నాకు అబ్బాయి కావాలి”
“ఊహూ! అమ్మాయి”
“ఊహూ! అబ్బాయి”
“నాకు అమ్మాయే కావాలి”
“అమ్మాయి అయితే కట్నాలిచ్చుకోవాలి”
“పంకట్ననిచ్చేధం వచ్చిందిగా”
“నాకు అబ్బాయే కావాలి”

“అబ్బాయి అయితే చదివించుకోవద్దా!”
“అయినా పర్వాలేదు”
“నాకు వద్దు”
:“పోనీలాటరీ వేద్దాం”
“సరే”
“బామ్మ అబ్బాయి
బొరుసు అమ్మాయి
నీకేం కావాలి?”
“బొరుసు”
“కాదు. బామ్మే పడింది”
“అమ్మా! మోసంచేశారు”
“నేనా?”
“అవును. మీకే!”
“పోనీ మళ్ళీ వేద్దాం”
“సరే. ఈసారి జాగ్రత్తగా చూడాలి”
“బామ్మా! బొరుసా!”
“బొరుసు”
“అబ్బో! బొరుసే పడింది”
“నేనే నెక్కు”
“మొదట నేనూ నెక్కును”
“అది లెఖకాదు”
“యిదీ లెఖకాదు”
“నే నొప్పుకోను”
“మరి సారి వేద్దాం”
“ఊహూ”
“మరేమీ చూడుసార్లు”
“సరే. మీయివ్వు”
నిర్మలకు నీరసం వచ్చింది
యిప్పుడు మాట్లాడలేకపోయింది.
II
“భోజనం తయారయిందా?”
ప్రకాశరావు అడిగేడు.
“లేదండీ?”
“మరి అన్నీనుకు వేళవుతోంది”
“చాలా నీరసంగా ఉందండీ?”
“పనిమనిషి ఏమైంది?”

“ఈరోజు రాత్రేడు”

“నంటపనులు చెయ్యద్దని చెప్పలేదా!”

“మరి ఎట్లాగ”

“హానీ నువ్వోపనిచెయ్యి”

“ఏమిటది?”

“పుట్టింటికి వెళ్లు”

“మరి మీతో?”

“నన్ను కూడా నీతో రమ్మన్నావా?”

“అది కాదండీ? మీకు

భోజన సదుపాయం ఉండడమేనని”

“హోటల్ లో తింటాను”

“అలాగ్గం పాడవుతుంది”

“పర్వాలేదు”

“సరే కానీ”

“మరేమిటి?”

“రాత్రిళ్లు యిల్లు కదట్రాకదా!”

“నుంచి అనుమానమే”

నిర్మల పుట్టింటికి వెళ్ళింది.

ప్రకాశరావుకి ఒంటరి జీవితం

హోటల్ లో భోజనం

గడవని రోజులు

గడ్డురోజులు

కాలచక్రం గిర్రున తిరిగింది.

నవమసాలూ నిండేయి

నిర్మలకు కవల పిల్లలు.

ఒక అబ్బాయి. ఒక అమ్మాయి

యిద్దరినీ ఎత్తుకుంది.

యింటికి చక్కావచ్చింది.

ప్రకాశరావు నవ్వేడు

నిర్మలా నవ్వింది

ఆయన అబ్బాయిని ఎత్తుకున్నాడు

అవిడ అమ్మాయిని ఎత్తుకుంది.

“యితరూ ఎవరిపంతుం నెగ్గినట్టు!”

“నాపంతుం నెగ్గింది”

ధైర్యంగా అంది నిర్మల

“నాపంతుమూ నెగ్గింది

నీకు అడపిల్ల కావాలిగా

నువ్వే పెంచి పెళ్లి చేసుకో..

నాకు అబ్బాయి కావాలి

నేనే కష్టపడి చదివించుకుంటాను”

“అయితే మీకూ మాకూ మాటలేవు”

“ఏం!”

“యికమిదట మీరూ, అబ్బాయి వేరు

నేనూ అమ్మాయి వేరు”

ప్రకాశరావు నోట్స్

పచ్చివెలక్కాయ పడినట్టయింది

నిర్మల నవ్వింది

ఆయనా నవ్వేడు.

మెదడును చల్లబరచి

శిరోజములను నల్లబరచి

కుదుళ్లను పదిలము చేయునది

కే స రి గా రి

భృంగ మ ల క తైల ము

వెల డ. 2

కేసరి కుటీరం వైవేటు లిమిటెడ్

రాయపేట, మద్రాసు 14.

స్త్రీలు - పొదుపు ఉద్యమాలు

శ్రీమతి చిల్లా కమలాదేవి

నేను చెప్పే విషయం హాబీ అనండి, వృత్తివిద్య అనండి, కుటీరపరిశ్రమ అనండి, ఏమైనా అనండి, నేటికాలంలో పరిశ్రమలను వృద్ధి చేయటం ఎంతో అవసరం. కాలం క్షణక్షణానికి నవ్యపథం త్రొక్కుతూండటం మనమంతా చూస్తూనే ఉన్నాము. అందులో ఈరోజున్న ఫాషన్ రేపటికి ఎట్లా మారుతుందో ఎవరికి తెలియదు. దీనికంతా కారణం మనపురోభివృద్ధి! ఆ పురోభివృద్ధితో పాటు మన ఆదాయం పెరిగితే పేచేలేదు. కనుక స్త్రీ అయిన - ప్రతివారికి మధ్యాహ్నము పూట ముసూరు మూడుగంటలు విశ్రాంతి దొరుగుతుంది. ఒక గంట విశ్రాంతికి పోయినా తక్కిన రెండుగంటలు తోచటంలేదని వృధాగా గడుపుతాము. ఆ రెండుగంటల్లో ఏదైనా కుటుంబ ఆదాయం పెంచుకోవటానికి హాయిగా కృషిచేసుకోవచ్చు. ఆ కృషి ఏదైనా కానీయండి - ఎవరి యిష్టమొచ్చినట్లు వాళ్ళు చేసుకుంటానికి దేశంలో ఎన్నో ఉన్నవి. ఎటువంటి కష్టమైనదైనా యిష్టపూర్తిగా చేసే పని కష్టమనిపించదు. కనుక మనం మనకు ఉత్సాహమైనదేదో ముందుగా నిర్ణయించుకోవాలి. అది మనకాలానికి వీలుగా ఉండేదిగా చూచుకొని పూనుకోవాలి.

ఈ ఆచారం యిప్పుడిప్పుడు ఆనుకుంటు

వెలిసేదిగాదు. ఇది అనాదికాలంనుంచి మనలో పాటు వస్తూనే ఉన్నది. అప్పటి వారు యింట్లో పనులు ముగించుకోగానే నూలువడకటమో, నారపేనటమో, పిడకలు చేయటమో, ఏదో కృషిచేస్తుంటారు. యిప్పుడు చూడండి. నూలువడికి సాలెవానిచేత నేయించుకుంటే, మనకు సంవత్సరమునకు సరిపోయే బట్ట సగం ధర కేగిడుతుంది. నార పేని మనమంచాలకు అల్లుతారు. తరువాత మనం హీనంగా చూచేపిడకలు వంటచెరుకుగా ఎంతగానో ఉపయోపడుతుంది. యిలా చేయటంవల్ల ఎంత ఆదాయమో! చూడండి. కాని కాలం మారింది. యిటువంటి పనులుగాక పోతే మనకు తృప్తిగా చేసుకునే పనులు ఎన్నిలేవు!

యింతకృషి చేసినా మనం ఖర్చుచేసేది పరిమితంగా చేసుకోటం ఎంతో అవసరం. బాగా ఆలోచించండి. కుటుంబంయొక్క పురోభివృద్ధి ఎవరిమీద ఆధారపడుతుంది. గృహలక్ష్మీమీదే! మగవాడు సంపాదించుకొనివస్తాడు. కొందరు సంపాదనకొద్ది అయినా అందులోనే కుటుంబంజరువుకొని యింకామిగులుజూపుతారు. అటువంటి సంసారాలు ఎంతో ఆడంబరముగా ఉంటుంది. ఈ విధంగా కుటుంబాన్ని చేసుకొనేదాన్నే పొదుపు అంటారు. ఈ పొదుపు

వల్లభావిజీవితం ఎంతో హాయిగా ఉంటుంది. మానవుడు ఎప్పుడూ ఒకే విధంగా నుండలేడు. వార్ధక్యమురాగానే సంపాదన తగ్గుతుంది. ఆ సమయమునకు యిది మనకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. మన గవర్నమెంటువారు పొదుపు ఉద్యమాలు ప్రారంభించి సంఘానికి ఎంతో కృషిచేయుచున్నారు.

కొందరు ప్రశ్న వేయవచ్చు. చేసేపని ఆ సత్తిగానే ఉంది. చేసేపని గౌరవహీనంగా ఉంటే ఎట్లా చేస్తామని? మానవులకు ఆత్మాభిమానాన్ని కాపాడుకోటం కన్న వేరే ముఖ్యమైనది లేదు. గౌరవానికి భంగం వాటిల్లకుండా చేసుకునే పనులు లోకంలో ఎన్ని లేవు? అందరికీ అందు బాటులో ఉండేట్లుగా ప్రతిచోట గవర్నమెంటు వారు ఖాదీ పరిశ్రమలు నిర్మించారు. అందులో పని చేసేవారికి నూలు వడకటానికి రాట్నాలు, చిలువలు, మొదలగు పరికరములువారే యిస్తారు. మనం యింట్లోంచి కడలకుండానే ఏకులు యిచ్చి మన వడకిననూలు తీసుకొని పోతాడు. యిందులో కష్టమేముంది చెప్పండి!

మన రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో పరిశ్రమాభివృద్ధికి ముఖ్యస్థానమిచ్చాడు. కనుక మనం చేసే కృషికి గవర్నమెంటు సహాయం పొందటానికికూడా ఎంతో వీలుగా ఉంది. ఈ విధంగా కృషిచేయటం మన దేశంలోనేగాదు. ఉదాహరణకు జర్మని తీసుకుందాం! ప్రతియింట్లో ఎలెక్ట్రిక్ కర్మాగారం యుంటుంది. ఒక్కసైకిలు ఆకారాన్ని చేయాలంటే, ఒక్కొక్క యింటిలో ఒక్కొక్క భాగం తయారు

చేస్తారు. వీటినిన్నిటిని గవర్నమెంటు వారే లారీలమీద తీసుకొని పోతారు. కనుక మన దేశంలోనే గాకుండా విదేశాలలో కూడా ఈ విధంగానే స్త్రీ పురుషులు అనే బేధం లేకుండా కుటుంబాలను జరుపుకుంటారు.

నేటి కాలంలో మగవారు సంపాదించేది సంసారాలకు చాలటం దుర్లభం. మనం అందు బాటులోయున్న కాలాన్ని సద్వినియోగం చేసి కుటుంబ సహాయానికి చేయూతనివ్వటం ఎంతో అవసరం. భారత దేశం చేతి పనులుకు పుట్టినిల్లు. కనుక కుటుంబపురోభివృద్ధి దేశపురోభివృద్ధిని అందరు కృషిచేయాలి!

కేశరి గారి

శ్రీ ఫలాది పానకం

గర్భమునందు, నోటియందు మేహజబ్బులవల్ల, యితర కారణములవల్ల పుండగుట, చీము నెత్తురుతో మలము వెలువడుట, నీళ్ల విరేచనములను నివారించును. గ్రహిణిజబ్బులు, అతిసారము, కడుపునొప్పితో కూడిన జగట విరేచనములను నమ్మకముగా కుదుర్చును.

వెలదు. 1.60

కేసు కటికం ట్రైవ్ లిమిటెడ్

చుదాను - 14.

ఓ శారదా!

శ్రీ చెర్య అంజనేయశాస్త్రి

—(0)—

ఓహో శారదా!

ఓ మాతా శారదా!

ఓంకారంలో జన్మించిన - మా

తల్లీ శారదా!

కల్పవల్లీ శారదా!

నిన్నే నమ్మితిమే

నీ నీడను చేరితిమే

నకల శాస్త్రములు

సర్వ కళలతో

సరగున బ్రోవగడె ... ఓహో

వేదము పాడితివే

నాదము నీరూపే

వాణీ! వందనమే

శార్యాణీ దీవించవె ... ఓహో

విరిసే జాజలమే

ఆశాజ్యోతులమే

ఉన్నతకేశరి నిలయంలో

ఉదయంచే తొలికాంతులమే... ఓహో

అన్ని
నొప్పులకు

అమృతాంజనము

పాత్రుడు గారి

బాలసంజీవిని (Regd)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్లీప్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టరు పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్,

19, దక్షిణ మాడవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు-4. Phone 71354

కుంభకోణము బ్రాంచి : 7. సారంగపాణి కోవిల కూర్పువీధి.

అన్ని మందుల సాఫులలోను దొరకును.

న్యాయ మూర్తి

“ఇందు”

అది మొగల్ చక్రవర్తి జహంగీర్ పరిపాలనా కాలం. చక్రవర్తి భోగలాలనుడై, రాజ్య నిర్వహణ భారాన్ని పట్టపురాణి సూరజ్ హాన్ భుజస్కందాలనుంచేడు ... కాని చక్రవర్తియెంత భోగలాలనుడైనా, న్యాయ నిర్ణయాలు చెయ్యవలసినప్పుడు స్వయంగా పరిశీలించి నిర్ణయించేసేవాడు. సర్వకాల సర్వావస్థలలోనూ ప్రజలకు న్యాయం కల్పించడానికి అనువుగా తన ‘హజారము’ చాకిట ఒక పెద్ద గంటను వ్రేలాడదీసేడు. దానిపేరు న్యాయ ఘంట. న్యాయాన్ని కాంక్షించేవారు దాన్ని మ్రోగించిన తక్షణం చక్రవర్తి వచ్చి వారికి తగిన న్యాయాన్ని నిర్ణయించేసేవాడు.

అప్పుడే సూర్యుడుదయించాడు. బాల సూర్యుని అరుణకిరణాలు ప్రపంచాన్ని ప్రదీప్తం చేస్తున్నాయి. ప్రజలంతా తమ తమ కార్యాచరణలకు పోతున్నారు. అది మొగల్ చక్రవర్తి భవన ప్రాంగణం. ముందు కనుల పండువైన మనోహర ఉద్యానవనం ఉంది. కొంచెం ప్రక్కగా ఒక గున్న మామిడితోపు, దానికి మరికొస్త దూరంలో ఒక చెరువు ఉన్నాయి. ఆ చెరువులో చాకళ్లు తమతమ బట్టలను ఉతుకుతున్నారు.

పక్షుల కలకలరావాల్తోపాటు చాకళ్లు ఉతుకుతున్న బట్టల కలకల చప్పుడుకలిసి వాటి పాటకు లయలా వినిపిస్తోంది. మహారాణి సూరజ్ హాన్ అంతఃపుర మందిరంముందు నున్న వసారాలో నుండి ధనుర్విద్యనభ్యసిస్తోంది.

ఇంతలో మామిడితోపులోని పక్షుల కలకలారావం చెప్పుకోగింది. ధనుర్ధారియైన సూరజ్ హాన్ వంక చూచింది. ఒక డేగ రివుసవచ్చి మామిడి గున్నపై వాలింది. చిన్న పక్షులన్నీ భయంతో కలవరించాయి. అది చూచిన సూరజ్ హాన్ గురిచూచి డేగపై బాణంవదలింది. కాని డేగ తప్పించుకు ఎగిరి పోయింది. ఇంతలో దూరాన ఒక మనిషి ఆర్తనాదం వినిపించింది. చాకి రేపులోని బట్టలుతుకుతున్న శబ్దం ఒక్కసారి ఆగి పోయింది. సూరజ్ హాన్ పరిచారకుణ్ణి పిల్చి ఆ ఆర్తనాదం ఎవరిదో వివరాలు తెలుసుకు రమ్మని పంపింది.

జహంగీరప్పడే నిద్రనుంచి లేచాడు. న్యాయగంట గణగణ మ్రోగడంవిని ఆత్రుతతో న్యాయసభకు వచ్చాడు. సూరజ్ హాన్ కూడా అతని వెంటే సభకు వచ్చింది. జహంగీరిలా అన్నాడు.

“న్యాయగంట ఎవరు మ్రోగించాడు? వారికి జరిగిన అన్యాయమేమిటి?”

ఒక రజకకాంత ముందుకు వచ్చి ఇలా గన్నది. “ప్రభూ గంట నేను మ్రోగించాను. నాభర్తనెవరో బాణంతో కొట్టి చంపారు” అని తన భర్త శవాన్ని చూపించింది.

“బాణం యెటువైపునుంచి వచ్చింది?”
“అంత. పురం నుంచి”

జిహంగీర్ మార్జహాన్ వైపు చూచాడు. మార్జహాన్ తలవంచుకుంది. రాజు చాకలి పానికి తగిలిన బాణాన్ని పరీక్షించాడు. దానిపై ‘మార్జహాన్’ అను నాలుగక్షరాలు కనపించాయి. రాజు ఈ విధంగా తీర్పు చెప్పాడు.

“నీభర్తను మార్జహాన్ చంపి నిన్ను ఆమెకు కొంత భరణ మేర్పాటు చేసాడు.

నాథగా చేసింది. కాబట్టి నీవామె భర్తను ఈ బాణంతోనే చంపి ఆమెను అనాథగా చేయుము”

ఒక ధనస్సును తెప్పించి ఆమె చేతికిచ్చాడు. అప్పుడామె ఇలా అన్నది.

“ప్రభూ! లోకాని కాధారమైన మిమ్మల్ని చంపడం తెలివితక్కువతనం. మిమ్మల్ని చంపుతే ప్రజలకెంతో హాని కలుగుతుంది. రాణి తెలియక వేసిన బాణం వలన నా భర్త చనిపోయాడు. చచ్చిన వాడెలాగు బ్రతుకడు. వానికోసము మరొకని ప్రాణం తీయడమెందుకు. నేను మిమ్మల్ని చంపలేను. సన్నుతమించండి”

రాజు ఆమెమాటలకు సంతోషించి

సాహసవీరులు

శ్రీ కానాధిభట్ల వెంకటసుబ్బారావు

మృత్యువీర నగరాన్ని క్షేమేంద్రుడను రాజు పరిపాలించుచుండెను. ఆయన భార్య ముగ్ధుని పేరుకు తగిన నడవడికగలది. భర్తనే ప్రత్యక్ష దైవంగా భావించి ఆయనకు నేవలుచేస్తూ జీవితం భస్యంచేసుకొనేది. మహారాజుకూడా భార్య అనురాగాన్ని చూసి ఎంతగానో పొంగిపోయేవాడు. క్షేమేంద్రుడు ప్రజల కష్టాలను తన కష్టాలుగా ఎంచుకొని, వారికే కష్టం కలగకుండా జనరంజకంగా పాలించేవాడు. ప్రజలు తనను ఎంతమెచ్చుకుంటేనేం; భార్య తనయెడల ఎంత అనురాగం చూపితేనేం; మహారాజుకు మనశ్శాంతి అనేది లేకుండాపోయింది. ముగ్ధుని ఏటా కానుక. ప్రతిసారి మొగబిడ్డకలిగేవాడు. అయితేనేం? బిక్కబిడ్డకూడా బ్రతికలేదు. రాజుకు పట్టుకున్న విచారమలాయితే, తనకు వంశాంతరం లేకపోతే ఈ అనంతరం ఈ రాజ్యం దాయాదుల పాలయిపోతుంటేనని ఆయన విచారం. మహారాజే అంతవిచారంగా వున్నపుడు కడుపుకోతకు మహా

తాటి ఎంతటి దుఃఖంతో కుమిలిపోయేదో నేరే చెప్పనవసరంలేదు.

ఇలా వుండగా ఒకసారి ‘సత్యమహర్షి’ ఆరాజు ధానీ నగరంలోకి అడుగుబెట్టటం జరిగింది. మహర్షి సరా సరి రాజమందిరంలోకి వచ్చాడు. రాజదంపతులు మహర్షిని ఆశీకవిధాలుగా పూజించి తరిశ్చిపులనుచేపారు. మహర్షి కొంతసేపు వారి ముఖములపై పరికించిచూసి - “చంద్రకళా కొమలములై ప్రకాశింపవలసిన మీ వనిమములు యిలా ముకుళించుకుపోయినవేమి?” అని అడిగెడు.

అందుపై వారు “మహాత్మా! మాకు ప్రతి సంవత్సరము బిడ్డలు కలుగుచున్నారు. కాని పుట్టిన పడవలోజానే చనిపోవుచున్నారు. మేమేం పాపం చేశామని మాకిలాసంతానక్షయం కలుగుతుంది. మహాత్ములు! మీకు తెలియండిలేదు. కరుణించి మా సంతాన క్షయాన్ని అరికట్టి మాకువంశాంతరం

నిలిచేట్లు అనుగ్రహించవలసింది!” అని వేడుకున్నారు.

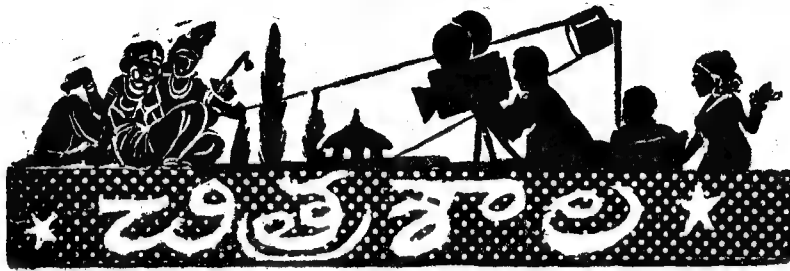
వారిమాటలు విని మహర్షి కొంతనేపు ఆలోచించి - “మీరు పూర్వజన్మలో చేసుకున్న పాపమే యీజన్మలో కూడా శత్రువై మీమ్ము పెంటాడుతూంది. నేను చెప్పినప్రకారం చేయండి. ఈలోక మొదలుగా మీరిద్దరూ ఒకపూట ఉపవాసముండి పార్వతీ పరమేశ్వరులను అర్చించండి. విరివిగా వేదప్రవాసీ కానికి అన్నదానంచేయండి. ఇలాచేయటంవల్ల మీ పూర్వజన్మపాపం తొలగిపోయి : కడుపుపండుకుంది,” అని చెప్పి వారిని ఆశీర్వదించి వెళ్లిపోయాడు.

తే మేంద్రుడు మహర్షి చెప్పినప్రకారం భార్యతో ఉపవాసాలుండి పార్వతీ పరమేశ్వరులను పూజింపసాగాడు. విరివిగా అన్నదానాలు ప్రారంభించాడు. ఇలాచేస్తూ తే మేంద్రుడు కొన్ని నెలల పర్యంతం గడిపాడు. కాని వీటివల్లయే కొంచెమైన ఫలితం కూడా కనిపించలేదు సరికదా క్రమంగా బొక్కసం భారీకావొచ్చింది. ఇంకోక విశేషమేమిటంటే ఈ అన్నదాన విషయం చాడకాడలా ప్రాచీనమైంది. ఇంకేముంది? ఇతర దేవాలనుండికూడా విరివిగా విచ్చగాళ్ళు రావారంభించారు. పట్టణమంతా విచ్చగాళ్ళ మయమైపోయింది. పైగా యీసలహా ఇచ్చిన మునికూడా విపులేడు. రాజుకు పిచ్చెత్తినట్లయింది. ఇదంతా చెప్పినవాడు వట్టిదొంగ ముని అనే అపోహ కలిగింది. అపోహ కలిగిమాత్రం చేయగలిగిందేముంది? మహారాజు మృదయంలో నాస్తికత విశేషంగాప్రాకింది. దానితో తాను పూజపునస్కారాలు మానివేయటమేకాకుండా నగరంలో ఈలోక నుండి ఎవరైనా దైవార్చన చేసినట్లయిన నూరు కొరడాదెబ్బలు కొట్టటమే కాకుండా నూరురోజులు కఠినజైలు శిక్ష విధింపబడుతుంది అని చాటింపింప చేశాడు. ఈరాజకాసనంవి ప్రతి ఒక్కడూ మాడిలిపోయాడు. అన్నదానాలు మానివేయగానే విచ్చగాళ్ళందరూ నెమ్మదిగా దూకుకున్నారు. రాజు ఇంత నిరంకుశుడుగా మారిపోయేసరికి ప్రజలలో ద్వేషం అసహ్యతా ప్రబలింది. దైవమీద కత్తికట్టటం ప్రమాదంఅని గుగులా మొచ్చురించింది. కాసనాన్ని వుపసంహరించుకొమ్మని బ్రతిమాలింది. కాని మహారాజు తన నిరంకుశత్వాన్ని వుపసంహరించుకోలేదు.

ఇంకేముంది? ఆలోచన మొదలుకొని ప్రజలు దైవదర్శనమే మానుకున్నారు. ఎవరైనా మూర్ఖులని పూజకోసం బయలుదేరితే రాజకాసనం ప్రకారం శిక్ష విధింపబడేది. ఈవిధంగా ఈయన నిరంకుశత్వానికి ప్రజలు అల్లాడిపోయేవారు. దేవాలయాలన్నీ పూజాపునస్కారం లేకుండా మూర్తిపడిపోయినయ్యే.

ఇది యిలావుండగా ఆ పట్టణంలో యశోధరుడనే బీదబ్రాహ్మణుడుండేవాడు. ఆతనిభార్య కీలవతి. వారికి లేకలేక కొడుకుకలిగాడు. కొడుకును అల్లారుమొద్దుగా పెంచుకుంటున్నారు. కాని ఇంతలో ఆ బాలుడికి జ్వరంకలిగింది. ఎంతమంది వైద్యులు చూచినా జ్వరం నయంకాలేదు సరికదా తీవ్రంగా పరిణమించసాగింది. ఆరాత్రి శివుడు వారికి కలలో కనపడి తనను అర్పించి ఆ తీర్థమును బాలుని నోటి యందుపోసిన బ్రతుకును అనిచెప్పి మాయమయ్యాడు. ఉరిక్కిపడి లేచిమాస్తే ఏముంది! అంతా నిర్మానుష్యంగావుంది. పాత్రాల్న ఈశ్వరుడే కలలో కనపడి చెప్పినందుకు వారెంతో సంతోషంతో పొంగిపోయారు. ఆ సంతోషంతో రాజకాసనాన్నికూడా లెక్కచెట్టక పూజాద్రవ్యములను తీసుకుని శివాలయమునకు వచ్చారు. అర్ధరాత్రి సమయం కానటంవల్ల నిర్మానుష్యంగావుంది. దేవాలయందగ్గర కాపలాపడుకున్న భటులుకూడా నిద్రపోయారు. ఇదేసమయంకదా అనియశోధరుడు నెమ్మదిగా భటునిబొడ్డోసుంచి తాళంచెవుల గుత్తిలాగి తలుపులు తెరిచాడు. పార్వతీ పరమేశ్వరులను మృదయపూర్వకంగా అర్పించి, అలవాటు ప్రకారం గంట గణగణ వాయించాడు. ఈ శబ్దానికి భటులు వ్రులికపడిలేచారు. తోపల యశోధరుడు పూజ చేస్తుండటం గమనించి గబగబా తోపలకుపోయి యశోధరుని ఆయన భార్యను బయటకు లాక్కొచ్చారు. “ఎంతపని చేశావురా! దొంగబాపదా! మాకన్న మలగంగానేమానీ శివాలయంలోకిదూరి పూజ ప్రారంభించావా! పద! రాజగారిదగ్గరకు” అని పెటరెక్కలు విరిచికట్టి రాజమందిరానికి లాక్కొచ్చారు.

(సకేషము)

స్వస్తిశ్రీవారి 'రేచుక్క పగటిచుక్క'

'రేచుక్క పగటిచుక్క' చిత్రము యావదాంధ్ర జేశముల ప్రదర్శించబడుతుంది. ఇందులో యస్. టి. రామారావు, యస్. వి. రంగారావు, రేలంగి, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, సి. యస్. ఆర్., నాగయ్య, పేకటి, జానకి, కన్నాంబ, గిరిజ మొదలగువారు నటించారు. దర్శకత్వము శ్రీ శే. కామేశ్వరరావు, నిర్మాత శ్రీ ఆనందస్వామి ద్రివిక్రమరావు.

కథ ఉత్సాహ ఉత్తేజములతో ఆసక్తికరమైన ఉత్తమమైనదయిన యీ చిత్రములోని దాస్యులు కథా గమనాన్ని గంటుబరచినవి. బ్రహ్మాండమైన నెట్టింగులతో ఆకర్షణీయంగా తయారుచేయాలనే దర్శకనిర్మాతల ఆసక్తికమవస్తున్నా పేర్కొనతగిన గొప్పతనం ఏమిలేకుండాపోయింది. రేచుక్క, పగటిచుక్కలుగా రంగారావు, రామారావుగారిని సమర్థంగా నటించారు. ముతలి భూమికను కన్నాంబ చక్కగా పిప్పించింది. రేలంగి హాస్యనటన బాగున్నది. సి. యస్. ఆర్. వీరరాఘవరాజుగా సహజమైన ధోరణిలో చాచుకవ్యంగా నటించాడు. జానకి, గిరిజ బాగానే నటించారు.

ఇందులోని కొన్ని సన్నివేశాలు, సందర్భాలు ఆనవసరంగా కనుపించినవి. సంగీతము సాధారణముగా నున్నది. ఈ చిత్రము సాంకేతికంగా ఉత్తమ స్థాయినందుకున్నది.

అన్యాయము, అక్రమము తాత్కాలిక విజయాలను సాధించినట్లైన, న్యాయం, ధర్మము అంటిను విజయానికి కారణము కాగలవనే విషయాన్ని ప్రబోధించేదగుటచే వినోదంతోబాటు నైతికపురోభివృద్ధిని ప్రోత్సహించగలదు.

చిత్రము మొదటి సగముకంటే రెండవ సగము బాగా రక్తికట్టింది.

నవక క్తి ఫిలింస్ వారి

'మాయింటి మహాలక్ష్మి'

నవక క్తి ఫిలింస్ వారు 'మాయింటి మహాలక్ష్మి' చిత్రమును సర్వాంగమందరముగా నిర్మించి విడుదల చేశారు.

వయసుమీరి మగవారు పెండిచేసుకుంటే ఎదుర్కునే సమస్యలు, అట్టి వివాహాలవల్ల కుటుంబాలలోని వ్యక్తుల మనస్తత్వం, ఆరోగ్యం, సవతి తల్లిగా స్త్రీ ఎదుర్కునే క్లిష్టమయస్యం, పరిణామాలు యీ చిత్రంలో బహుదక్కగా రూపొందించారు. కథ చాలపొందికగా నుండి గమనము సాఫీగా నుండింది.

ఇందులోని సంగీతము మనోజ్ఞంగా నుండింది. నృత్య సన్నివేశాలు చిత్రానికి రాణింపునిచ్చినవి. నటీనటులు చక్కగా నటించారు. మాటలు, పాటలు సందర్భావితంగాను, సాంపుగాను సమ కూరినవి. కుమారి జమున నటన పేర్కొనతగినదిగా నున్నది.

ఇందులో బాల్యముతోనే భర్తను కోల్పోయిన మగువ మనస్తత్వము, దాని ననుసరించిన పరిణామము నైతికబద్ధంగా మునుంగలిగా చేయడం ప్రజా జీవితంలో మార్గదర్శకం కావచ్చు.

తన లాటును గుర్తించుకుండా ఆధారంలేని అనుమానాలతో తొందరపడడంవల్ల ఏర్పడే పరిణామాలు సయితం ప్రేక్షకులలో ఆసక్తిని కలిగిస్తవి.

ఈ చిత్రం విజ్ఞానవివేచన కలుగజేయునది మాత్రమే కాక సాంకేతికంగా సయితం ఉత్తమ స్థాయినందుకున్నది. ఈ సందర్భమున నిర్మాతలు, దర్శకుడు శ్రీరామినీడు ఆభినందనీయులు.

ప్రజల విశేష ఆదరాభిమానములకు యీ చిత్రము పాత్రము కాగలదని గంటాపదంగా చెప్పవచ్చును.

—సి. సి. వున్నయ్య

అభినవాంధ్ర కాదంబరి : విద్యుత్కవిభూషణ విద్యాన్ వేదము వేంకటకృష్ణ శర్మగారు, ఉదయరంజని పబ్లిషర్స్, 60 సామిపిల్లెస్ట్రీటు, చూళ, మద్రాసు 7. వెల రూ. 1-50.

ఇది భుండిరాజుకవి రచించిన 'అభినవ కాదంబరి' సంస్కృత మూలమునకు ఆంధ్రానువాదము ఇంతకుముందీ గద్యకావ్యము తెలుగులోనికి అనేకులు అనువదించిరి; ఈ 'అభినవాంధ్ర కాదంబరి' బహు చక్కని సరళిలో యింపైన కవితగా రూపొందినది. మూలకవి హృదయమును అవిష్కరించుటలో కవి తమ పాండిత్య, కవితా ప్రజ్ఞావిశేషములను ప్రదర్శించిరని చెప్పవలెను. కళాకాల విద్యాధులకు పాఠ్యగ్రంథముగా నెన్నుకొనగినది,

లక్ష్మీ సరస్వతుల 'వాగ్యాదము' శ్రీ శిల్పాభిధానగాయికరెడ్డి, ప్రాప్తిస్థానము: శ్రీ శిల్ప రాజులు రెడ్డి సోదరులు, కళింగపట్టణం, శ్రీకాకుళంజిల్లా.

ధనమును లక్ష్మీదేవిగాను, విద్యను సరస్వతీదేవిగానుపోల్చి, లక్ష్మీసరస్వతులలో సరస్వతీ కటాక్షము ఉత్తమమైనదను నమ్మకముతోను కవి పద్యములుగా రచించి పొందుపరచిన పుస్తకము. అభ్యుదయ కవి యగుటచే యిందులో ఛందోవ్యాకరణ దోషములున్నను భవిష్యత్తులో సవరించుకొని పరిశ్రమతోకూడిన కృషితో ఉత్తమ కవితలన్నింటినీ ఆశిస్తున్నాము.

వరకట్నాలు ఎందుకు నిషేధించాలి? : శ్రీ తలగడదీవి శ్రీరామరావు. ప్రచురణ కర్తలు స్నేహలతా వరకట్న నిషేధ సంఘం, గాంధీనగరం, విజయవాడ 2.

వరకట్నాలను నిషేధించాలి అనే విషయమును నూత్నంలో మోక్షంలాగ సహేతుకంగా సమగ్రంగా చర్చించి కలిమిలేముల కఠీతంగా అందరు వరకట్నాలను యిచ్చిపుచ్చుకోవలెనను మానాలని రచయిత ప్రబోధించాడు. వరకట్నాలకు ఆరాటపడే వ్యక్తులు ఆత్మపరిశీలన చేసికొని విజ్ఞతతో సంఘపురోధివృద్ధికి తోడ్పడి స్వీయపురోధివృద్ధిని రూపొందించుకోవాలికి యీ పుస్తకం తోడ్పడుతుంది.

వరకట్నాలు నిషేధించండి : శ్రీ ప్రభాకర శ్రీకృష్ణభగవాన్, ప్రచురణకర్తలు : స్నేహలతా వరకట్న నిషేధసంఘము, గాంధీనగరం, విజయవాడ 2.

ఇందులో ప్రజలకు వరకట్నములు యిచ్చి పుచ్చుకోవలెనను గురించికలిగే సందేహాలకు సమాధానమిస్తూ వరకట్న నిషేధయ్యద్యమ విస్తరణ ఆవశ్యకత వివరించబడింది. సాంఘిక అభ్యుదయ కార్యక్రమమునకు దోహదించిన యీ సాహిత్యము ప్రజలు స్వీయ నుఖ సౌభాగ్యములకు వినియోగించుటలొరని ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ వేంకటేశ్వరాంధ్ర సుప్రభాతము : శ్రీ నేమాన వేంకట శోకేశ్వరశర్మ, ప్రకటనకర్త : శ్రీ ఆకుండి వేంకటేశ్వరశాస్త్రి, శ్రీ వేంకటేశ్వర తెలుగు ట్రైపు రైటింగ్ ఇన్ స్టిట్యూటు తణుకు, ప. గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ వేంకటేశ్వర సుప్రభాతగీతముకు మూలము శ్రీ కాంచీపుర నివాసియగు శ్రీ ప్రతివాదభయం కరాణ్ణన్నాచార్యులు రచించిన సంస్కృత శ్లోకములు ఇవి ప్రత్యక్ష దైవమగు తిరుపతి వేంకటేశ్వరుని మేలు కొలుపుకై యుద్దేశించబడినవి. శ్రీ వేంకట కోటేశ్వరశర్మగారు మూలములోని ఒక్కొక్క శ్లోకమున కొక్కొక్క కంఠముగ నిరువది పద్యములను రచించినారు. చాలవరకు మూలానుసరణముగా భావముల పొందిక, దేశీయత, పాలభ్యములు ఉట్టిపడుతూ రూపొందిన యిందలి పద్యములు పండిత పాదురులు పఠించి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామిని కీర్తించి, స్మరించి ధన్యులగుటకు తోడ్పడును.

భగవాన్ శివానంద (రెండవ సంపుటి): శ్రీ గోవిందరాజు, సత్యనారాయణ, దివ్యజీవన సంఘ అధ్యక్షుడు, రైలు పేట, గుంటూరు వెల రు. 1/-

ఇందులో శ్రీస్వామిశివానంద భగవానులు స్వయముగా ముక్తి మార్గములగు ధ్యానము, స్తోత్రములాంటి ఆమూల్య విషయములతోబాటు యిహంలో నుఖసౌభాగ్యముల సమకూర్పు మంత్రములను, వాని జపవిధాన ములను వివరించినారు. ఇందులో భగవానుల దివ్యసందేశమును, అనందగీత సయితము పొందుపరచబడినవి. ఇది ఆమూల్యమైన గ్రంథము. భక్తి విశ్వాసములతో ఆత్మపరమాత్మ విచారములపట్ల ఆసక్తిగలవారికి యీ గ్రంథము విశేషముగా తోడ్పడగలదు.

భక్తిగీతములు: శ్రీమతి యర్రగుంటల సీతాలక్ష్మమ్మ, C/o శ్రీ వై. సుబ్రహ్మణ్యం 2/128 రెండవనోడ్డు, జార్జి పేట, అనంతపురం. వెల 50 నయాపైసాలు.

ఇందలి పాటలు భగవన్నాను సంకీర్తనమున కుద్దేశించినవై నా అధునిక పాటల వరుసలలో ఆకర్షణీ యంగాను, ప్రతియుక్తులు పాడుట శుభుగానున్నవి. చక్కని సాహిత్యము. ప్రజలలో విశేషముగా ప్రచారమునకు రాగల పుస్తకము.

పొన్నలూరి బ్రదర్స్ వారి జానపద చిత్రం 'దైవబలం' జూలై మాసంలో విడుదలకు సిద్ధముగా నున్నది. ఇది సగానికిపైగా కలరుచిత్రం. ఇందులో యన్. టి. రామారావు, జయశ్రీ, గుమ్మడి, రేలంగి, రమణారెడ్డి, మాలతి, బాలాకుమారి మొదలగువారు నటించారు. కథ పొన్నలూరి బ్రదర్స్ వారి స్వంతం. పాటలను సముద్రాల, అనిసెట్టి, కొసరాజుగారలు వ్రాసారు. పంగితం ఆశ్వధామ. దర్శకత్వము శ్రీ వసంతకుమార రెడ్డి.

నాన్సు మద్రాసు ఆర్ట్స్ అకాడెమివారి అధ్యక్షమున భారతీయ నాట్యకుండలీవారు 17.5.59 న రాజా ఆణ్ణామలైవారులో "పరచిక్రయం" నాటకమును ప్రదర్శించారు. శ్రీ ఆయ్యగారి విశ్వేశ్వరగార్లు గారి పాటలు, మాటలు యీ నాటకమును రాణింపజేసినవి. మార్కండేయశర్మ, యం. రామనాథ శాస్త్రి, వంగర, ముప్పులు, యం. ఆర్. తిలక్, శ్రీమతి తిలకం, కుమారి రాధారాణి మొదలగువారలు నటించారు. నటీనటుల అనుభవప్రజ్ఞా విశేషములు నాటక ప్రదర్శనమును జయప్రదం చేసినవి. కుమారి రాధారాణి వేషం, పాత్రలు పాత్రోచితంగానున్నట్లయితే బాగుండెడిది.

అధ్యక్షతవహించిన శ్రీ జే. వి. సోమయాజులు, ఉపన్యసించిన శ్రీ ఆచంచల్ల రాజగోపాలరావు నటీనటుల నభినందించి ప్రశంసిస్తూ పూలమాలలు వేసిరి.

శ్రీ యం. ఆర్. తిలక్ గారికి నాటకకళపట్టగల ఆసక్తి అభిమానములు భారతీయ నాట్యకళా కుండలీ అభివృద్ధిని పోషింపించి, మద్రాసులో ఆదర్శనీయమైన కళా కేంద్రముగా రూపొందగలదని ఆశిస్తున్నాము.

ఆర్. సుబ్బరామశాస్త్రి

సంపాదకీయములు

ప్రణాళికల సాఫల్యానికి మార్గం

ప్రణాళికల సాఫల్యానికి అర్థికవనతులతోబాటు ప్రజాసహాయ సహకారములు అత్యవసరము. ఇందుకుగాను స్థానిక స్వచ్ఛంద సేవాసంస్థలను బలపరచడం అవసరమనే నూతన గమనించలేనిదైనా ప్రజాసహాయ సాధక బాధకాలు, నితిగతులను ఎప్పటికప్పుడు పారచూడవలసియున్నది.

ప్రజాసహాయ సహకారములు లభ్యము కావాలంటే అనుజలోనున్న ప్రణాళికలు తమ స్వీయ పురోభివృద్ధికి తోడ్పడగలవనే నమ్మకం ప్రజలకేర్పడాలి. ప్రజలయొక్క బరువు భారాలు, ఉన్న అవకాశములు గుర్తించబడి వారి కసంతృప్తికలుగకుండా సహాయ సహకారములు నేకరించబడాలి. ప్రజలు, ప్రభుత్వము ఒకటేభావం ఏర్పడి పరస్పర సహభూతి సద్భావములు పెంపొందుటవల్లనే ప్రణాళికలు మరుపుగా సాఫల్యము చెందగలవు.

గ్రామసమర్థతలో హరిజనులకు యిట్లు

హరిజనుల పురోభివృద్ధి నమసింది అమలుజరుగుతున్న సంక్షేమ కార్యకలాపాలవల్లనే నీది, ప్రజలలో మానసిక పరివర్తనద్వారానే నీది చాలి అందరికంటే మిన్నిగానో, సరిసమానంగానో అవకాశాలతో జీవయాత్రను అవకాశాలు ఏర్పడినవి. కుది, కృత్యాలతో నాగరికంగా జీవయాత్రచేస్తున్న హరిజనులకు సంఘంలో మనుపటి అవరోధాలు ఏర్పడకుండా పద్ధతులు మార్పుకోకుండా, అమరిన అవకాశములను వినియోగించుకొని నాగరిక జీవితమున కలవాటు పడనివారు తదితర ప్రజల సరసన సమానావకాశములను, హక్కులను కోరడం సముచితముకాదు. గ్రామాలలోను, పట్టణములలోను మెరుగైన జీవితమున కలవాటుపడి హరిజనులనేకులు ప్రజలమధ్య జీవితము గడుపుతున్నారు.

నైతిక విలువల ఉద్ధరణ

లోకసభ సభాపతి శ్రీ యం అనంతశయనం అయ్యంగార్ హైదరాబాద్ లో కన్ఫరెన్స్ విద్యాల యంతో వీడ్కోలు ప్రసంగించునూ ప్రాచీన ప్రాచ్యనైతిక విలువల పునరుద్ధరణ జరిగితేప్పు భారతదేశం వ్యక్తిత్వంబంది పురోభివృద్ధిగాంచ జాలదని చెప్పారు.

శ్రీ అయ్యంగారు చెప్పినట్లు ప్రస్తుతము మనదేశంలో జీవసరళి పాశ్చాత్యభౌతిక భావమయమై యున్నది. అంటే ప్రజలు నైతిక విలువలపట్ల నిర్లక్ష్యం చూపుతున్నారు. దాని ఫలితంగా మానసికంగా, కారీకంగా దిగబారడమేకాక నిజమైన సుఖసౌభాగ్యములకు, శాంతిభద్రతలకు దూరమగుచున్నారు.

మానవజీవయాత్ర సుగమమై సుఖసౌభాగ్యములతో యహపరాలలో రాణించాలంటే నైతిక విలువలు పునరుద్ధరణ జరిగితీరాలి. దానికి ప్రతియొక్కరు ఆసక్తితో కృషిసాగించడం చేగానికీ, ప్రపంచానికికూడ శ్రేయకరం.

మ హిళ ల ఆ రోగ్య రక్షణ కు

మాదీఫల రసాయనము

ఇది ముదిరిన మాదీఫలముల రసముతో తయారు చేయబడినది. గర్భిణి శ్రీలకు కలుగు నాంతులకు (వేవిళ్లు) యిది సంతేవివంటిది. తల తిరుగుడు, నాంతులు, అరోచకము, అజీర్ణము, మలబద్ధకము, నిద్రలేమి మొదలగు జబ్బులకు వజ్రాయుధము, జ్వరవేగమును తగ్గించుటలో యీ రసాయనము పేరుపొందినది. ఇది తేనెవలె యుండి నోటికి రుచిగను యింపుగను నుండును.

3 ఔన్నుల బుడ్డి రు. 1-25 న.వై.

గ ర్భ రక్ష క

శ్రీలు బలహీనులగుటచేత గర్భము ధరించిన పిమ్మట పెక్కు రుగ్మతల పాలగుచున్నారు. ముఖ్యముగ వీరలకు గర్భస్రావము, అకాల ప్రసవము, అస్పష్టపడు కడుపుకొప్పి, నడుము నొప్పి, రక్తహీనము, శరీరమందు నీరుచేరుట, బలహీనము, అలసట, ఆయాసము, అజీర్ణి, మలబద్ధకము మొదలగు జబ్బులు కలుగుచున్నవి. ఈ 'గర్భరక్షక' నేవించిన పై జబ్బులు రాకుండుటయే గాక ప్రసవించువరకును శరీరము మంచి ఆరోగ్యస్థితి గలిగియుండి నిండుమాసములు గర్భము ధరించి ముఖముగ ప్రసవించెదరు.

3 ఔ. రు. 3-10 6 ఔ. రు. 5-50

క్షీ ర బ లా తై లం

శ్రీలకు ఋతు దోషముచే గల్గి వాత వ్యాధులు, పార్శ్వపు తలనొప్పలు, తలపోటు, గర్భవాతము, శరీరము బలిసియుండుట, మూర్ఛ,

అపస్మారవ్యాధులు, క్షయవ్యాధి, నరముల బల హీనత, యీ తైలముతో అభ్యంజన మొనర్చిన నివర్తించును.

6 ఔ.ల బుడ్డి రు. 3-0

సా భా గ్య శౌం ఠి

బాలింత లేహ్యము

ప్రసవానంతరమున శ్రీలకు బాలింతకారమును ఒక ఘాటు బొవధమును యిచ్చు ఆచారము మన దేశమున చిరకాలముగ నున్నది. అయితే ఈ కారమును లెక్కలేనన్ని పచారముకాణపు సామానులతో తయారుచేసి యిచ్చుచున్నారు. ఇందు కలియు వస్తువుల పరిమాణమును, పదార్థజ్ఞానమును పాటింపక ముండును తయారు చేయుదురు. ఈ కారము వారికి చేడిచేడి అనేక రుగ్మతలు సంభవించుచున్నవి. ఈ సాభాగ్య శౌంఠిని వాడిన ఆరోగ్యము చెడక తల్లియు బిడ్డయు ముఖముగ నుండగలరు. తల్లికి సమృద్ధిగ పాలుపడును.

బుడ్డి రు. 2-0

ప్ర మే హం త కం

అనేక కారణములవలన శ్రీలకు గర్భాశయము నుండి తెల్లటిద్రవము వెడలుచుండును. శ్రీ బాతి యందు యీ జబ్బు సర్వసాధారణముగ నుండును. పసిపిల్లలకుగూడ యీ వ్యాధి సంభవించుచున్నది. చిరకాలముగ యీ వ్యాధివల్ల బాధపడువారి గర్భాశయము పుండగును. అట్టివారికి మేహజ్వరము, దగ్గు, నిస్సత్తువ, సంతాన హీనత సంభవించును.

బుడ్డి రు. 4-0

కే స రి కు టీ రం వ్రై వే టు లి మి టె డ్

15, వెస్టుకాట్ రోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు-14.

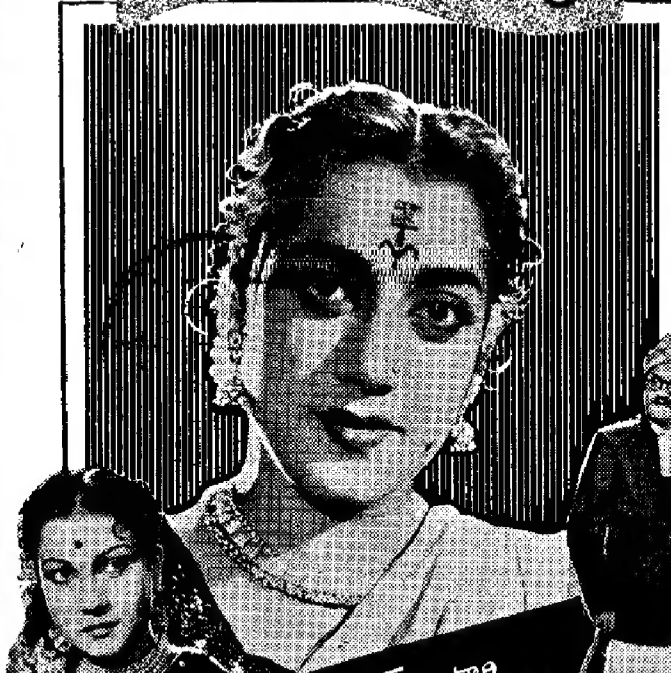
ఆంధ్ర ప్రదేశ్, మైసూరుకు ఏజెంట్లు :

శీతారాం జనరల్ స్టోర్సు, బెజవాడ - సికిందరాబాదు, బెంగుళూరు

విజయవంతంగా ప్రదర్శించబడుతుంది

అంధ్రరాజధానిలోని నిర్మించిన ప్రథమ చిత్రం!

జూన్ విడుదల

నవశక్తి ఫిలిమ్స్ పారి

మాయంతి
మహాలక్ష్మి

నవయుగ
లిడ్స్

ERANDI

...దర్శకుడు...
జి.రామినీడు
...నిర్మాత...
పింగళాధరరావు

...సహజీవి...
శ్రీ సారథి ప్రొడక్షన్స్

PRASAD